

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (1558-1559) 1979 GRUODIS - DECEMBER 20 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 30 ct.

Taikos šventė

KAZYS MILERIS

Kalėdos seniau ir dabar

Tada iš Kauno paskutiniu traukiniu skubėjo į kaimą Kūčioms sostinės valdininkas, važiuo namo pas savus rūpestingai sulęginta uniforma ir juodu tepalu išblizgintais rudais aulinukais Lietuvos kareivėlis. Vos spėjusi užbaigti prieškalėdinį semestrą, geležinkelio stoties spūsty grūdosi studentė, norėdama patekti į tą traukinį, nes kitoje stotyje jau laukė laiška gavęs jos kailiniuotas tėtis. ... Kalėdoms visi norėjo parvažiuoti į namus.

Atėjo ir kitos Kalėdos, kai tėvas, mama ir jaunesnioji dukra, valgydami kūčias, laikė vieną kėdę neužsėtą, padėtą lėkštę dar vienam valgytojui. Buvo kalbama, kad Kūčių naktį paraina į namus mirusieji paragauti Kūčių patiekalų. Tos vienos lėkštės kažkodėl niekada nereikėjo plauti, nes niekad nebesugrįžo į namus pas miškų brolius išėjęs vyriausias šeimos sūnus.

Lietuviai išeiviai tą vakarą, tradicijos ar įpročio vedami, važiuos į Bernielių Mišias. O ten jau nuvargusiom akim seks prie altoriaus kunigo judesius ir bandys atsakinti į maldas. Kad ir taiklūs pamokslininko žodžiai nelabai galės pataikyti į ausines kailiuose ir geros vilnos eilutės plakančias širdis. Choro giedamos giesmės jiems nieko naujo nebespasakys, kadangi tą patį jie girdi jau nuo lapkričio mėnesio. Amerikos kraštiečiai šią didžią krikščioniškojo pasaulio šventę yra pavertę kažkokiu karnavaliu ir specialiu išpardavimų laikotarpiu. Mes taip pat esame patekę į tą pačią gyvenimo srovę ir jos nebeatsispiriamai nešami.

Kalėdų miestelis

Iš Jeruzalės, pavažiavęs gal 20 minučių kelią, jau esi Betlėje. Tai miestelis, kurio vardas hebraiškai reiškia "Duonos namai". Gyventojų dabar ten yra per 16.000. Vietovė daugeliu būdų visai negirdėta ir nežinoma, jei ten nebūtų gimęs Kristus. Į tą miestelį per Kalėdas suplaukia daugybė žmonių. Kur anksčiau vien tik asilas buvo transportacijos priemonė, dabar ten suvažiuoja chromu blizgantys didžiuliai autobusai, prabangūs automobiliai. Ten nebereikia grūstis į Užgimimo ar Sv. Katarinos bazilikas, kad pamatytum Tėvų pranciškonų vadovaujamas Bernielių Mišių apeigas bei procesijas. Visa tai tu gali geriausiai stebėti lauke, spalvotame televizijos ekrane.

Nebe šulinio vandeniui, bet iš ledų ištraukti "coke" gaivinas čia atkeliavę žmonės. Ne iš ryšulėlio duoną ir džiovintą žuvį jie dabar ten valgo, bet Kentucky viščiukus ir neapžiojamus kelių sluoksnių sumuštinis. Krautuvėse parduojami iš visokio brangumo medžiagos pagaminti miniatūriniai prakartėliai, kryželiai. Pašventintieji Užgimimo kriptose jau turi kitą kainą.

Užvaldas buvo labai užimtas

Per pirmąsias Kalėdas Betlėjaus miestelio nakvynės namų užvaldas buvo labai užimtas dideliu tuo laiku atkeliavusių žmonių antplūdžiu ir liko nematęs Užgimimo, kuris pasaulio istorijoj liko pats svarbiausias. O jam buvo gera proga. Visa tai atsitiko jo miestelyje. Ta pora iš Judėjos pas jį net buvo ir užėjus, su juo kalbėjosi, prašė būti priimami nakvynė. ... Betlėjaus užiegos šeiminingo padėtyje esame dabar ir mes. Mūsų gyvenimas dabar yra pasi-

daręs labai sudėtingas. Susikūrėme čia sau kažkokį naujenybių pilną gyvenimą, kuriam nebeužtenka turimo laiko. Per Kalėdas pamokslininkai mūsų šventovėse dažnai pabara mus, kad nebepagalvojame apie tikrąją Kalėdų reikšmę. Bet kiek to laiko belieka dangiškam galvojimui, kai reikia rašyti paveltus sveikinimus, vynioti dovanas, važiuoti prie eilutės ir suknėlės paskutinio pritaikymo, papuošti kuo nors nauju savo butą, atlikti visus virimus — kepinus ir dar nupirkti ką buvai pamiršęs?

Kadangi visa tai mums sudaro Kalėdas, tai po švenčių kalte viso savo išskolinimo, persivalgymo ir persigėrimo vėl suverčiam toms pačioms Kalėdoms. Pereikim prie Kalėdas per miesto didžiųjų krautuvų maišatį ir pamatysime, kaip inkasuojamų pinigų mašinos skambėjimas nustelbia visas šventos nakties melodijas. Prie kalėdinio stalo susėdusių gera nuotaika ir džiaugsmas neina iš širdies, bet iš jau nusekusio butelio. Bemokame džiaugtis vien tik materialinėmis gėrybėmis. Vaiko Kalėdos yra tada, kai jis gauna daug naujų žaislų, mamytės — kai ji paraliai gauna seniai norėtą isigyti puošmeną, tėvelio — kai fabrikas jam duoda gerai apmokamų laisvų dienų. Šituo laiku mes turime progos pasėkti dabartinio sumaterialėjusio žmogaus liūdnąjį gyvenimo spektaklį.

Ramybė geros valios žmonėms

Praėjo jau devyniolika šimtmečių, baigiamė ir dvidešimtąjį nuo to vieno gimtadienio, kuris pagrindinai pakeitė pasaulio gyvenimo eigą. Nuo šito gimtadienio mes net ir metus pradžioje skaičiuoti. Keista, kad tokio didelio dalyko, atrodo, buvo tokia paprastutė pradžia. Tas, kuris tada gimė Betlėje, užaugo Judėjos kaimelyje, dailidės šeimoje, kaip ir kiekvienas tų laikų vaikas. Nelankė jis jokių kolegijų ir ligi 30 metų amžiaus apie jį dar mažai kas ir nežinojo. Būdamas ir žmogus, jis turėjo nešti taip pat ir žmogaus žemiškosios kančios dalį. Mes žinome, kaip prieš jį išėjo valdžios ir jo tikėjimo žmonės. Nuo jo buvo pasitraukę net jo draugai. Ne svetimų, bet savųjų jis buvo įskūstas. Jo susidariusiai opozicijai pataikaujantis Erodo teismas pasmerkė jį. ... Tai būdingas bibliškas pavyzdys, kaip blogos valios žmonės susitvarko su savo konkurentais ir opozicija.

"Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro" (Lk. 23, 34-35). Tuo dieviškuoju "atleisk" yra paženklinamas visas mūsų krikščioniškas gyvenimas. Tik atleisdamas ir dovanodamas kitiems gali pajusti savyje tikrąją taiką bei ramybę. Kalėdos yra naujos pradžios, džiaugsmo, meilės žmogaus žmogui ir dovanų šventė.

Stengdamiesi būti geri ir tolerantiški kitiems, turėtume rodyti daugiau pagarbos ir tolerantiškumo savo broliui tautiečiui, su kuriuo daugiau susieiname, kartu veikiamė ir nešame tuos pačius išpareigojimus savo tautai. Bet darosi taip, kad dažniau susitinkdami, būdami vis krūvoje ir kartu dirbdami, kažkaip daugiau įkyrėjome vienas kitam; savam pasidarė kažko kaip daug sunkiau atleisti ir nusileisti. Pradėję senti, pasidarė daugiau irzlūs ir reikalaujantys.

Mūsų nesantaikos nepadaeda okupuoti persekiojamam mūsų broliui tėvynėje, Sibiro katorgon išvežtam drąsiam Lietuvos laisvės kovotojui. Tad, atėjus

Dail. Vanda Pazukaite

Betlėje gimusio Išganytojo šviesa tepasiekia visų širdis, teskleidžia meilę ir džiaugsmą visoje žemėje, nešdama laisvę pevergtiesiems, taiką neramiesiems, paguodą liūdintiems

Dievo žingsniai žmonijos keliuose

Jėzus Nazaretis arba antgamtės proveržis žmonijos istorijon

Feliksas Jucevičius

AMBICINGI KARIAI

KRASTAS, kuriame gimė krikščionybė, priklausė Romos imperijai, ir Jėzus, krikščionybės steigėjas, nors ir nebuvo Romos pilietis, buvo tikrai tos imperijos gyventojas. Todėl krikščionybė sieja glaudūs ryšiai ne tik su Izraeliu, bet ir su Romos imperija. Iš evangelisto Luko sužinome, kad krikščionybės pasirodymas sutampa su Romos imperatoriaus Augusto ir Tiberijaus viešpatavimu. (Plg. Lk. 2,1 ir 3,1). Tas amžius nėra eilinis. Jis yra vienas iš didžiųjų žmonijos istorijos laikotarpių, kaip Periklio amžius antikinėje Graikijoje, renesansas Italijoje ar Liudviko XIV karaliavimas Prancūzijoje.

Šiai Taikos ir Ramybės šventei, lietuviškoji išeivija šiemet Kalėdoms iš visų altų, vlikų, švietimo tarybų ir Čikagos bendruomenių labiausiai norėtų taikos, sugyvenimo ir nuosirdaus jų bendradarbiavimo dovanos. Tegu būna išgirstas Viešpaties angelo Kalėdų naktį kreipimasis į geros valios žmogų: "Garbė Dievui augštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms" (Lk. 2, 1-14).

KAI Julius Cezaris buvo nužudytas, trys ambicingi kariai — Antonijus, Lepidas ir Oktavijus — nutarė kartu paimti valdžią. Respublikos vadai ir Cezario žudikai Brutus ir Kasijus buvo sutriuškinti prie Filipų, ir laimėtojai pasidalino imperiją. Greitai po to Lepidas pasišalino, ir kai prie Akcimo Oktavijus sumušė Antonijų, jis vienas tapo imperijos valdovu. Su Oktavijumi prasidėjo imperijos atstatymas. Jis grąžino pamažu monarchinę valdžią, nors ir paliko senosios tvarkos apraiškas. Naujasis imperatorius parodė nepaprastus organizacinius gabumus, ir senatas suteikė jam Augusto titulą. Dvylik-taisiais metais prieš Kristų jis buvo paskirtas "Pontifex Maximus", t. y. romėnų religijos vyriausiuoju kunigu. Vėliau šis titulus perėmė Romos popiežiai.

Oktavijus pasižymėjo ir naujais užkariavimais. Iš tikrųjų jo dėka Romos imperija pasiekė to meto civilizauto pasaulio ribas: Persiją, Kaspijos jūrą, pietų Rusiją, Vengriją, Vokietiją, Atlanto pakraščius ir Saharą. Su pasididžiavimu Romos poetas dainavo: "Italijos galingai žemei skirta viešpatauti ir

savo teisei palenkti pasaulio kraštus" (Enaida IV, 229). "Pax romana" išvisiepatavo Vidurinė jūros pasaulyje. Kas buvo anapus jo, t. y. imperijos ribų, Roma nesiūpino, nes jai nebuvo reikalo rūpintis.

ATGIMIMO ILGESYS

BET keisčiausia yra tai, kad tais politinio stiprumo ir militarinės galios laikais pasireiškė kažkas bejėgiško ir neišbaigto romėniškojo gyvenimo viduje. Iš tikrųjų kasdieniškė imperijos reiškiniai liudijo kažką grasinančio. Atsitolinimas nuo sveikų senovės papročių bei moralinis pakrikimas, jau gąsdinantis praėjusiame šimtmečiame, griovė pamažu, bet nesulaikant imperijos pagrindus. Seimos ryšiai buvo vis mažiau ir mažiau gerbiami, ištuokos daugėjo, o gimimų skaičius krito žemiau nulio. Iš užkariautųjų kraštų plaukiantis turtas nešė su savimi prabangą, tinginiavimą ir pasileidimą. Vidurinė klasė, senosios Romos stiprybė, beveik išnyko, ir jos vietoj pasirodė triukšmingos masės su reikalavimu daugiau duonos ir žaidimų.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Giliau jieškant

Vyskupas Vincentas Brizgys

Kristaus gimimo — Kalėdų šventė žmonės visada taip jautriai išgyveno, kad jos minėjimas tapo perpintas visokia žmogaus proto ir širdies kūryba. Ir vertai, nes kas svarbesnio galėjo įvykti žmonijos istorijoje už Išganytojo atėjimą. Gaila, kad Kalėdų švenčių prasmę ir gal pačius gražiausius išgyvenimus nevienam užgožia visokie menkaverčiai malonumai ir išsiblaškymai, taip kad nelieka laiko pagyventi turtinga šventės prasmę.

Žmonės iki šiol daug surado, nes jieškojo. Protingas žmogus visada jieškos ir visko niekad nesužinos. Taip yra kūrinijoje, taip yra ir dvasinėje srityje, liečiančioje žmogaus santykius su Dievu.

Kristus paliko Evangeliją, tačiau pasakė: "Dar daug jums turėčiau kalbėti, bet dabar jūs negalite pakelti. Kai ateis Tiesos Dvasia, jūs ji ves į Tiesos pilnatvę" (Jon. 16,12). Šventoji Dvasia kalba tiesos jėškantiems, trokšantiems, prašantiems. Tokie kartais ji įkvėpia nelauktų, nuostabių minčių. Taip pat matome ir mūsų laikais, kaip pildosi Kristaus žodžiai: "Kai jie jus įskus, nesi-rūpinkite, kaip ir ką kalbėsite, nes tą valandą jums bus duota, ką jūs turite sakyti. Tada jau nebe jūs kalbėsite, o jūsų Tėvo Dvasia kalbės jūsų lūpomis" (Mat. 10,19).

Kol žmogus nepamilsta Tiesos šaltinio, tol nepamilsta ir tiesos, jos neįieško. Tačiau jis jaučia stoką kažko žmogui būtinio. Jacques Maritain sako, kad, atmetus Dievą, netenka pagrindo tiesos meilė ("Le paysan de la Garrone"). Be Dievo žmogus tiesos pagrindu padaro save ar kitą žmogų.

Kiekvienas mintijas žino, koks ribotas yra žmogus. Jeigu Kristus pasakė, kad jis dar neviską pasakė, ką žmogus turėtų žinoti, tai ką sakyti apie tuos, kurie mano, kad Markas ar kuris kitas žmogus pasakė jau viską ir nėra ko daugiau jieškoti. Tokie tikrai daugiau neįieško ir neranda, jie net nekenčia tiesos, kalba prieš elementariausią logiką, prieš tiesą ir pyksta, jeigu kas jiems tai primena.

Sunku suprasti didesnę savęs nuvertinimą, kai atmetama tiesa. Gerai daro tie mintytojai-filosofai, teologai, kurie nesiliauja galvoje, jieškoję vis gilesnių, tikslesnių atsakymų liečiančių Dievo pažinimą, žmogaus santykius su Dievu. Tiesa, jie kartais suklysta, kaip ir visi kitų sričių tyrinėtojai. Jieškant tiesos, reikia būti atsargiam ir Dievą tikinčiam žmogui. Kristus, pažadėjęs Tiesos Dvasią po jo užžengimo į dangų, paliko Bažnyčią kaip tiesos mokytoją ir saugotoją. Tikint, kad žmogui kalba Tiesos Dvasia, reikia turėti pakankamai atsargumo nesumašyti Tiesos Dvasios žodžių su savomis iliuzijomis. Jeigu kam atrodytų, kad ta ar kita mintis gauta iš Tiesos Dvasios, bet ji nesiderinti su Bažnyčios mokoma tiesa, būtų ženklas, kad tai yra jo paties klaida, o ne Tiesos Dvasios apšvietimas.

Kristaus asmuo ir jo žodžių prasmė niekad nepraranda savo vertės, kaip ir jo atėjimo minėjimas. Popiežius Jonas-Paulius II pasakė, kad Kalėdos yra diena, kurią kalinių širdyse ir protuose būna daugiau šviesos, negu bedieviškuose jų tironuose (1979. I. 27). Apie mūsų laikų kairiųjų žmonių dvasią amerikietis žurnalistas Sydney Harris praėjusių Kalėdų proga rašė: Jeigu Kristus gyventų šian-dien, gal ilgiau būtų toleruojamas, bet būtų nužudytas ne žydų ir stabmeldžių, o pakrikštytų antikristų ("Chicago Sun Time" 1978. XII. 25).

Mūsų laikais, kai civilizacija bei kultūra yra tiek pasiekusios, nesinorėtų tikėti, kad subedievėjusio žmogaus humaniškumas kartais nėra augštesnis už primityvios stadijos stabmeldžius. Gaila tokių, kurie šios savo nelaimės nemato ir nesupranta. Išganyto ir Tiesos nešėjo atėjimą švėsdami melksimės ne tik už save, už persekiojamus dėl teisybės, bet ir už visus nelaiminguosius dvasinėje tamsoje. Kristus atėjo visiems, ir mes bent malda pasiekime visus.

Visiems linkiu malonių Kalėdų švenčių, malonės trokšti tiesos ir ją surasti. Visiems tebūna Dievo palaima gausūs 1980 metai.

Šiame numeryje:

Taikos šventė

Zvilgsnis į lietuvių papročius ir sugyvenimą
Dievo žingsniai žmonijos keliuose
Kun. dr. F. Jucevičius apie antgamtės proveržį istorijon

Giliau jieškant

Šventė, kuri skatina giliau jieškoti ir daugiau rasti
Kuo garsėja Liublinas?
Pranešimas iš Europos apie katalikų universitetą

Persitvarko lietuvių saleziečiai
Suvažiavimas, užsimojęs jieškoti naujų kelių
"Tėviškės žiburiai" trisdešimtmetis
Atmintinos iškilės brandžios suakties proga

Europinio tipo savaitraštis
Kun. prof. St. Yla apie savaitraštį "Tėviškės žiburiai"

Neužmirštamas senutės veidas
Buvusio karo belaisvio pergyvenimai Rytų fronte
Lietuviai ir latviai Veneculoje

Mūsų bendradarbis pranešimas iš P. Amerikos
Menas ir moralė
Dr. Jonas Grinius gvildena opų klausimą

Žmoniškumas atšipino giltinės dalį
Z. Čėsna baigia pasakojimą apie žydės išgelbėjimą
Lietuvos laisvė — vienijantis tikslas

VLIKO seimas ir jame svarstyti klausimai
Prancūzų žurnalistas Lietuvoje
Kitataučio išpuoliai apie tenykštį religinį gyvenimą

Paskutinis kanklininkas
Dr. Vincas Kudirkas apie Lietuvos kanklininką

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Galdamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* **"GALILEJO DIDYBĖ** visiems puikiai žinoma, kaip ir Einšteino, tik skiriasi tuo, kad pirmasis kentėjo, ir to negalime nuslėpti, nuo K. Bendrijos veiksmų". Tokiais žodžiais Jonas-Paulius II apgailestavo ir atšaukė 1633 m. Galileo Galilei prasmę, kaip jo tvirtinimai, kad žemė sukasi apie saulę. Popiežiaus kalbėjo Popiežiškos Mokslo Akademijos nariams, susirinkusiems paminėti Alberto Einšteino gimimo 100 m. sukakties, bet didesnę savo kalbos dalį skyrė Galileio atminimui, kuris už tuometinės pažiūros buvo kaltinamas.

* **KARDINOLAS JOZEF RÄTÄZINGERIS**, 52 m. amžiaus žymus vokiečių teologas, smarkiai kritikuojantis švelnią teologą kun. prof. Hans Kuenę už jo paskelbtąjį straipsnį laikraštyje "Basler Zeitung", kuriame kaltina popiežių pasitarimų tradiciją griežtumui viešais pasisakymais prieš negimusį žydymą, istukų ir kunigų celibato klausimais. Pasak Kuenę, net ir pats Kristus nepatvirtintų Jono-Pauliaus II pažiūrų dabartiniais laikais. Kard. Rätzigas ir šį straipsnį atsiliepė italiskame "Avvenire" laikraštyje, nurodantis, jog yra daug modernių, populiarių, bet klaidingų pažiūrų, kurioms K. Bendrija turi priešintis. Pasak kardinolo, Jonas-Paulius II labai gerai įvėlgė bei suprato modernų pasaulį ir pasirinko vienintelį galimą būdą — priešintis moralinės vertybės žlugdančioms pažiūroms.

* **JEZUITŲ VIENUOLIJŲ TURI SUSIDRAUSMINTI.** Tai jezuitų generolo kun. Pedro Arrupe perspėjimas, išsiuntinėjantis provincijolams. Laiška jis išsiuntinėjo po pasitarimo su Jono-Paulium II. Pasirodo, Sv. Tėvas nurodė tuos pačius trūkumus jezuituose, kuriuos anksčiau buvo nurodęs Jonas-Paulius I, o prieš tai — Paulius VI. Toks trijų popiežių pakartotinis dėmesio atkreipimas į tuos pačius jezuitų vienuolių trūkumus, anot kun. Arrupe, aiškiai rodo, kad pats Kristus iš jezuitų tikisi kažko geresnio. Ypatingas dėmesys atkreipiamas į jezuitų supasaulėjimą, kuris pasireiškia trūkumu tvarkos bei savitvarkos bendruomeninėje vienuolių gyvenime, stoka ištikimybės K. Bendrijos mokymui ir užmiršimu savo kunigiškos plotmės apsaugavime. Generolas laisė prašo, kad kiekvienas provincijolas peržiūrėtų savo provincijos veiklos bei narių padėtį ir stengtųsi nurodytus popiežiaus trūkumus bei nukrypimus taisyti. Provincijolams įsakytą sušaukti savo provincijų pasitarimus ir pateikti generolui pranešimus apie esamą padėtį iki ateinančių metų pradžios.

* **KATALIKŲ DARBININKŲ SAJUNGA** įsteigta 1979 m. pavasarį

Nova Huta mieste, Lenkijoje. Tai praneša Lenkijos pagrindinio leidinio "Spotkania". Nurodomi ir sąjungos siekliai: 1. gilinti darbininkų dvasinį bei religinį gyvenimą; 2. puoselėti krikščioniškuosius idealus bei principus; 3. ugdyti darbininkų kultūrinį bei bendruomeninį sąmoningumą; 4. tinkamai suprasti ir ginti žmogaus teises; 5. stengtis, kad valdžia oficialiai pripažintų Lenkijos 1,000 metų krikščioniškąjį lobyną; 6. užtikrinti teisingą medžiaginių gėrybių paskirstymą ir laisvę asmenims dalyvauti kultūriniame bei dvasiniame ugdyme. Naujoji sąjunga savo atsisakyme pasisako prieš daugelį lenkų tarpe paplitusių negerovių — abortus, alkoholizmą ir t.t.

* **TAUTINĖ KATALIKŲ SAJUNGA** neseniai įsteigta Lenkijoje daugiausia pasitraukusių iš "Pax" organizacijos narių. Ši sąjunga aiškiai nurodo, kad "Pax", tariamai katalikiška organizacija Lenkijoje, yra komunistų kontroliuojama. Panašiai yra ir su Socialine Krikščionių Sąjunga. Pasak naujosios sąjungos, anos dvi organizacijos veikia K. Bendrijos ir lenkų tautos nenaudai.

* **ARKIV. FULTON J. SHEEN**, žymus JAV katalikų rašytojas bei pamokslininkas, mirė sulaukęs 84 m. amžiaus. Kunigau įventintas 1919 m. Studijavo Louvaino universitete, Belgijoje, ir Angelicum universitete Romoje. 1950 paskirtas Popiežiškosios Tikėjimų Skleisti Draugijos direktoriumi JAV-se; 1951 m. tapo Niujorko vyskupu pagalbininku. Tuo metu jis išgarsėjo savo pamokslais televizijoje, sutraukdamas milijonus įvairių ištikimųjų bei religijų klausytojų. 1966 m. paskirtas Rochesterio vyskupu, tačiau 1969 m. iš jo pareigų atšalstyto. Tada Paulius VI jį už nuopelnus pakėlė titulinu arkivyskupu, o 1976 m. jam suteikė Sv. Sosto asistento titulą. Paskutinuoju metu arkiv. Sheen vėl buvo atsidėjęs savo "pirmajai mellei" — pamokslininkavimu: vedė įvairiose vietovėse rekolekcijas ir išsėle rekolekcijų bei proginiams susikauptimams pamokslų į magnetofono juostas.

* **JAV LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS** 70 m. gyvavimo sukakties proga įvykęs suvažiavimas buvo paminėtas JAV katalikų savaitraštyje "National Catholic Register" ryšium su kun. Bryan Hehir skaitytu tame suvažiavime pasakta. Kun. Hehir yra JAV vyskupo konferencijos tautos bei teisingumo komisijos sekretorius. Jis savo kalboje pastebėjęs, kad lietuviai turi daug svarbių medžiagų apie K. Bendrijos kovą už tikėjimo laisvę Lietuvoje, tačiau jiems trūksta tinkamų priemonių tai medžiagai paskleisti. KUN. J. STS.

Ontario gyventojų ir vyriausybės vardu malonu man išreikšti nuoširdžiausius KALĖDŲ sveikinimus.

Šimtmečiais žmonija Kristaus gimimo šventėje rasdavo taiką, džiaugsmą ir gerą valią.

Kai ir vėl gyvename Kalėdų nuotaika, dalinamės nuoširdaus davimo palaima bei džiaugsmu, ryžimės, kad Kalėdų pažadinta meilė, duosnumas, nuoširdumas įsitvirtintų ir pasklistų visame sudrumstame pasaulyje bei sujungtų visus žmones broliškumo ryšiu.

Visiems jums reiškiu nuoširdų dėkingumą už ištisais metais atsidavusias rankas ir širdis stipriant Kanadą, už praturtinimą savito jos daugia-kultūrio gyvenimo. Linkiu, kad 1979 metų Kalėdos jums ir jūsų artimiesiems būtų laimingos ir iškilios.

WILLIAM G. DAVIS

Dievo žingsniai žmonijos keliuose

(Atkelia iš 1-o psl.)

Nebūtų galima sakyti, kad Oktavijus Augustas nematė pavojaus. Iš tiesų jis darė viską, kad atstatytų senąją moralinę tvarką bei romėniškąjį taurumą, bet veltui. Jam buvo daug lengviau pagrobti valdžią, su naikinti priešus ir užkariauti pasaulį, negu pakeisti romėnų sielą.

Bet kaip kiekviena dar visai nesusipuvusi moraliskai tauta, taip ir romėnai ilgėjęs dvasinio atgimimo. Kaip tik tais dvasinio pakrikimo laikais pranašė-kai, nors gal ir nesąmoningai, Virgilijus skelbė romėnams naują gaidynę, amžių, primenantį aukso laikus:

Vėl užgimsta amžiu didžioji tvarka,
Jau grįžta Mergelė, grįžta Saturno laikai,
Nauja giminė nužengia iš augšto dangaus,
Greit užgimstanti Kūdikis, kuris užbaigs amžių geležies ir visam pasauliui užtikrins aukso laikus.

Tu, Liucija skaisčioji, apsaugok...
(Bukolikos, IV eilėklos)

Atitinkanti ateinančius laikus vizija. Štai kodėl šv. Augustinas, Abelardas ir Dantė laikė Virgilijų krikščioniškųjų amžių pranašu. Visas ketvirtas "Bukolikų" eilėklos skambėjimas, kaip himnas ateinančiam išganymui. Užuomina apie Mergelę ir Kūdikį bei ateinančius aukso laikus atrodė jiems kaip puto pranašiškas žvilgsnis į jam nežinomus ir visai naujus laikus, kurie tikrai atėjo. Kalba apie iš dangaus nužengiančią giminę buvo jiems nurodyta į atgamtės proveržį žmonijos istorijoje.

KEISTAS BALSAS

Oktavijui Augustui mirus, į Romos imperijos sostą atsisėdo Tiberijus. Tai stoikiška asmenybė. Šio imperatoriaus užsėdymas, visų savo jausmų, troškimų bei ambicijų visiškai nuslėptas krito į akis jo bendraliams. Kaip tik jo viešpatavimo metu Pajordanės dykumoje pasigirdo Jono balsas. Ši asmenybė taip pat keista, ir jo vaidmuo Izraelio vadams neaiškus. Iš kupranugario plaukų veltinis buvo jo apdaras, maistas — tik skėriai ir laukiniai medūs. Kaip aplinka ir jo išvaizda, taip ir jo žodis atšaurus ir grasinantis, nukreiptas ne į pagonis, o Izraelio vaikus. Jo mintis labai aiški — atsivertimas ir atgaila arba pradžios: "Angių išperos, kas jus pamokė bėgti nuo besianti-nančios rūstybės? Duokite tikrų atsivertimo vaisių... Štai jau kirvis prie medžio šaknų. Tie medžiai, kurie neduoda gerų vaisių, bus iškirsti ir įmesti į ugnį" (Lk 3, 7, 9). Jis nepaisė nė valdovų: ar jis nebarė Erodo už susidėjimą su jo brolio žmona?

Bet keista, kad atgailos bei atsivertimo reikalavimai laikai, kurie kaip aušrinė pasirodė su Jono Krikštytoju, sukosi ne apie Jeruzalės šventyklą, Sijono kalną, o apie dykumą. Pastarąją galime suprasti šiame kontekste kaip simbolį tos naujos dvasinės būsenos, kuri ruošia kelią naujesiems laikams. Juk dykuma yra toji vieta, kur žmogus nuslopiną fizinį alkį, kad pasotintų dvasinį. Pirmieji krikščionybės atsiskyrėliai yra pavyzdys. O kas yra tas dvasinis alkis? Tai alkis Dievo. Jeigu Jono uždavinys buvo žmogaus paruošimas Dievo karalystei, tai neuostabu, kad jis pradėjo savo veiklą dykumoje. Nėra tik paprastas supuolimas, kad ir "Jėzus buvo Dvasios nuvestas į dykumą" (Plg. Mt 4, 1).

ATEITIES AUSA

Tačiau Jonas Krikštytojas buvo tik naujųjų laikų aušra, o ne tikroji šviesa. Kalbėdamas apie tai, Jonas Evangelistai rašo: "Jis atėjo kaip liudytojas, kad paliudytų šviesą ir kad visi jo dėka įtikėtų. Jis pats nebuvo šviesa, bet turėjo liudyti apie šviesą. Buvo tikroji šviesa, kufi apšviečia kiekvieną žmogų, ir atėjo į šį pasaulį" (Jo 1, 7-9).

Tai gerai žinojo ir pats Krikštytojas. Jis ne tik nesilygino su šviesa, bet ir pabrėžė, jog tas, kuris ateis po jo, yra už jį galingesnis. (Plg. Lk 3, 16; Mt 3, 11). Bet ar jis žinojo, kas yra tas, kuris ateina?

Kartais įsivaizduojame, kad pranašų regėjimas nežino jokių užtvarų ir kad Dvasia juos taip pagauna, jog jie negali jokiū būdu susyvuoti. Tikrovė sako ką kita. Pranašai yra mirtingi. O būti juo reiškia nuolatos svyruoti tarp būties ir nebūties,

tarp šviesos ir tamsos, tarp visko ir nieko. Aišku, kartais jie pakyla augštai virš visų mirtingųjų, kartais jie yra pilni nežemiškos jėgos, bet kartais juos apgaubia tamsa ir pasijunta bejėgiai. Ar dykumoje Elisas nekrito po kadugiu ir nereikalavo sau mirties (3 Kar 19, 4)? Ar šv. Jonas nuo Kryžiaus, tas didysis mistikas, nevadino gyvenimo tremtimi ir nelygino jo su tamsia naktimi?

Atrodo, kad kartą Jonas Krikštytojas buvo patekęs panašion tamson. Būnant kalėjime, jį pasiekė garsas apie Jėzų, ir, atrodo, jis suabejojo, nes siuntė savo mokinius su klausimu: "Ar tu esi tas, kuris turi ateiti, ar mums laukti kito?" (Mt 11, 3)? Klausimas labai svarbus, o Jėzaus atsakymas taip pat: "Eikite ir pasakykite Jonui, ką čia girdite ir matote: akliedži praradę, raišiję vaikščioja, raupso-tieji apvalomi, kurtieji girdi, mirusieji prikeliami, vargdieniams skelbiama geroji naujiena" (Mt 11, 4-5).

Neužginčijamas dalykas — žmogaus darbai kalba garsiau už jo žodžius, nes jie turi daug didesnę įtikinimo galią. Kadangi Jėzaus darbai yra ypatingi, tai jie nedviprasmiškai sako, kad jis iš tikrųjų ypatinga asmenybė. Kitoje vietoje Jėzus nurodo savo darbus kaip įrodymą, jog išsipildė prieš daugelį šimtų metų paskelbtoji pranašystė. Šį kartą jis yra Nazarete, kur jis augo ir brendė. Subatos dieną sinagogoje jam padavė skaityti pranašą Izaijo knygą. Atverstoji vieta taip skambėjo: "Viešpaties Dvasia su manimi, nes jis patėpė mane, kad neščiau gerą naujieną vargdieniams. Pasiuntė skelbti belaisvams išvadavimo, akliedžiams — regėjimą, siuntė vaduoti prislėgtųjų ir skelbti maloningų Viešpaties metų". Jam užbaigęs skaityti, visi sužiūro į jį, laukdami, ką pasakys tas staliaus Juozapo ir Marijos sūnus. Perskaitytos pranašystės paaiškinimas turėjo pritrenkti juos: "Šiandien išsipildė ką tik jūsų girdėti Rašto žodžiai" (Lk 4, 21).

NAZARIECIO PASLAPTIS

Istorija nėra jau taip akivaizdas dalykas, kaip dažnai materialistinės krypties istorikai itaigoja. Arčiau tiesos yra tie, kurie žiūri į ją kaip į didžią paslaptį. Ir mums nereikia tuo stebėtis, nes ir pats žmogus, kuris kuria istoriją, yra didelė paslaptis.

Dar storesnis paslaptis šydas gaubia Jėzaus asmenybę. Nors jau beveik du tūkstantčiai metų, kai žmonės mėgina tą paslaptį atskleisti, bet ji yra šiandien tik tiek atskleista, kiek pats Jėzus atskleidė. Evangelijos cituotieji tekstai rodo, kad Jėzus ne sako o tiesiogiai, jog jis yra tas, kuris turi ateiti, o tik duoda suprasti Krikštytojui ir Nazareto klausytojams, kad su juo yra Viešpaties Dvasia. Jis yra Dievo siųstas. Tai akivaizdžiai liudija visi jo darbai. Iš tikrųjų Jono Evangelijos pagrįdinė mintis yra ta, kad iš Jėzaus darbų galime spręsti esant jį lygų Tėvui. Kai žydai priekaištavo Jėzui už subatos laužymą, nes jis pagydė sunkiai sergantį, tai jis pateisino savo veiksmą Dievo autoritetu: "... patys darbai, kuriuos aš darau, liudija apie mane, kad mane yra siuntęs Tėvas. Taip! Mane pasiuntęs Tėvas paliudijo apie mane" (Jo 5, 36-37).

Iš tikrųjų Jėzaus darbai skelbia žmonijai, kad jo pasirodymas istorijoje turi nepaprastos reikšmės. Tai liudija, kad Dievo santykiavimas su žmonija perėjo į naują plotmę. Jėzaus asmenimi Dievas užbaigia senąją apreiškimą, atremtą į gamtos reiškinius, ir pranašų žodžius, ir pradeda naują. Todėl su pagrindu Laiško žydams au-

* **BLOGA** yra tik tada, jei tauta į visą jai daromą žalą nebereaguoja, jei ji, nemoralumo atrofuoja, su juo apsiurpanti ir rezignuodama jam pasiduoda. Iš tokių pasidavusių sunku belaukti ko pozityvaus. J. ERETAS

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina visus geros valios lietuvių plačiame pasaulyje ir jungiasi su jais savo mintimis ir troškimais.

Praėjusiais metais džiaugiamės mūsų išeivijos jaunimo tautinio sąmoningumo gražia demonstracija: IV-tuoju Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu. Visuose pasaulio kontinentuose iškilmingai minėjome Lietuvos mokslo ir kultūros židinį, Vilniaus universitetą, garbingą 400 metų sukaktį. 1980-tuosius metus pažymėjome dar vienu mūsų tautinio gyvastigumo ženklu: VI-tąja Tautinių Šokių Švente Čikagoje.

Tačiau didžiausią dėmesį ir ateinančiais metais kreipkime į Lietuvą: nors pavergtą ir rusinamą, bet gyvą ir kovojančią už teisėtą mūsų tautos laisvę, tikėjimą ir žmogaus teises. Kovojanti tauta laukia iš mūsų nenuilstamų pastangų siekiant visų bendro tikslo: Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga nuoširdžiai sveikiname

visus Kanados lietuvių, krašto tarybos atstovus, Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybas, brolius ir seseris pavergtose Tėvynėje ir laisvame pasaulyje. Linkime ištvermės bei ryžto

kovoje ir darbuose už Tėvynės laisvę—

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

SVENTŲ Kalėdų proga linki-

kančių palengvėjimo ir greito sugrįžimo į laisvę bei savo kraštą visiems lietuviams, kurie yra už-daryti Sovietų Sąjungos kalėjimuose, psichiatrinėse ligoninėse arba palikti tolimoje tremtyje už tai, kad myli Lietuvą.

KANADOS LIETUVIŲ ŽMOGAUS TEISEMS GINTI KOMITETAS

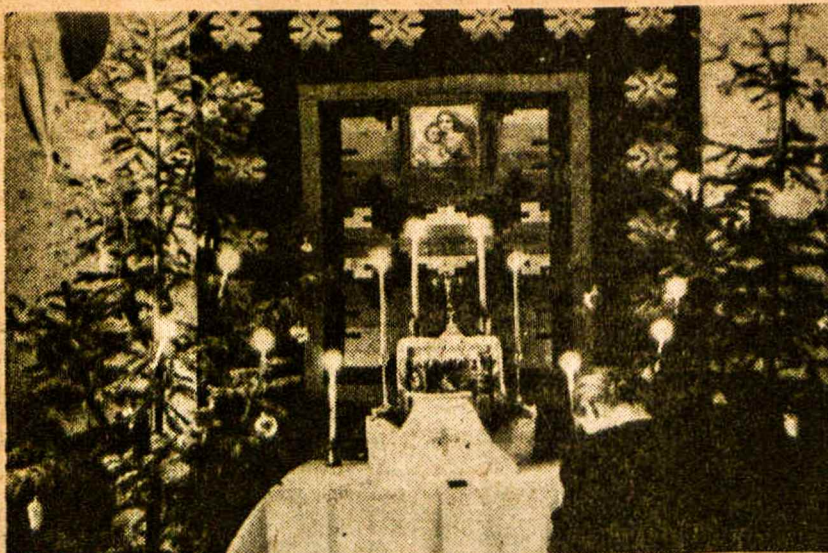

Kanados Lietuvių Fondas

SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS

malonių šventų Kalėdų ir gražių bei taikingų naujų metų —

KLF TARYBA

Kalėdos Sibire, kurin buvo išvežta daug lietuvių. Nuotrauka daryta 1957 m.

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Kuo garsėja Liublinas?

Lietuvos-Lenkijos unijos miestas, kuriame veikia katalikų universitetas

Liublinas — senas istorinis Lenkijos miestas, apie 150 km į pietryčius nuo sostinės Varšuvos — ne vieną amžių garsėjo tuo, kad čia buvo sudaryta plačiai nuskambėjusi Lietuvos ir Lenkijos unija, davusi pagrindą savo metu pačiai galingiausiai Rytų Europos valstybei „nuo jūrų iki jūrų“. Šita Liublino garbė išnyko, žlugus jungtinei valstybei. Šiandien Liublinas pasaulyje kuo kitu garsėja. Čia veikia katalikų universitetas, vienintelis visuose komunistų valdomuose kraštuose. Šis universitetas savo metu baigė, o vėliau jame profesoriavo ir dabartinis popiežius Jonas-Paulius II.

Liublino katalikų universitetas yra vienintelis pasaulyje dar ir tuo, kad jis turi teisę išduoti valstybinius diplomus. Tokios teisės neturi, pavyzdžiui, žymusis Liuvono katalikų universitetas, kurio diplomus Belgijos valstybė tik pripažįsta.

Liublino katalikų un-tas buvo įsteigtas 1918 m., atsikūrus nepriklausomai Lenkijai. Vokiečių okupacijos metais jo veikla buvo nutraukta, tačiau 1944 m. rudenį, praėjus vos dešimčiai dienų nuo sovietinės armijos įvygiavimo, jis vėl buvo atgaivintas. Anuomet ne kas kitas, bet maršalas Bulganinas, būsimas Sov. Sąjungos vadovas, atstovavo savo valstybei iškilmingame Liublino kat. un-to atgaivinime prieš 35 metus. Sovietinė armija netgi padėjo atstatyti universitetą rūmus, kuriuos naciai buvo nusiaubę ir pavertę karo ligonine.

Nuo komunistų įsigalėjimo Lenkijoje Liublino katalikų universitetui vis dėlto teko, kar-tais gana sunkiai, kovoti už savo egzistenciją ir nepriklausomybę. Šiandien už egzistenciją jam jau nereikia kovoti, tačiau universiteto nepriklausomybę reikia nuolat ginti nuo valdžios pasikėsinimų. Beje, dabar valdžia jau nesiekia, kaip Stalino laikais, suimti rektorių, uždrausti jai nepatinkančių profesorų dėstomus dalykus ar nusavinti universitetui priklausančią žemę už pavėlavimą sumokėti mokesčius. Tarp kitko universitetas jau prieš 8 metus nuo mokesčių atleistas. Vis dėlto šalyje, kur viską cenzūroja valdžia ir katalikams neleidžiama naudotis viešosios informacijos priemonėmis, nelengva vadovauti universitetui. Ypač jo biblioteka ir leidybinė veikla

susiduria su didelėmis kliūtimis.

Liublino katalikų universitetas gali didžiuotis didele ir turtinga biblioteka, kurios lobynus sudaro milijonas tomų knygų; juos nuolat papildoma apie 3000 periodinių leidinių, kurių didesnę pusę ateina iš užsienio kaip dovanos. Pats universitetas leidžia apie 50 mokslinių metraščių ir 8 specializuotus žurnalus. Nė vienas jų puslapis nepra-smunka nepastebėtas visuomet budrios cenzūros. Jos rūpesčiu kaikurios bibliotekos knygos „rezervuojamos“ tik leidimą turintiems specialistams ir tuo pačiu nebepraeinanoms visiems skaitytojams. Pasitaiko ir visiškai draudžiamų knygų, kaip pvz. žymaus vokiečių teologijos ir Bendrijos leksikono IX tomas, kuriame yra straipsnis apie Sov. Sąjungą.

Siuo metu Liublino katalikų universitetas turi 400 dėstytojų ir 2500 studentų. Naujų studentų priėmimą valdžia labai varžo. Kasmet nustatomas „numerus clausus“ visuose keturiuose fakultetuose. Antai šiemet romaniškųjų kalbų skyrius galėjo priimti tik 4 studentus vietoj 10, kaip anksčiau. Universiteto metinis biudžetas siekia 70 milijonų zlotų. Daugiausia lėšų jo išlaikymui surenkama užsienyje. Tuo rūpinasi nuo 1957 m. veikianti Liublino kat. un-to bičiulių draugija. Per metus viso-se Lenkijos šventovėse daroms penkios rinkliavos universiteto reikalams. Apie 80% visų jo studentų yra darbininkų ir valstiečių vaikai. Todėl sakoma, kad Liublino katalikų universitetas yra pats „proletariškiausias“ dabartinėje Lenkijoje.

Mums įdomu ypač tai, kad ir šandieninė Liublino garsenybė Lietuvai nėra svetima. Pirmasis universiteto gyvavimo metais čia profesoriavo ir mūsų žymus teologas prelatas Blažius Česnas. Liublino studentų leidžiamas pagrindinio laikraščio „Spotkania“ kiekviename numeryje turi pastovų skyrių apie Lietuvos katalikų vargus.

Reikia pastebėti, kad Liublino katalikų universitetas nėra vienintelė Lenkijos krikščionių švietimo įstaiga: veikia dar dvi teologijos akademijos (katalikų ir protestantų), išlaikomos valstybės (taip!) 55 kunigų seminarijos (iš jų 11 „mažųjų“, kurios daugiausia priklauso vienuolynams) ir 12.000 katechetinių punktų.

A. Lembergas

Neužmirštas senutės veidas

HARALD GRIESER

Karo belaisvio Kalėdos tolimuose Rusijos plotuose

Pabaltijo gamtovaizdį dengia gilūs sniegas. Ant arkličių lan-gų, kurios dabar tarnauja kaip būstinė tūkstančiams karo belaisvių, šaltis išvedžioja tiesiog stebuklingas gėlių pasakas. Namai, platus laukai ir didžiuliai miškai pasipuošė žiemos apdaru. Šiandien yra gruodžio 24, Kūčios. Vienas kitas tikriausiai prisimena Evangelijos žodžius: „Ramybė žemėje geros valios žmonėms“. Karo ginklai nutilo, karas pasibaigė. Bet kur taika? Mes nebelaikomi žmonių. Še-šerius metus praleidome tą šventę apkasuose ir vylėmės iškovoti taiką; išorinę taiką ir taiką mūsų pačių širdyse. Dabar nebėra karo, bet mes sėdime už spygliuotų vielų, nualinti kovų, išbadėję ir ujami, neturime jokios žinios apie savuosius, o anie — apie mus. Kūčios yra sunkios baudžios ir darbo diena, kaip ir kiekviena kita.

Kaip kas rytą taip ir šandien išsename iš barakų. Stipriai patraukia spiginantis šaltis ir užgniauzia mums kvapą. Riečia skubame į virtuvę, gauname ten pušų spyglių arbatos, atsiduodančios vakarykštę žuvies sriubą, ir greit bėgame į barakus atgal, kad jį perdaug neatšaltų. Ten gauname kažin ką drėgno, kas šitame krašte vadinama duona. Greit po to iš barakų išsima miško darbų kolona ir tūstančiai belaisvių atsidaro la-gerio vartai. Skudurais apsimu-turiavę žmonių griaučiai trepsena ant nuo šalčio girgždančio sniego.

Skurdus vaizdas! Seni ir jau-ni greta vienas kito, be jokio skirtumo; su medinėm klumpėm, rankas giliai sukišę į ki-šenės, nes neturime pirštinių. Taip mes velkame nesibaigian-čiai atrodančių vieškelius. Sto-rais kailiniais apsisupusių sar-gybinių, kai labiau prašvinta, matosi tik akys. Pavieškelės medžiai storai apšerkšnįje, o spygliuotos gyvulių ganyklos vielos, dabartinės mūsų padė-ties simbolis, nuolatos mums primenantis belaisvio likimą, apdengtos šerkšno klotu, atro-do kaip sidabrinės girlandos. Zavinga žiemos pasaka. Tik dū-mai, kylantys iš mažų, atkalnė-se prigludusių trobelių, mums primena, kad tebesame žemėje ir randamės tarp žmonių.

Prieblanda prasiblaivo, ir ho-rizonte dangus nusidažo šviesiai žalsva spalva. Šaltis pasidaro tiesiog regimas. Pro miško vir-šinių juostą palengva išrieda saulė. Dangus nusidažo rausvai, o netrukus — tamsiai raudonai. Vis augščiau ir augščiau kyla liepsnojančios kamuolys ir tviskančia savo šviesa užplūsta visą gamtovaizdį. Ir kaip tas pasaulis persimainė! Didžiulis sniego plotas tviskia ir žėri, tartum vi-sa žemė būtų nuklota auksu dul-kėmis. Speigas, alksis ir sniego luitai po klumpėm, kuriuose kartais pasineria kojų šanariai. Visa tai mes užmirštame, regė-dami tokį nuostabų gamtos vaiz-dą, ir nebegirdime kaip reikiant išsargybinių „dava-dava“ rė-kavimų. Tai grasi palaidos melo-dija, kuri visiškai nesiderina su tokia nuotaika.

Staiga sargybinių „stoi“ išplė-šia mus iš visų sapnų. Sustojame. Po ilgo ėjimo pagaliau pasiekėme tikslą. Po du vyrų tu-rime paimti po rąstą ir vilkti į lagerį. Laimingieji, kurie sura-do tinkamos medžiagos, pasidarė mažas rogeles ir uždėjo ant jų, o kiti senuose apkasuose su-sirado nuo karo likusių kabelių, prisirišo rąstus ir vilko juos ap-lėdėjusiu keliu į lagerį. Bet dauguma turi juos ant pečių nešti; ir tai yra tikras menas, nes rankos nuo šalčio laikomos kišenėse. Tai labai varganas ba-lansavimas — rąstai dažnai nukrenta ant žemės. Mūsų ran-kos aptekusios šalčio pūslėmis, o pečiai nuo dažno nešimo žai-zdoti — iš mūsų beliko tik oda ir kaulai.

Kolona vis labiau ir labiau praskysta, vis dažniau reikia su-stoti ir palaukti atsilikusiuų. Laukiamas sutrukdė vilkimo dar-bą, ir tai dar labiau vargina. Taip galėjo atrodyti vergų ko-lonos, kai buvo statomos pira-midės, tik tiek, kad aniems ne-reikėjo šalčio kęsti.

Toje vietoje, kur nuo vieške-lio atsiskvoja kelias į netolimą lagerį, stovi sena močiutė, o jos akys pilnos ašarų. Man ir mano priekyje einančiam vengrui ka-rininkui ji paklėjo po riekutę duonos ir bailiai apsidaro, ar jos nepamatė koks sargybinis,

nes ir tai yra uždrausta — gali ją nuvaryti į Sibirį. Viena ar dvi riekutės duonos tūkstančiui alkanų burnų! Aš galiu pasi-dalinti tik su tuo, kuris kartu su manim rąstą neša.

Kol mes pasiekiame miestą, pradeda temti. Tai iš vieno, tai iš kito lango mums nusišypso šviesa, kaip ta žvaigždė kara-liams iš rytų. Greit ir mes par-žygiuosime į lagerį, kur bus šil-čiau. Nors mes ir neturime do-vanų, o tikrai alkį, bet Kalėdų eglutė lageryje likusieji drau-gai vistiek bus paruošę. Tada ir be Kalėdų dovanų mes susitelkę atšvėsime tą vieną pačių gra-žiausių švenčių. Galbūt mes gie-dosime Kalėdų giesmes, o mū-sų mintys nuskris į geresnius laikus, pas savo artimuosius į tėviškę.

Pagaliau kolona sustojo, atė-jome prie lagerio. Bet ar visi parėjo? Neseniai vienas vengrų karininkas, malonus senyvas vy-ras, mirė pakeliui nuo pervargi-mo. Visi mes jį labai mėgome, nes jis su savo ūsais mums at-rodė tikrai vykęs seno tėvo ir Kalėdų senelio mišinys, o da-bar jo jau nebėra mūsų tarpe.

Ar ir ši diena tapo viename iš mūsų mirties diena? Prie virtuvės gauname valgio davi-nį — kopūstų sriubos su žuvies tvaiku ir skubame į barakus.

Kalėdų eglutės nėra . . . už-drausta! Tad mūsų Kalėdų eg-lutė yra šviesiai žvaigždėtas Ru-sijos dangus. Iš pačių pasida-rytų, visuomet smilkstančių aly-vos lempučių spinduliuoja šiek tiek šilumos, ir tai mus apgau-bia jaukia atmosfera.

Tyli naktis, šventa naktis! Mintys skrieja atgal į anuos gražius, seniai prabėgusius lai-kus, kai mes šeimos ratelyje šventėme laimingas Kalėdas. Šiandien audra šėlsta aplink arkliides, kuriose vargana mūsų gyvybės kibirkštėlės bus išlaiky-ta iki rytojaus. O jeigu audra protarpiais aptyla, toluomoje gir-dėti lyg ir vilkų kaukimas, tar-tum jie užuostų, kad mes esame lengvai ir tikrai, pagaunamas grobis.

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų
proga savo gimines, draugus ir pažįstamus
sveikina —

Regina ir Petras Bražukai

Kristaus
Gimimo
šventė,

skelbianti ramybę geros valios žmonėms, teprimena
mums, kadpavergtoje Lietuvoje tebevyksta kova už
tikėjimo ir tautos laisvę. Tesustiprina ši šventė ir
laisvųjų tautiečių ryžtą dalyvauti toje kovoje, kad
1980-ji metai būtų laisvės pergalės ir tikrosios taikos
atėjimo metai. Visus telydi šventės džiaugsmas ir
viltis.

KANADOS LIETUVIŲ
KATALIKŲ CENTRAS

Sveikiname

pavergtos Lietuvos ir laisvojo pasaulio lietuvių
vyskupus, kunigus, seseles ir visus tikinčiuosius
KRISTAUS GIMIMO šventės proga, linkėdami,
kad naujieji metai būtų lietuvių tautos laisvės
metai.

BETLĖJAUS ŽVAIGŽDĖ teveda mus visus į
viltingą ateitį, pažymėtą Kristaus pergalės ženklu,
o broliška meilė tęmėja visus vienon grandinėn.

PASAULIO IR KANADOS
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS
VALDYBA

Aš atsigulu ant narų ir labai iš lėto, tiesiog pamaldžiai val-gau tą riekelę duonos, kurią senutė man padovanojo. Man ji gardesnė už geriausius Kalėdų sausainius, kokius esu valges savo gyvenime. Ta riekutė duo-nos slepia savyje daugiau negu cukrų, cinamoną, razinkas ir riešutus. Žinoma, tai yra tik rie-kutė paprastos juodos duonos, bet joje glūdi visa ta meilė, ko-kią tik žmogaus širdis gali duo-ti, tiesiog džiugioji Kalėdų nau-jieną, kad žemėn ateina meilė.

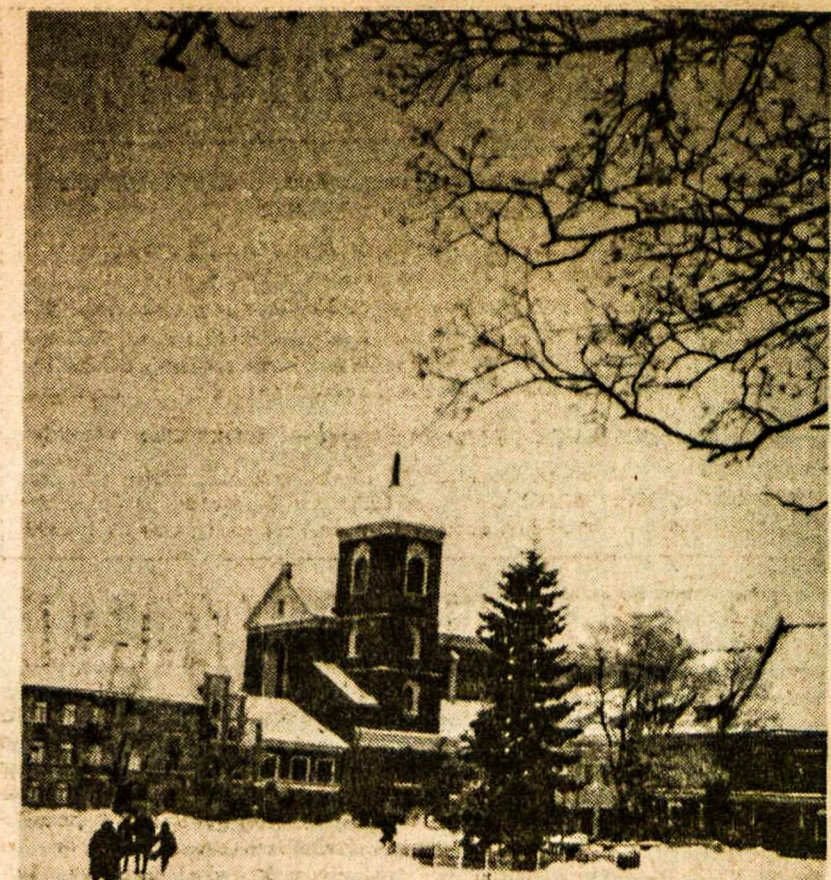
Sena močiutė davė riekelę duonos, gal iš paskutiniųjų, ir per tai atgaivino artimo meilę, Evangelijos žodžius pavertė tik-rove, ir tai tokiais laikais, kurie bežino tik lūpomis skelbiamus įsitikinimus.

Tyli naktis, šventa naktis! Ka-žin kas tyliai kampe niūniuoja taip mėgstamą, gerai žinomą melodiją. Mes nedrąsiai prade-dame pritarti. Atsargiai tai da-rome, bet dar labiau ir truputį netikėdami. Bet ar Kristus irgi ne tvarte atėjo į pasaulį? Ar jo kančia netapo pasaulio išgany-mu? O gal ir mūsų vargas turi prasmę? Tyli naktis, šventa naktis! Taip ši giesmė eina iš lūpų į lūpas, iš širdies į širdį.

Staiga atsirado ir kelios eglai-tės. Jos buvo kaip tik tokio di-dumo, kad apsukrus vyras galė-jo jas paslėpti po apsiaustu ir iš miško išmugeliuoti į lagerį. Ži-noma, žvakučių trūko. Bet ir taip gerai buvo, nes tada iš lau-ko pusės nebuvo galima matyti, kad mes vidų vistiek šventėme Kalėdas.

Nė vienas iš tų, kurie paga-liau dar turėjo laimės sugrįžti tėvynėn, neužmirš anos Kalėdų nakties, kaip kad neužmiršta žu-vasių draugų. O man pačiam ne-užmirštas lieka anas liūdnas, gilių rūpesčio ir senatvės rausk-lių išvargtas gerosios senutės veidas, pridengtas lyg medžio žieve, kuriame glūdi geros, my-linčios motinos pirmavaizdis.

(Iš knygos „Blumen im Schnee“, Erzählungen und Be-richte zusammengestellt von Erich Hinz, Bonn-Bad Godes-berg, 1971, 211-214 psl.)

Naujų Metų eglutė Kauno rotušės aikštėje 1978-79 metų žiemą

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Persitvarko lietuviai saleziečiai

Su koncelebracija Lietuvos kankinių koplyčioj Vatikane ir Sv. Tėvo audiencija lapkričio 21 d. pasibaigė pirmasis lietuvių saleziečių suvažiavimas Ro-moje.

Lietuviai saleziečiai yra pa-skildę po pasaulį gal daugiau, negu betkokia kita lietuvių re-liginė grupė: pradžioj (1928-36 m.) dėl misijonieriško darbo, o paskui dėl Lietuvos okupacijos. Nors laisvoji Lietuva saleziečiai pradėjo veikti tik 1934 m., ta-čiau karo sukury paliko 6 veik-los židinius. Pokaryje salezie-čiai rūpinosi religiniu bei kultū-riniu tautiečių aptarnavimu įvairiuose kraštuose ir įsitraukė į kitų grupių veikimą.

Suvažiavime, kurį parėmė vy-riausias saleziečių rektorius, lie-tuviai saleziečiai apžvelgė susi-dariusią padėtį, nagrinėjo bū-dus sujungti pasklidusius jėgas ir stengėsi įieškoti priemonių naujiems pasaukiams žadinti.

Priimtos pagrindinės rezolu-cijos, kurios buvo pateiktos vyr. saleziečių tarybai: stiprinti esančių veiklos centrų Italijo-je, Brazilijoje, JAV-bėse; pagy-vinti veikiančią spaudą Italijo-je ir Brazilijoje; planuoti ir plėsti dvasinių pašaukimų ska-tinimą.

Lietuvių saleziečių veiklai de-rinti ir jai planuoti numatytas vienetą, susidedantį iš koordina-toriaus — ryšininko ir jo tary-bos.

Prašymas popiežiumi

Lietuviai saleziečiai, suvaži-avę Romon savo pirmame visuo-tiniam susirinkime, gavę au-dienciją, įteikė popiežiumi laišką, kuriame rašo:

„Norėtume — ir dar kaip! — pakviesti Jūsų Šventenybę ap-lankyti į Lietuvą. Deja, lig šiol mes patys negalim laisvai ten važiuoti, taigi dar mažiau mums leista ką kitą ten kviesti.

Tačiau, dėkodami Jūsų Švente-nybei už kasdienį Lietuvos pri-minimą Dievui, už drąsų ir ne-abejotiną mūsų Tėvynėje patva-riai kenčiančios Bažnyčios gy-nimą, už mūsų žemę nežmoniš-ko žmogaus teisių mindžiojimo smerkimą, drįstame dar prašyti Jūsų Šventenybę: Sventasis Tė-ve, paskelbkite pasauliui LIE-TUVOS DIENĄ!

Lietuva yra vienintelis katali-kiškas kraštas nelemtoje So-vietų Sąjungoje. Tą dieną pa-saulis būtų supažindintas su ka-takombine padėtimi, kurioje gyvena Lietuvos katalikai; ir vi-sa K. Bendrija nors vieną kartą metuose vieningai melstųsi už šią katalikišką šalį, patekusią į bedievių sauvale.

Tikimės, kad būsime išklaus-yti, dėkome Jūsų Šventeny-bei taip pat vardu mūsų tautie-čių Tėvynėje, šalčio Sibiro ste-pės ir emigracijoj ir nuolankiai prašome Jūsų apaštalinio palai-minimo sau patiem, visai lietu-

vių saleziečių bendruomenei ir kiekvieno mūsų dvasinio darbo dirvai.“

Prašymą pasirašė: kun. Ant. Perkumas, Venecuela, kun. Myk. Tamošiūnas, Kolumbija, kun. Pr. Gavėnas, Brazilija, kun. M. Burba, Italija, ir kitų atsto-vų vardu.

Linkėjimai lietuviams

Saleziečiai yra tarptautinio pobūdžio vienuolija, pasklidusi visame pasaulyje. Jos nariais gali būti betkoksios tautybės žmonės. Šiuo metu saleziečių yra arti 18.000.

Saleziečių vadovybė arba vy-riausioji taryba yra įsikūrusi Romoje; atskiros valstybės veikia provincijolai arba vadi-namieji inspektoriai. Šiuos arti-mai jungia su Roma septyni ra-joniniai patarėjai, skirti Itali-jos, Europos, Artimųjų Rytų, Afrikos, Azijos, Ibero šalių, Pie-tų Amerikos ir anglosakų kal-bos kraštams.

Rajoniniai patarėjai metų lai-kotarpį lanko jiems patikėtas provincijas; du kartu į metus visi suvažiuoja Romon ir apta-ria iškilusias problemas bei nu-stato veiklos gaires. Toks 1979 m. antrojo semestro suvažiavi-mas įvyko lapkričio 5 — gruodžio 15 d.

Prieš pradėdami suvažiavimo darbus visi vyriausiosios tary-bos nariai atliko kolektyvą nuošalioj prie Romos Sorriso viloj, o joms užbaigti su vaka-riene pasirinko lietuvių salezie-čių centrą Frascaty, vadinamą Vytėnais.

Tuo norėjo pagerbti ne tik pirmam pasitarimui suvažiavu-sius lietuvių saleziečius, bet ir heroiskai už tikėjimą ir laisvę kovojančią lietuvių tautą. Tatai pabrėžė ypatingai vyriausias sa-leziečių rektorius kun. Egidio Viganas.

Vytėnų centro direktorius kun. Mečys Burba sveikinimo žodyje jiems paaiškino apie Lie-tuvos-Lenkijos karalaitį šv. Ka-zimierą kaip gal pirmąjį mo-dernių laikų jauną šventąjį pa-saulietį, priminė 1608 m. Silu-voį apsiėriusiąjį Dievo Motiną Mariją, saleziečių žinomą prin-cą Augustą Cartoryskį, 1887 m. tapusį saleziečių ir dabar žengiantį į altoriaus garbę, esant lietuvių kilmės (jis kilęs iš kunigaikščio Gedimino dinas-tijos).

Vyr. saleziečių rektorius, va-karienei baigiantis, kvietė visus tarptautinio posėdžio dalyvius prisiminti Lietuvą ir kalbėjo: „Mes šiomis dienomis meldė-mės ir bendrom maldojė; mel-dėmės už Lietuvą ir nesiliausim meldesi. . . Lietuva vieną dieną bus laisva ir nepriklausoma. Mes linkim, kad ji greitai atgau-tų savo nepriklausomybę, ir jūs galėtumėt laisvai grįžti į savo Tėvynę!“ P. G.

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga,
linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.

SIGITA ir VYTAUTAS
AUŠROTAI

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvius
su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simonavičius, OFM Eugenijus Jurgutis, OFM
Barnabas Mikalauskas, OFM Liudas Janušis, OFM
Kun. B. Pacevičius

PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ANAPUS GUDŲ GIRIOS

Taip pavadinta vilniečio Izidoriaus Simellonio laiška apie Gudijos Lietuvos Varanovo rajone paskelbtą „Literatūros ir Meno“ savaitraštį lapkričio 24 d. laidoje. Vakarinis Gudų girios pakraštys yra Varėnos rajone, rytinis — Varanovo. I. Simellonis rašo: „Abiejose girios pusėse užgirsti lietuvišką ir baltarusišką šneką. Pačiame pasienyje, jau Varanovo rajone, yra didelis Bieliūnų kaimas. Čia pat, šiaurinėje, 1784 metais gimė mūsų kraštiečių nusipelnęs istorikas Teodoras Narbutas. Jis palaikomas netoli savo gimtinės — Nočios miestelyje. Nuo Gudų girios vakarinio pakraščio iki Dzivotos upės kiekvienas sodžius vis kitoks, vienas už kitą įdomesnis, gražesnis. Lietuviškos senųjų pasakos sekamos anūkams Kargauduose ir Klaišiuose, Smilginiuose ir Varliuose, Dubiniuose ir Maželiuose, Leliūsiuose ir Pelesoje. Piliūnuose, Pavalakėje ir kituose kaimuose. O kiek čia audėjėlių ir dainininkų, sunku ir suskaičiuoti. Turtingu šio krašto folkloru domėjosi profesoriai baltistai P. Aruma ir J. Gerulis, tautosakininkai iš Vilniaus ir Kauno. Ne kartą čia buvo, šio krašto kalba ir tarmė gerėjosi įžymus lietuvių kalbos tyrinėtojas prof. J. Balčikonis. Nemažai surinkta, užrašyta, bet dar daug neįrašyta, neišnagrinėta...“ I. Simellonis prisimena devynias seseris Kancevičiūtes, išvardijusias net 300 dainų ir vis dar negalėjusias užbaigti pilno jų sąrašo. Lovatiesėmis, rankšluosteliais, juostomis bei kitais audiniais yra pagarsėjusi pelesikės liaudies menininkė M. Kruopienė.

TYRINETOJAI IS MASKVOS

Po tokio įvado apie Gudijos Lietuvos I. Simellonis, nors ir pabrėžęs, kad ten „dar daug neišaiškinta, neišnagrinėta“, lietuvių tautosakininkų ekspedicijas užbaigia prof. J. Balčikoniu. Apie tolimesnius lietuvių tautosakininkų bandymus surinkti tautosakininkų turtus jis nieko neraso, perskandamas prie Sovietų Sąjungos Mokslo Akademijos slavistikos ir baltistikos instituto. Pasirodo, lietuvišką folklorą Varanovo rajone kažkodėl susidomėjo ne lietuviai, o maskivčiai: „Penktas vasaras čia darbovis šio instituto mokslinė bendradarbių T. Sudnik. Dabar šia nuosirdžią viešnia pažįsta dauguma Dubinių, Pelesos, Pavalakės ir kitų kaimų lietuvių kolūkiečių. Mokslininkė moka lietuvių kalbą, todėl ir keltas į giliausius tautosakos lobius jai artimesnis. Savo mokslinius stebėjimus ir išvadas ji apibendrina knygoje „Pelesa“. Šią vasarą atvyko visa TSRS Mokslo Akademijos Slavistikos ir baltistikos instituto mokslinė ekspedicija, kuriai vadovavo įžymus baltistas, lietuvių-slavių kalbų santykių tyrinėtojas, didelis Tarybų Lietuvos lituanistų bičiulis V. Toporovas, kuris taip pat gerai moka lietuvišką. Svečias drauge su savo bendradarbiu T. Jellzrenka, T. Michailova ir T. Sudnik pėsčiomis išsivaikščiojo daug kaimų, susipažino su šio krašto žmonėmis, papildė mokslinius stebėjimus naujais įdomiais radiniais. Ypač daug naujo mokslininkams papasakojo seserys Domica ir Vitka Lukosevičiūtės iš Dubinių, įpusėjęs devintą dešimtį, buvęs daraktorius ir knygnešys Andrius Kamevičius iš Pavalakės, jo bendradarbis pelesikis Kazys Kamenčius ir kiti. Mokslininkai pažadėjo ateinančią vasarą vėl aplankyti Varanovo rajono lietuviškus kaimus.“

NEILEIDZIA LIETUVIŲ?

Keistai skamba I. Simellonio teigimas, kad maskivčiai T. Sudnik, mokančiai lietuvių kalbą, keltas į giliausius tautosakos lobius esąs artimesnis. Šiuo atžvilgiu jis ne iš tolo negalima lyginti su lietuviškos tautosakininkais bei lituanistais, kuriems ta kalba yra gimtoji, o Varanovo tautosakos turtai — dalis visos mūsų tautos istorinio aruodo. Deja, net ir paskutinėje ekspedicijoje praejusią vasarą nebuvo nė vieno lietuvi. Mūsų tautosakos rinkimas buvo patikėtas tik Lietuvos lituanistų bičiuliui V. Toporovui, lietuvių-slavių kalbų tyrinėtojui, bet trims jo talkininkams. Vakarų pasaulį pasiekia skaudžios žinios, kad tuose lietuviškuose Varanovo rajono kaimuose mūsų tautiečiams neleidžiama turėti nei lietuviškų mokyklų, nei pamaldų gimtąja kalba. Matyt, dėl šios politikos nenorima įleisti ir tautosakos tyrinėtojų iš Lietuvos, pastenkiant tik slavistikos ir baltistikos specialistais iš Maskvos.

PAPUOSALAI IR SUVENYRAI

Vilniaus dailės parodų rūmuose buvo surengta Lietuvos, Latvijos ir

Estijos papuošalų bei suvenyrų paroda, susilaukusi apie 3.000 dirbinių. Juos atsiuntė tų trijų šalių vietinės, lengvosios, maisto bei kitų pramonės įmonių, dailės fondo kombinatai, liaudies menininkų susivienijimai. Parodoje ypač platūs buvo skrysius visokių suvenyrų, skirtų artėjančiai Maskvos olimpiadai.

SOVIETINĖ TAIKA

Lietuvos taikos gynimo komiteto prezidiumas, įsteigtas ir tvarkomas pagal direktyvas iš Maskvos, posėdžiavo spalio 30 d. Vilniuje. Pirmininko pavaduotojas G. Žaliukas dalyvius supažindino su Sovietų Sąjungoje „paskelbta“ tarptautine vienlingu veiksmų už nusiginklavimą saivale“. Jos tikslas tikslas — priversti S. Atlanto Sąjungą atsisakyti vidutinio nuotolio ir sparnuotų raketų įtraukimo V. Europos apsaugai nuo galimų smūgių iš sovietų dirguojamos Varšuvos Sąjungos. Taigi, tas komitetas gina tik Sovietų Sąjungos reikalus, nepaisydamas fakto, kad Varšuvos Sąjunga karių, lėktuvų, tankų ir patrankų skaičiumi yra gerokai pranašesnė už S. Atlanto Sąjungą. Dėl šios priežasties jai ir tenka stiprinti V. Europos apsaugą naujomis raketomis.

Sveikatos miestelyje Santoriškėse, Vilniaus pakraštyje, atidarytas respublikinis onkologijos centras (onkologija — mokslas apie auglius ir jų gydymą.) Šiame devynių auglių pastatė bei žemesnėse jo patalpose įsikūrė Mokslo Akademijos Tyrimo Institutas bei jo klinikos su specializuotais chirurginio, radiologinio, chemoterapinio gydymo skyriais, operacinių bloku, intensyvios slaugos palatomis, dispanserine poliklinika, atstatomojo gydymo ir protezavimo kabinetais. Centras esąs aprūpintas moderniausia sovietine bei užsienine aparatu. Jame dirbs daugelį kaip tūkstantis žmonių. Juostelė perkirpo Vilniaus miesto kompartijos komiteto I sekret. V. Sakalauskas, žodžiai sveikatos apsaugos „ministeris“ V. Kleiza. Instituto direktorius prof. A. Telėnas padėkojo pirmininkui ir vyriausybei už rūpinimąsi sveikatos apsauga, medicinos mokslų vystymu.

ATNAUJINAMAS MUZEJUS

Alytus miestas ruošiasi savo 400 metų įsikūrimo sukakčiai, kuri bus paminėta 1981 m. Ligi to laiko bus atnaujintas kraštotyros muzėjus pagal Druskininkuose gyvenančios architektės A. Pakasienės projektą. Jame bus erdvių parodų salės, biblioteka ir kitos patalpos. Su Dūkijos krašto praeitimi bei dabartimi lankytojus supažindins apie 16.000 rodimų.

KOMUNISTINĖS TRADICIJOS

„Zinijos“ draugija spalio 25 d. Vilniuje surengė konferenciją, kurioje buvo svarstomos komunistinių švenčių bei tradicijų idėgimo ir propagavimo problemos. Apie tų švenčių, tradicijų ir apeigų reikšmę komunistiniam darbo žmogaus auklėjimui kalbėjo kultūros ministeris J. Bielinis. Ateistinių naujų tradicijų poveikį savo pranešimuose gvildeno filosofijos daktaraitė turintis vilnietis prof. J. Minkevičius ir maskietis filosofijos mokslų kandidatas R. Lopatkins. Metodinius komunistinių švenčių bei tradicijų klausimus nagrinėjo kiti augstųjų Vilniaus mokyklų ir metodinių kabinetų darbuotojai.

SAMPANAS IR SILDAINIAI

Panevėžio sporto mokyklos mokytoja Z. Dagienė 1979 m. „Tiesos“ 246 nr. pasakoja: „Teko būti Anykščių civilinės metrikacijos biuro, kur registruojamos santuokos. Belaukiant jaunavedžių, žiūriu, išsilauna krepšeliu tautiniais rūbais apsiręsus mergaitė ir paprašo duoti šampaną, saldinius. Atidavėm, galvom, kad tai šventinio ritualo dalis. Pasirodo, ne. Įregistruojamos santuokos, mergaitė atnešė dvi šampanos taureles ir pasiūlė jauniesiems. Ir viskas... Ta dieną registruotos 28 poros, ir iš kiekvienos buvo paprašyta vaišių. O juk to šampano dar valkiškas balsei paspaudus patarnaujančios mergaitės — Anykščių vidurinės mokyklos moksleivės.“ Z. Dagienė taip ir nepasako, kiek butelių šampano ir kokį kiekį saldinių ta išradimą anykštietė susirinko iš jaunavedžių palydovų, pasinaudodama komunistinėmis tradicijomis. Jeigu iš butelio tik po dvi taureles tekdavo kiekvienai jaunavedžių porai, šampano turėjo likti pakankamai ir vietiniams tėvų baliams, ir spekuliacijai. O gal į šią „tradiciją“ įvėlti ir metrikacijos biuro vadovai? V. Kst.

Prei. J. TADARAUSKAS Hamiltone sveikina abiturientus, baigusius gimnazijas

Nuotr. J. Miltenio

KLB Hamiltono apylinkės valdyba visus kviečia
gruodžio 31 dieną, 7 valandą vakaro, į

SUTIKIMA

Jaunimo Centro salėje (48 Dundurn St. N.)

TEN JŪSŲ LAUKS: šilta vakarienė, šaltas bufetas, šampanas (12 v.), įėjimo premijos.

Kaina asmeniui — \$20. Bilietai gaunami sekmadieniais po kiekvienų Mišių Jaunimo Centre; šokiadieniais — pas K. Deksnį 634-6006, M. Gudinską 387-1804, A. Seštoką 385-4832.

KRISTAUS gimimo ir NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus lietuvius šiaipus ir anapus, linkėdami džiaugsmo, ištermės lietuviškame darbe ir viltingų 1980 metų.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA

Užuo siuntę šventinius atvirukus, KALĖDŲ proga nuoširdžiai sveikiname pavergtose Lietuvoje ir visame pasaulyje išblaškytus karo audrų savo artimuosius gimes, bičiulius, draugus ir pažįstamus, linkėdami maionij švenčių ir Dievo palaimos 1980 metams. Teteikia Dievas visiems geriausios sveikatos!

Kartu aukojame Tautos Fondui:

\$40: Gr. ir E. Jasevičiai; \$30: O. ir Zelma Stasiuliai; \$25: F. ir Alb Rimka, Alf. ir Aug. Patamsiai, Pr. ir Zita Sakalai, A. ir F. Povilauskai, V. ir Brigita Morkūnai, P. ir Genovaitė Breichmanai, Vyt. ir M. Leparskai; \$20: J. ir G. Skaisčiai, J. ir p. Juozaičiai, P. Pleinys, J. ir Aniceta Deksniai, Vyt. ir Antanina Januškos, J. ir Elena Bubniai, J. ir Ant. Asmenavičiai, J. Dubinskai; \$15: St. ir Nij. Senkai, Kaz. ir Klara Deksniai, G. Martišius, J. Liaugminas ir sesuo; \$12: P. Latauskas, Jur. ir Elena Mažulaičiai.

\$10: Br. ir Bronė Venslovi, Jon. ir Mag. Tarvydai, J. ir Alv. Bajoraičiai, Zig. ir Alb. Pulianauskai, P. Žulys, A. ir Jad. Gedrimai, J. Lekutis, V. Narkevičius, Mar. Juodis, Kostas ir Liucija Meškauskai, V. ir Vladė Beniušiai, P. ir Elena Gužai, Ig. Varnas, Br. Grajauskas ir mama, A. ir H. Liaukai, Ant. ir Mar. Garkūnai, Al. ir Ald. Erštikačiai, J. ir Liotė Toliai, Ern. ir Erika Lengnikai, Petr. Vitienė, Sof. Elvikienė, Pr. ir p. Ročiai, Vl. Saulis, Liucija Skripkutė, Juozas Stonkus, Juozas ir Stasė Pyragiai, Al. Dara, Jankūnai, P. ir Stasė Kanopos, Stef. Kalvaitienė, L. ir M. Borusai, St. Kačinskas su mama, Elena Kairienė, J. Gimzauskas.

\$5: Br. ir Ema Milašiai, St. Filipavičius, P. ir Pr. Lukošiai, P. ir T. Enskaičiai, Ant. Obarskis, K. ir Mar. Kvedarai, E. Selrienė, Vl. Bagdonas, Ad. Samušis, Z. Vainauskienė, O. Kudzma

Už aukas mūsų laisvė kovai nuoširdus ačiū.
TAUTOS FONDO
Hamiltono apylinkės atstovybė

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyse namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybės ir asm. patalovų drauda. Nemokamas pilnas čekių patalovos. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 12%
term. depozitus 1 m. 12 1/4%
term. depozitus 3 m. 11 1/4%
pensijų fondo 11 1/4%
INAME UŽ:
nekiln. turto posk. 13 1/2%
osmenines paskolas 14%

TALKA

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

PLB VISUOMENINĖ KOMISIJA politikos reikalams, plėsdama savo veiklą, sudarė PLB leidinių komitetą, jin pakvietusi: M. A. Jurašienę, A. Landsbergį, V. Rastelį, dr. T. Remeikį, dr. A. Stromą ir T. Venclovą. Komitetas pirmą kartą išrinko V. Rastelį. Komiteto adresas: 86-06 86th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421, USA. Tel. (212) 849-8831. Kun. K. Pugevičiaus steigiamam lietuvių informacijos centrui seminaruose konferencijose, institutuose, universitetuose savo paskaitomis talkins A. Landsbergis, dr. A. Stromas ir prof. T. Venclova. Informacijos šiais klausimais teikia kun. K. Pugevičius, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, Tel. (212) 647-2434.

MASKVOS RADIO TARNYBA lapkričio 14 d. laidoje atsiliepė JAV kongreso atstovų pirmta rezoliucijai nr. 400, kuria reikalaujama laisvo apsisprendimo teisės Baltijos valstybėms ir protestuojama prieš priverstinę Sovietų Sąjungos pilietybę išievojimo gyvenantiems lietuviams, latviams ir estams. Atkiriūti Maskvos radijas panaudojo supeltyti spėjusios propagandines pasakaites. Esą Baltijos šalys jau 1918 m. buvo sudariusios sovietines vyriausybes, kurios buvo panaikintos užsienio pajėgų ir vietinių kontrevoliucinių. Sovietinė valdžia Baltijos šalyse buvusi atstatyta prieš 39 metus jų „parlamentų“ sprendimu, pareiškusiu norą įsijungti į Sovietų Sąjungą. Šiose pasakaitėse visiškai nutilimas gėdingas Molotovo-Ribbentropo sandėris, sovietinė lietuvių Baltijos respublikų okupacija. Prašymas įjungti į Sovietų Sąjungą ir liaudies seimų rinkimai jam įgyvendinti buvo suorganizuoti Maskvoje.

PROF. JUOZO BRAZAICIO, ilgametinio „Darbininko“ redaktoriaus ir visuomenės veikėjo, penkerių metų mirties sukaktis Niujorke buvo paminėta gruodžio 1 d. Misiomis Tėvų pranciškonų koplyčioje, dalyvaujant jo artimiesiems bičiuliams, buvusiems bendradarbiams ir mokiniais. Akademinio pobūdžio minėjimą numatoma surengti sausio pabaigoje ar vasario pradžioje su vėlonies veikla nušviečiančia paskaita. Tame minėjime bus parodytas prof. J. Brazaičio žaizgės filmas.

LB SAN FRANCISCO APYLINKĖ specialiu pokyliu spalio 13 d. paminėjo sidabrinę savo veiklos sukaktį. Apylinkė įsteigė ir valdybos pirmuoju pirmininku buvo kun. dr. V. Pavalis. Sukaktuvinio baltaus koncertinę programą atliko Los Angeles vyry kvartetas — E. Jarašius, Br. Selukas, A. Polikaitis ir R. Dabys su jaunuojiu akompaniatoriumi R. Polikaitiu.

VANDĄ GRISKEVICIENĖ, gyvenančią Kalifornijoje, Santa Monica mieste, aplankė žentas ir dukra — Donald ir Lily Tremblay su trimis vaikais. D. Tremblay — pranciškonų kilmės amerikietis, jau 22 metus dirbęs konsulinėje JAV tarnyboje. Jam teko būti JAV konsulu Meksikoje, P. Afrikos respublikoje, Filipinuose, o dabar ketveriame metams yra paskirtas konsulu N. Zelandijai. Ir Donaldas, ir Lily (Elena) yra baigę studijas Kalifornijos universitete. Jiedu susituokė prieš 18 metų, kai D. Tremblay dirbo JAV konsulate Ispanijoje.

DR. VLADAS INGELEVICIUS Great Necke, N.Y., atšventė amžiausią devyndešimtmetį. Sukaktuviniškas yra baigęs Petrapilio karo medicinos akademiją 1913 m., I D. karo laikotarpyje tarnavęs Rusijos kariuomenėje. Grįžęs Lietuvon 1918 m. pabaigoje, įsijungė savanorių įsivienijimui. Čia jam teko organizuoti sveikatos tarnybą, iki pat faktinio kariuomenės išformavimo 1940 m. pabaigoje eiti karo sanitarijos viršininko padėjėjo pareigas. Karinė tarnybą užbaigė pulkininko laipsniu.

ELENA JUCIUTĖ, Bostono gyvenanti Sibiro tremtinė ir knygos „Pėdos mirties zonoje“ autorė, bus pagrindine kalbėtoja Vasario 16 minėjime, kurį Los Angeles mieste 1980 m. vasario 17 d. rengia vietinis ALT-os skyrius, talkinamas kitų organizacijų.

JONAS LUKOSEVICIUS, tautinių šokių grupės „Nemunas“ vadovas Sao Paulo mieste, Brazilijoje, lankėsi Čikagoje. „Nemunas“ ruošiasi dalyvauti VI-joje tautinių šokių šventėje 1980 m. liepos 6 d. Čikagoje. J. Lukosevičius tarėsi su vykdomuoju PLB valdybos vicepirm. V. Kleiza, PLB kultūrinės tautos komisijos pirm. dr. L. Kriaučiūnu, tautinių šokių šventės komiteto pirm. J. Talandžiū, programos vadovė N. Pušienė apie savo grupės dalyvavimą ir jos atvykimui būtiną finansinę paramą.

Brazilija

LAISVOSIOS EUROPOS CENTRAS BRAZILIJOSJE apima devynias sovietinio komunizmo aukas — Albanią, Bulgariją, Čekoslovakiją, Estiją, Latviją, Lenkiją, Lietuvą, Rumuniją ir Vengriją. Ši organizacija tų tautų atstovus lapkričio 9 d. sukvietė į specialų minėjimą Rio mieste, susietą su Brazilijos nepriklausomybės švente. Pirmiausia scenon buvo įnešta Brazilijos vėliava ir devynių pavergtų tautų vėliavos. Jas nešančios mergaitės dėvėjo tautinius sa-

vo drabužius. Centro pirm. Ch. Boyadjeffui tarus įvadinį žodį, kalbėjo federacinio parlamento atstovas C. Boria, išryškindamas laisvės reikšmę ir ragindamas jos siekti pavergtąsias tautas. Oficialią dalį užbaigė visų pavergtųjų tautų himnai. Tada visi buvo pakviesti prie vaišių stalo. Prie minėjimo surengimo iš lietuvių labiausiai prisidėjo inž. K. Audenis, dr. A. Gailia, J. E. Petraitis, U. Gailienė. Iš Sao Paulo buvo atvykęs J. Čiuvinskis su žmona. Lietuvių grupės pokalbiuose nutarta surengti iškilmingą Vasario 16 minėjimą, kurin, tikimasi, iš Sao Paulo galės atvykti Kristinos Valavičiūtės vadovaujamas lietuvių jaunimo choras.

KUN. JUOZAS SESKEVICIUS, Sv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas Sao Paulo mieste, pasiuntė laišką popiežiui Jonui-Pauliui II, prašydamas jį aplankyti šią parapiją, kai kada nors viešės Brazilijoje. Laišką parbrėžiama, kad lietuviai yra vieninteliai ateiviai, pasistatę savo šventovę Sao Paule. Laiško kopijos taipgi buvo pasistatę Sao Paulo kardinolui, popiežiaus palydovui vysk. P. Marcinkui, lietuvių bičiuliui kardinolui A. Samorei, Vatikano pareigūnui prel. A. Bačkui.

Meksika

KUN. JUOZAS KISIELIUS jau 38 metus darbuojasi Meksikoje. Iš Lietuvos jis 1938 m. išvyko Italijon ir 1947 m. persikėlė Meksikon. Šiuo metu, jis yra klebonas Sv. Dvasios parapijos Sالتillo mieste, Coahilos provincijoje. Atostogų proga kun. J. Kisielius aplankė Argentinos sostinę Buenos Aires gyvenančias savo brolio Prano Kisieliaus ir brolio dukters Sofijos Janušienės šeimas.

Argentina

TRADICINĖ PAVASARIO SUTIKIMO SVENTE Buenos Aires mieste rugsėjo 22 d. surengė Argentinos Lietuvių Centras. 1979 m. pavasario karaliaite buvo išrinkta Claudia A. Rolando, ALC tautinių šokių ansamblio „Inkaras“ narė, lankanti meno mokyklą. Pavasario sutikimų dalyviai I princese išrinko N. Glazauskaitę, II — M. Mickevičiūtę.

Australija

AUSTRALIJS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA savo XIV suvažiavimą rengia gruodžio 28-31 d.d. Sydneyje. Suvažiavime yra numatyti: ALK Federacijos posėdis, naujos valdybos rinkimas, pastarimaus savaitraščio „Tėviskės Aidai“ reikalai, kun. dr. P. Bačinskio pranešimas apie „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“. Australijoje dirbančių lietuvių kapelionų konferencija, jaunimo vakaras, čikagietis sol. R. Mastienės koncertas, literatūros ir dainos vakaras, tautodailės dirbinių paroda, N. Metų sutikimas. Suvažiavimui skirtos iškilmingos pamaldos bus gruodžio 30, sekmadienį, dalyvaujant Sydneyjaus vyskupui. Po pamaldų — iškilmingi pietūs Lidcombe parapijos salėje.

TRADICINIS „TĖVISKĖS AIDU“ SPAUDOS BALIUS Sydneyjaus lietuvių klube spalio 20 d. sutraukė apie 200 dalyvių. Duety padainavo E. Belkienė ir A. Storišienė su muz. Br. Kiverio palyda. Pluoštą humoringistinių gyvenimo aktualijų pažėrė „Linksmieji broliai“ — E. Lašaitis, V. Burokas ir V. Stasiūnaitis. Vakaro dalyvių laukė laimikiais gausi loterija, kurioje ir vėl buvo gražus Stasio Montvido paveikslas. Svečių susilaukta net iš Melbourne, Kanberos, Wollongongo ir Newcastle.

Italija

ROMOS LIETUVIAI gruodžio 3 d. prisiminė prieš 20 metų mirusį arkiv. Juozapą Skvirčeką. Minėjimas buvo surengtas Sv. Kazimiero kolegijoje. Gedulingas Mišias atnašavo lietuvių bičiulis kardinolas A. Samore, asistuojamas savo asmeninio sekret. mons. V. Mineviciūso ir buvusio vėlonies arkivyskupo sekret. mons. Kl. Razmino. Savo pamokslė kardinolas A. Samore nušvietė artimų ryšių su arkiv. J. Skvirčeku, kai pastarasis buvo Kauno arkivyskupu, o pats A. Samore dirbo Vatikano nunciatūroje Lietuvoje. Kardinolas A. Samore taipgi pabrėžė vėlonies nuopelnus vadovaujant pirmajai savarakiškai Lietuvos Katalikų Bendrijos provincijai, jo atliktą viso Sv. Rašto vertimą į lietuvių kalbą. Šis vertimas yra didžiausias vėlonies palikimas lietuvių tautai. Giesmėmis ir pamaldas įsijungė Sv. Kazimiero lietuvių kolegijos studentų chorėlis. Dalyvių cilese buvo Lietuvos atstovybės prie Vatikano vadovas St. Lozoraitis, jn., Sv. Kazimiero kolegijos vadovybė bei kiti Romoje gyvenantys lietuviai. Po pamaldų visi buvo pakviesti į kuklias vaišes Sv. Kazimiero kolegijos svečių namuose. Italijos LB pirm. mons. V. Mineviciūso gimtadienio proga sveikino kardinolą A. A. Samorę, pabrėždamas jo labai glaudžius ryšius su Lietuva, didelį palankumą lietuvių tautai.

Britanija

SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO PATALPOSE N. Metų sutikimą Londono lietuviams rengia tautinių šokių grupė „Lietuva“, vadovaujama P. Senkuvienės ir V. Jurišienės. Sutiktuvės prasidės 8 v.v. ir baigsis (Nukelta į 13-tą psl.)

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

švenčių proga sveikiname gimes, draugus ir pažįstamus —

Juozas Andriukaitis ir Adelė Andriukaitienė

"Tėviškės Žiburių" trisdešimtmečio iškilmės 1979 metų gruodžio 9 dieną meninės programos atlikėjai. Iš kairės: sol. V. VERIKAITIS, IZ. ŽMUIDZINIENĖ, sol. G. ČAPKAUSKIENĖ, akompaniatorius J. GOVĖDAS, sol. VYT. PAULIONIS. Nuotr. St. Dabkaus

"Tėviškės Žiburių" trisdešimtmetis

Gausūs iškilmės dalyviai • Įvairi kultūrinė programa, kurią įrašė "Amerikos Balsas" atstovas

Pirmasis "T2" numeris pasirodė su 1949 m. gruodžio 24 d. data Toronto. Jų 30 metų sukaktis paminėta š. m. gruodžio 9, sekmadienį. Abiejose Toronto lietuvių katalikų šventovėse atlaikytos pamaldos už gyvus ir mirusius "T2" darbuotojus. Taipgi jie buvo prisiminti ir lietuvių evangelikų pamaldose, kurias laikė klebonas kun. A. Žilinskis. Lietuvos Kankinių šventovėje pamokslą sakė kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio. Jis kėlė dabarties lietuvių rūpesčius, kad jie būtų regimi kristocentrinėje šviesoje. Prisikėlimo šventovėje kalbėjo kun. Pr. Gaida, jungdamas katalikų moterų šventės temą su spaudos paskirtimi — skelbti tiesą meilėje.

Po pietų 4 v. Anapilio salėje buvo suruoštas iškilmingas pokylis, kuriame dalyvavo apie 500 asmenų. Jį pradėjo KLK Kultūros Dr-jos "Žiburių" pirm. dr. S. Čepas įvadinio žodžiu, primindamas "T2" praeitį ir dabartį. Iz. Žmuidzinienė iš Rochesterio gyvū žodžiu išpūdinę perdavė pirmojo "Aušros" nr. vedamąjį, tuo primindama lietuviškosios spaudos ir lietuvių tautos kelią į laisvę.

Koncertinė dalis

Vokalinę programos dalį pradėjo sol. G. Čapkauskienė su sol. V. Verikaitis trimis duetais — "Oi lekia, lekia" — M. K. Čiurlionio, "Oi griežle, griežle, le mano" — A. Kairiūkščio, "Per amžius teka Minija" — A. Budriūno.

Jaunas solistas baritonas Vyt. Paulionis, gimes jau už Lietuvos ribų, padainavo St. Simkaus "Pamylėjau vakar", B. Gorbuls-kio "Laimingas žemaitis", G. Bizet Toreadoro dainą iš operos "Carmen".

Prisimenant lietuviškos spaudos 75 metų atgavimo sukaktį, skaitovė Izabelė Žmuidzinienė — Savickaitė su giliu įsijautimu perdavė ištrauką iš Vaižganto "Pragiedrulių", būtent, "Sudiev, tam kartui". Jai lengva buvo įsijauti, nes yra knygnešio Aleksandro Savicko dukraitė, girdėjusi iš savo tėčio daug pasakojimų apie garsųjį knygnešį J. Bielinį.

Naujas dalykas šiame koncerte buvo jauno kompozitoriaus Jono Govėdo kūryba — 4 dainos, kurių tekstai parašyti M. Černeckaitės-Sims, L. Andriekaus ir J. Baltrušaičio. Jos sujungtos į vieną muzikinį vienetą — ciklą, kurį puikiai atliko sol. G. Čapkauskienė, akompanuojama paties kompozitoriaus. Torontiečiai šią jo kūrybą išgirdo pirmą kartą ir entuziastiškai priėmė.

Mūsų scenos veteranas sol. V. Verikaitis padainavo Gasparo ariją iš "Kornevilio varpu" ir Ūdrio dainą iš "Pilėnų". G. Čapkauskienė jaunatviškai perdavė J. Strausso "Pavasario balus".

Koncertas baigtas duetais. G. Čapkauskienė ir V. Verikaitis padainavo St. Simkaus "Aš įsi-vilkčiau čigonos rūbą", o Vyt. Paulionis su G. Čapkauskiene — "La ci darem la mano" iš W. A. Mozarto operos "Don Giovanni". Visiems akompanavo J. Govėdas.

Vakarienė, sveikinimai, svečiai

Po pertraukos kun. P. Ažubaliui sukalbėjus invokaciją, prasidėjo vakarienė, puikiai paruošta "Candlelight Caterers" savininkų J. S. Bubelių. Prie stalų patarnavo atžalyniečiai ir atžalynietės, pasipuošę tautiniais drabužiais.

Baigiantis vakarienei sveikinimo žodį tarė gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, KLB krašto valdybos vicepir. L. Skripkutė ir kun. prof. St. Yla. Pastarasis išdėstė savo mintis apie "T. Žiburius" ir jų darbuotojus. Savo sveikinimus per kun. St. Ylą taip pat perdavė "L. Enciklopedijos" leidėjas J. Kapočius ir prof. A. Kučas. Redakcijos vardu kalbėjo kun. Pr. Gaida, pabrėždamas, kad būna retų dienų, kai ir redaktoriai gauna pagyrimų, kurie betgi priklauso visam "T2" kolektyvui.

Programą dailiai pranešinėjo mokytoja A. Aušrotaitė-Sim-nėlienė, šviesas tvarkė Vl. Paulius, o visą renginį meistriskai koordinavo J. Andrulis. Daug prisidėjo beveik visi "T2" tarnautojai.

Pokilyje dalyvavo nemažai svečių iš JAV ir Kanados. Jų buvo matyti iš Montrealio, Otavos, Kingstono, Hamiltono, St. Catharines, Delhi, Londono, Windsor, Rodney ir kitų vietovių. Iš JAV, be jau minėtų, dalyvavo prel. V. Balčiūnas, kun. P. Baltakis, OFM, kun. P. Daugintys, SJ, A. Balašaitienė, M. Žitkus ir kiti. "Amerikos Balsas" atstovas žurnalistas Vl. Būtnas, atskridęs iš Vašingtono, rekordavo iškilmės ir dalį jų perdavė ir Lietuvai radijo bangomis. Be to, jis įrašė keletą pokalbių

Ačiū jums, mieli rėmėjai!

Aukos "T. Žiburiams", gautos trisdešimtmečio proga

\$300: Alfonsas ir Onutė Skrebūnai, Toronto lietuvių kredito kooperatyvas "Parama", Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$250 prel. J. Tadaraukas; \$200: B. S. Sakalai, Kanados Lietuvių Fondas, Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba; \$150: KLK Moterų Dr-jos Lietuvių Kankinių par. skyrius, V. Verikaitis; \$125: X. Y. \$100: Kun. dr. J. Gutauskas, kun. V. Stankūnas, W. I. Dauginiai, S. Paketuras, E. M. Bumeisteriai, Toronto Prisikėlimo parapija, Toronto tautinių šokių grupė "Atžalynas", J. Vaskela, Toronto Lietuvių Namai, Anapilio Moterų Būrelis (ir \$100 vertės raguoli).

\$50: V. Tamulaitis, K. V. Ot-tai, Hamiltono Lietuvių Tautinių šokių grupė "Gyvataras", H. G. Lapai, Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras", S. Dalius, Vita Lapaitienė, Maironio mokyklos mokytojai, J. Valevičius, KLK Moterų Dr-jos Mont-realio skyrius.

\$40: Nekalto Prasidėjimo se-serys; \$30: V. S. Aušrotai, dr. J. Sungaila, kun. A. Sabas, L. Skripkutė, Marija ir Jonas Kar-kos, G. B. Trinkos, Toronto lie-tuvių vyrų choras "Aras", LŠST Vlodo Pūtvio Šaulių kuopa, Ona ir Jonas Kirvaičiai, M. S. Meš-kauskai.

Spausdintas

žodis -

kaip

žiburėlis

Kalba, pasakyta "Tėviškės Žiburių" trisdešimtmečio šventėje

K. PR. GAIDA

Geriamieji šios iškilmės dalyviai ir dalyvės,

Spausdintas žodis mūsų tautos kelyje visuomet buvo tam tikra gairė, tam tikras žiburėlis. Jis švietė tautai ir laisvės, ir nelaisvės dienomis. Jisai stiprino mūsų išeiviją svetimuose kraštuose ir jungė su tautos kamieniu.

Nekitaip yra ir dabar. Spausdintas žodis tebėra tas žiburys, kuris orientuoja tautą ir dabarties kelyje. Vieniems jisai šviečia iš vergijos pogrindžio, kitiems — iš laisvojo pasaulio viešumos.

Toje spaudos paskirtyje dalyvauja ir "Tėviškės Žiburiai" jau išėjus trisdešimt metų. Per tą laiką jie pasklidę visame laisvame pasaulyje, kur tik yra lietuvių, išskyrus pačią Lietuvą. Ten laisvo žodžio nėra, tad jo ir teko mums įieškoti šioje Atlanto pusėje. Su laisvu lietuvišku žodžiu mes žygiuojame, kad jo spinduliai nušviestų laisvės kelią ir tėvynę Lietuvai.

"Tėviškės Žiburiai" gimė laisvėje drąsių pasiryžėlių dėka. Jų pastangos buvo vainikuotos jau neviena sukaktimi, įskaitant ir šiandieninę. Šia proga derėtų suminėti pavardes daugelio jų, kurie dalyvavo šio laikraščio steigime. Teatleidžia man jie, jeigu aš pamiršiu tikrai vieną asmenį, kuris, mano manymu, padėjo dyvasinius pagrindus "Tėviškės Žiburiams", būtent, istorijos daktarui Adolfą Sapoką. Jis, kaip pirmasis redaktorius, per dvyliką metų išryškino laikraščio veidą, nubrėžė pagrindines linijas, kurios įgalino savitąsias augti bei stiprėti. Dėlto kviečiu prisiminti garbųjį Veliųnį atsistojimu ir tylos momentu.

Siuo metu "Tėviškės Žiburių" redakcijoje tenka dirbti dviem žmonėms — Vytautui Kastyčiui-Tvardauskui ir man. Mūsų Vytautas Kastytis, kurio inicijalus randate kiekviename laikraščio numeryje, yra spaudos žmogus visa širdimi bei siela. Jis yra linkęs daugiau dirbti, mažiau švesti. "Tėviškės Žiburiuose" jisai dirba jau 13 metų, o pridėjus jo ankstesnį darbą mūsų spaus-tuvėje, susidaro 16 metų.

Su redakcijos darbu glaudžiai siejasi ir administracija. Nesenai apgailestavom uolios administratorės a. a. Jonės Kaknevičienės mirtį. Jos vieton atėjo J. Salomėja Andrulienė, jau anksčiau dirbusi administracijoje. Taip pat į tą darbą įsijungė ir Felicija Urbonienė, buvusi "Tėviškės Žiburių" administratorė, kuri il-giems metams buvo pamilusi gėlynus. Tokia jau mūsų savitraščio tradicija, kad administracija jau daug metų valdo moterys.

"T2" ekspedicijoje — išsiuntinėjime talkina G. Kaknevičienė, O. Derliūnienė, St. Praka-pas.

Būtina laikraščio dalis yra ir spaustuvė. Pirmuosius penkio-ka metų joje dirbo Karolis Ru-sinas, kaip jos vedėjas ir vienin-telis darbininkas, kuriam vėliau talkon atėjo Leonas Salna. Taip pat ilgus metus mūsų spaus-tuvėje darbavosi Kazimieras Otto. Siuo metu jis yra pasiekęs vy-resniųjų tautiečių ramų gyve-nimą, kuriame gali gėrėtis kitų darbais. Dabar mūsų spaus-tuvė nuo 1968 metų vadovauja Vytautas Balčiūnas, atvykęs į Torontą iš Pietų Amerikos prieš 14 metų. Jo rankose spaus-tuvės darbai pasiekė augstą lygį. Jam talkina kaip raidžių rinkėjai Laima Kurpienė ir jauniausias spaus-tuvės žmogus Rainis Valiūnas. O kai reikia, ats-kuba tal-kon Henrikas Petkus, pirmuo-sius žingsnius Kanadoje pradė-jęs senojoje "Žiburių" spaus-tuvėje.

Toks yra "Tėviškės Žiburių" štabas, apie kurį spiečiasi gau-sūs bendradarbiai. Tai tiesioginė laikraščio atrama, tačiau ji negalėtų laikytis, jeigu nebūtų plačiosios visuomenės, t. y. skaitytojų. Taigi turime pripa-zinti, kad "Tėviškės Žiburiai" yra visų mūsų pastangų laikraš-tis. Plačioji visuomenė buvo, yra ir bus pagrindinė laikraščio atrama. Žengdami į ketvirtą dešimtmetį, ją pilnai pasitiki-me. Visuomenės ateitis yra drauge ir laikraščio ateitis.

Sol. G. ČAPKAUSKIENĖ dainuoja jauno kompozitoriaus JONO GOVĖDO sukurtas dainas "Tėviškės Žiburių" tris-dešimtmečio iškilmėje. Nuotr. St. Dabkaus

Europinio tipo savaitraštis

Kunigo profesoriaus Stasio Ylos kalba, pasakyta "Tėviškės Žiburių" 30 m. sukakties iškilmėje

Mielos ir brangūs torontiečiai, garbūs šių iškilmų dalyviai,

Puskapis metų žmogaus gyve-nime reiškia subrendimą. To-kios ribos štai sulaukė ir Jūsų (turėčiau sakyti, ir mūsų) laik-raštis "Tėviškės Žiburiai". Kaip žmogui, taip ir laikraščiui išau-gti neužtenka vieno paslaugų rankų. Jam reikia būtino ket-vertos leidėjų, redaktorių, bend-radarbių ir skaitytojų. Reikia jų sąveikos, darnos ir aukos. Ki-taip laikraštis gali egzistuoti, bet nepatenkins visuomenės, jos nebrandins, neatliks savo paskirties.

Nedrįstu kalbėti apie "Tė-viškės Žiburių" leidėjus, nes mažiau pažįstu, tik stebiuosi jų patvarumu, solidrumu ir su-manumu. Esu vienas iš nelabai uolių bendradarbių, bet džiau-giuosi, kad jų yra visa šimtinė — iš visur, iš įvairių sričių, net-gi įvairių visuomeninių kryp-čių, nuo vyriausių amžių iki jauniausiu. Esu ir skaitytojas, kartais priekaištaujantis, kad šis savaitraštis, palyginus su ki-tais laikraščiais, atima perdaug laiko.

Stebėjau pirmąjį redaktorių dr. Adolfą Sapoką — brandų, socialų augštaitį uteniškį, pir-maeilį mūsų istoriką. Esu ma-tęs ir jo darbo sąlygas pradi-niais redagavimo metais — jos atrodė nepavydėtinos. Dabar galvoju, kad jo pasišventimas, nekalbant apie išmonę, tapo šio laikraščio kertiniu akmeniu.

Daugiau ir arčiau teko pažinti dabartinį redaktorių Praną Gaidą, taip pat augštaitį ukmer-giški iš Bajorų kaimo Želvos valsčiuje. Dar Kaune planavom steigti krikščioniškos ekumeniš-kos krypties mėnesinį, bet įsi-terpė kita iniciatyva su "XX Amžiumi" — dienraščiu, ir mes persimetėm į jį. Gaida ta-da pasirašinėjo Praną Zaidžiu, sena giminės pavardė.

Atvykęs Kanadon, jis įsijun-gė (1954) į talką "Tėviškės Ži-buriuose" ir redagavo pirmąjį puslapį. Tas puslapis, gal ir dar-bas kanadiečių parapijose, spė-jų, jo nepatenkino. Pradėjo gundyti čia kalbantį keltis į Či-ka-gą ir ten kurti kitados pla-nuotą plačią krikščionišką, ge-ro lygio žurnalą, nepriklausomą nuo žinomų institucijų. Ši min-tis jo neatleido ligi 1961 metų,

kai "T. Žiburiai" neteko pirmo-jo redaktoriaus. Iškilos klausimas, kas pakeis dr. A. Sapoką. Leidėjai pakvietė Gaidą, kol kas laikinai, o vėliau — pasto-viai. Anas planas keltis į Čika-gą atkrita, bet liko neįveiksminta vizija, ką jis norėjo duoti savo visuomenei. Tą viziją dabar, tapęs redaktoriumi, jis siekė perkelti į "Tėviškės Žiburius". Neskubėdamas, apsižvalgyda-mas, jis vedė šį savaitraštį ir at-vedė ligi to, ką šiandien turime — pirmąjį visą išeivijos mūsų periodiką.

Pirmauja įsiai plačia, pasver-ta informacija ir taiklia visuo-meninė kultūrinė-tautinė for-macija. Pirmąja atvirumu visi-siems klausimams, net labai jautriems, ir saikiais sprendi-mais, išvengiančiais asmeniškų įnašų. Pirmąja ir estetinė-tech-nine puse — geru lauzymu, ant-raščių parinkimu, raidyno įvai-rumu, medžiagos išdėstymu, skyrių įpavidalinimu, gerom iliustracijom ir puošniais padi-dintais dviejų-trijų spalvų šven-tiniais numeriais.

Gaida nebuvo profesionalas žurnalistikoje — jos specialiai nesimokė jokio mokykloj. Jo diplominė specialybė, vainikuo-ta doktoratu, buvo teologija, o antroji — nespėta, gal ir ne-siekta vainikuoti — filosofija, iš kurios gimė trejetas origina-lių knygų ir eilė straipsnių. Bet jis turėjo neabejotiną talentą žurnalistikai ir jį vystė nuo gim-nazijos laikų, įkropdamas net į žurnaly bendradarbius jau stu-dentu. Gana anksti pradėjo do-mėtis ir redagavimo menu bei technika.

Šalia talento ir patirčių, įžiū-rėčiau dar vieną bruožą, bū-tent — spaudos misijos suvo-kimą apskritai ir išeivijos gy-venime ypatingai.

Tie trys dalykai, manding, pa-darė Gaidą daugiau nei žurna-listu — tiesiog naujo tipo laik-raščio kūrėju, ne amerikinio tipo, greičiau europinio su iš-skirtiniais reikalavimais europi-nei išeivijai šiame žemyne.

Stabtelėjau ties redaktorium, gerai žinodamas, kad joks re-daktorius nieko nepadarėtų be gero ansamblio. Vyr. redaktori-us visdėlto yra laikraščio diri-gentas ir, "T. Žiburių" laimei, nesurištų rankų dirigentas.

(Čia tenka lenkti galvą ir leidė-jų kolektyvui.) Stabtelėjau ties juo dėl to, kad, mano apskaičia-vimu, su laikraščio puskapine sukaktimi supuola ir jo darbo redakcijoje 25 metų jubilėjus. Sveikindamas laikraštį, jo lei-dėjus, redakcijos, spaus-tuvės ir administracijos talkininkus, skilčių bendradarbius ir skaity-tojus, laikau privilegija pagerbti ir seną savo bičiulį redaktorių kunigą Gaidą. Linkiu jam ir vi-siems gražios sėkmės bei Die-vo palaimos tęsti šio laikraščio misiją mūsų išskirtinąjį buty.

Redakcijos pastaba. Dėkoja-me kunigui profesorui St. Ylai už gerą žodį, taip gražiai vertinan-tį "T. Žiburius". Jį priima-me kaip sukaktuvinį žodį, ma-nydami, kad ir kiti jį panašiai priims. Suminėti nuopelnai svei-kinimuose bei kalbose priklaus-visam "T2" kolektyvui.

IZABELĖ ŽMUIDZINIENĖ, dalio-jo žodžio puoselėtoja, knygnešio Aleksandro Savicko dukraitė, daly-vavusi "Tėviškės Žiburių" trisdešimt-mečio programoje Toronte. Nuotr. St. Dabkaus

Pagerbiant pirmąjį "Tėviškės Žiburių" redaktorių dr. ADOLFĄ SAPOKĄ šio savaitraščio trisdešimtmečio iškilmėje. Iš kairės: Iz. Žmuidzinienė, p. Žmuidzinas, p. Verikaitienė, V. Verikaitis. Nuotr. St. Dabkaus

SVEIKINAME

visus mūsų rėmėjus, tėvus,
mokytojus ir mokiniusšv. Kalėdų ir
Naujų Metų proga,
kartu reikšdami padėką už
jūsų paramą ir pasitikėjimą —Toronto Maironio mokyklos
tėvų komitetas

ŠV. KALĖDŲ

ir NAUJŲ METŲ

proga nuoširdžiai sveikiname
ŠALFAS Sąjungos narius, jų
šeimas ir sporto veiklos tal-
kininkus, 1980-ieji yra olim-
piniai metai, todėl ruošimės
sustiprinti sportinę veiklą,
nes tik malda ir ryžtingu
darbu pasiekiami didieji
laimėjimai.ŠALFAS CENTRO
VALDYBA

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname
medicinos srities
darbuotojus, visus
tautiečius Lietuvoje bei
išvilioje ir linkime
išlikti stipriam kūnui ir
dvasia —

KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Toronto Lietuvių Moterų
Šalpos Grupė "Daina"

sveikina visus šalpos rėmėjus, linkėdama

Linksmų
ŠV. KALĖDŲ ir laimingų bei
sveikų naujų metų

Prisiminkime tautiečius, kurie negali savimi apsirūpinti.

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

proga sveikiname brolius
bei seses šaulius ir linkime
daug šventiško džiaugs-
mo laimės 1980 metais,
gražaus ir sėkmingo šau-
liško darbo —HAMILTONO DLK ALGIRDO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir

* laimingų *
NAUJŲ METŲlinkime sesėms bei broliams
šauliams pavergtose
Tėvynėje ir laisvajame
pasaulyje.Visus 1980 metų šauliškus darbus skirkime
nepriklausomos Lietuvos atstatymui —Toronto VI. Pūtvio
šaulių kuopos valdyba

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblis "Atžalynas" sveikina

su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIŠ METAIS visus šokėjus, mokytojas, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, plačiąją lietuvių
visuomenę, pavergtuosius tautiečius ir linki visiems ištermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

Lietuviai ir latviai Venecueloje

Latviai gerai susitvarkę ekonominėje srityje

A. VAISIŲNIENE

Šiais metais Venecueloje lat-
vių kolonijos 61 metų Nepri-
klausomybės šventei buvo pa-
ruošta ypatingai turtinga pro-
grama, kuri truko net dvi die-
nas. Akcinė statybos bendrovė
"Inmobiliaria Riga" šventino
ką tik pastatytą daugiaaukštį
namą "Villa Baltica".Latvių kolonija nors ir maža,
bet ekonomiškai gerai susitvar-
kusi. Latvių Venecueloje yra tik
apie 300 asmenų. Nors lie-
tuviai Venecueloje yra dvigubai
daugiau, bet mes esame tuo at-
žilgiu atsilikę."Inmobiliaria Riga" įsteigta
1973 m. akcinės bendrovės pa-
grindais. Turi 87 narius. Viena
akcija kainuoja 232 doleriai.
Nuo bruto pajamų 10% skiria
latvių bendruomenė. Iš viso
kolonija iki šiol yra gavusi iš
šios bendrovės 460.000 dol.
"Inmobiliaria Riga" ir "Saulė"
yra pastatiusios 4 daugiaaukš-
čius 184 didelių butų namus.
Kaikurie namai turi net 20
aukštų. Liuksusiniai butai kai-
nuoja iki 325.000 dolerių. Visi
šios bendrovės rūpesčiai tenka
tėvui statybininkui ir sūnui in-
žinieriui Ancis Vitols.
Pastatą pašventino kun. Ro-
mans Reinfelds.Latvių kolonijos pirm. And-
res Berzinš pradėjo iškilme, pa-
pasakodamas apie "Inmobiliaria
Riga" bendrovės veiklą, ir pa-
kvietė kalbėti tai dienai kvietą
paskaitininką inž. Imants Frei-
manį, kuris atvyko iš Švedijos.
Inž. Freimanis yra Latvių Lais-
vojo Pasaulio Sąjungos vicepri-
mininkas. Jis pabrėžė, kad rusi-
fikacija Latvijoje labai stipri,
alkoholizmas labai paplitęs, sky-
rybos gausios.Latvių kolonija Venecueloje
yra užsimojusi paruošti spau-
dai latvių — ispanų kalbos žo-
dyną su 50.000 žodžių. Išleis is-
panų kalba žurnalą su naujau-
siais iš viso pasaulio latvių ži-
niomis, kuris bus išsiuntinetas
po visą P. Ameriką.Karako mieste yra įsisteigusi
latvių mokyklėlė. Šiomis dienomis
įsteigtas seminaras latvių
jaunimui. Naujose kapinėse
latviai turi nupirkt grupines
vietas. Kunigo išlaikymui moka
1.600 dol. mėnesinės algos, duo-
da butą ir atskiroms išlaidoms
priedą — 460 dol. į mėnesį.
Taip pat turi ir apmokamą var-
gonininką.Po paskaitos teko pasikalbėti
su inž. Freimanu, kuris papa-
sakojo, kad Švedijoje latviai
vieningai dirba su architektu
Jonu Pajauju, Lietuvių Bend-
ruomenės pirmininku Valentinu
Vilkėnu ir Juozu Lingiu, Up-
salos universiteto docentu, kuris
labai aktyvus baltiečių institute.
Visos trys baltiečių tautos
dirba stropiai ir vieningai.Visi svečiai buvo pakviesti į
to paties namo sodą, kuriame
įvyko priėmimas. GitaristasAndris Karklinš, klasikinės mu-
zikos interpretatorius, davė sa-
vo sukomponuotos modernios ir
tautinės muzikos recitalį. Pir-
mame pusvalandyje skambino
ir dainavo savo sukurtas dainas.
Antrame pusvalandyje skambi-
no ispanų melodijas. A. Kark-
linš dar vaikas būdamas pateko
į Ispaniją, gyveno kartu su či-
gonais ir vėliau šešerius metus
mokėsi muzikos.Latvių tautinių šokių grupė
atliko keletą gerai paruoštų
tautinių šokių. Per abi die-
nas matėsi daug gražaus latvių
jaunimo.Lapkričio 18 diena — nepri-
klausomybės šventė pradėta iš-
kilmingomis pamaldomis. Dvi
latvių korporacijos iškilmingai
įnešė Latvijos vėliavą. Kun. Ro-
mans Reinfelds pasakė jaus-
mingą pamokslą.Po pamaldų visi svečiai buvo
pakviesti į kitas patalpas, kur
įvyko šios šventės iškilmė. Pa-
grindiniu kalbėtoju buvo pa-
kvietas iš Toronto miesto au-
tomobilių "Volkswagen" bend-
rovės pirm. Bruno Rubess. Jis
kalbėjo vieną valandą. Pasiba-
vė iškilmė, visi svečiai buvo
pakviesti į ponų paruoštus už-
kandžius.

Dailininkui Truikiui neleidžia pajudėti

Mažai turbūt yra lietuvių, ne-
žinančių dail. Liudo Truikio
teatrinio dekoracijų. O sovietų
nemažonėn pakliuvo tikrai dėl-
to, kad yra plačiai žinomas, net
už okupuotos Lietuvos ribų.Liudas Truikys, g. 1904 m.
spalio 10 d. Pagilaičiuose, Pla-
telio valsč., Kretingos aps., dai-
lė studijavo Kaune, Berlyne,
Paryžiuje. Pasaulinėje parodoje
1937 m. Paryžiuje gavo garbės
diplomą už dekoracijų maketą
A. Račino operai "Trys talis-
manai".Neseniai dail. Liudas Truikys
atsvėntė 75 metų amžiaus su-
kaktį. Jam buvo suteiktas nusip-
elnusio meno veikėjo garbės
vardas. Ta proga Vilniaus ope-
roje pastatyta "Aida" su dail.
Truikio dekoracijomis. Vilniu-je surengta jo kūrinių paroda
— dekoracijų eskizai, projek-
tai, aprangos projektai ir kt.Dail. L. Truikys kuria muzi-
kalias dekoracijas, remdamasis
muzikos ir tapybos sinteze.
Okup. Lietuvos dailininkai ma-
no, kad jis yra vienintelis pa-
saulyje taip sprendžiantis me-
ninius projektus.Jis norėtų išvykti į užsienį
tiksliai pasižūrėti, pamatyti ki-
tose valstybėse teatrinio pata-
tymų, gauti naujų idėjų, naujo
meninio impulso. Deja, rusai jo
niekur neišleidžia. Jis patyko-
mis savo bičiuliams yra prasita-
ręs: "manęs toliau Kačerginės
neleidžia". O Kačerginė — be-
veik Kauno priemestis. Tai štai
kaip sovietai globoja meną ir
menininkus... P. Tilvikas

Sveikiname

visus

lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais

Metais

LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
"PARAMA"

1573 Bloor St. West, Toronto

Telefonas LE 2-8723,

LAIMĖS ir
SĖKMĖS

nuoširdžiai

linkime

mieliems

kooperatyvo nariams ir visiems

tautiečiams ŠVENTŲ KALĖDŲ

ir NAUJŲ METŲ proga —

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVASKanados
Lietuvių
Bendruomenėsapylinkių valdybas, Tautos Fondo apylinkių
atstovybes bei igaliojinius, lešų telkimo tal-
kininkus ir visus gausiomis aukomis remian-
čius pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą
Kalėdų švenčių ir Naujų Metų
proga nuoširdžiai sveikina —TAUTOS FONDO
ATSTOVYBĖ KANADOJE

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir laimingų
Naujų Metųgiminėms, draugams ir
pažistamiems linki —Teklė, Petras
Kareckai ir šeima

Hamilton, Ont.

ALĖ RŪTA

"Lithuanian Writers in the West" yra antologija, redaguota Alinos Skrupskelienės. Įvadiniai žodžiai — Michael Novako ir Rimvydo Šilbajorio, viršelis — dail. Giedrės Žumbakienės. Leidėjas — "Lithuanian Library Press, Inc.". Išleista Čikagoje 1979 m. Kaina — 20 dolerių. Gaunama pas platintojus ir adresu: 2345 West 56 Street, Chicago, Illinois 60636, USA.

Sunku recenzuoti leidinį, kuriame pats esi dalyviu. Galiu tik pareikšti vieną kitą kritišką pastabą.

Be abejonės, visi galime džiaugtis tokiu reprezentatyviu leidiniu, kur keliasdešimt mūsų išeivijos autorių apibūdinti, duota jų kūrybos pavyzdžių, be to, įžanginių žodžių autoriai anglų kalba aptaria visą mūsų literatūrinės kūrybos veidą. Poetų kūryba pateikiama lietuviškais ir angliškais tekstais, prosos pavyzdžiai — tik angliškai.

Labai vykę dailės puslapių įtarpai (Petras Aleksa ir Vincas Lukas rūpinosi menine knygos išvaizda).

Autorių apibūdinimas, jų veiklai suminėti, nors vienu kūrybinę charakteristiką tikslėsnę ir pilnesnę, kitų — vien suminėtos knygų antraštės. Poetų kūrybos reprezentavimas, jiems skirtų puslapių skaičius nevisur proporcingas kūrėjo meni-

nei vertei, taip pat nevisų poetų parinkti būdingiausi ir geriausi eilėraščiai. Žinoma, tai galėtų būti ir skonio bei nuomonės dalykas, bet, jei tiesa, kad ne į visus poetus buvo kreiptasi ir jų pačių parinkimo paįsytą, tai gal tada liūdnėsnis reikšimas. Savo kūrybos reprezentacinius dalykus atrinkti gali ir turi tik patys autoriai.

Yra viena antra informacinė klaidelė; pavyzdžiui, rašytojo Juozo Švaisto atveju. Parašyta, kad Švaistas gyveno Kalifornijoje nuo 1949 metų. Tai netikslu, nes jis tais metais atvyko iš Europos į Čikagos miestą, o į Kaliforniją — žymiai vėliau.

Tie maži netikslumai, žinoma, jokių būdu neaptemdo šio puiklaus leidinio grožio nei jo vertės.

Redaktorė Alina Skrupskelienė atliko didelį ir svarbų darbą, pateikdama angliškai skaitantiems nemažai mūsų autorių, parodydama, bent apytikriai, lietuvių literatūros už tėvynės ribų pobūdį ir veidą.

"Lithuanian Library Press" leidinių idėja — fotomenininko kun. Algimanto Kuzio, jėzuito. "Lithuanian Writers" yra jau šeštas puošnaus albumo išvaizdos leidinys, kuris yra gražiausia dovana kultūringam žmogui — ar tai angliškai skaitančiam lietuviui, ar bet kurios tautos draugui, bendradarbiui, kaimynui. Tokios dovanos skyrimas būtų drauge ir mūsų kultūrai didžiausias pasitarnavimas.

Vokiečiai prisimena Lietuvą

K. BARONAS

Lietuvos vokiečių "Die Raute" (Rūtos) kalėdinį pirmą psl. puošia Kauno rotušės nuotrauka bei red. Alberto Ungerio straipsnis "Prisiminimai". Juose autorius sako, kad prisiminimai žmones lydi iki paskutinės gyvenimo valandos, kadangi jie yra šviesūs kaip kristalas ir sunkūs kaip akmuo. Ypač praleistos jaunystės dienos Kaune, Sančiuose, Kybartuose, Sakiuose ir kt. vietovėse stovi dar ir dabar akyse. Esą labai svarbu nepamiršti praeities savyje — ją reikia perduoti vaikams, idant jie žinotų iš kokio krašto esame kilę.

Sis Lietuvos vokiečių kultūros ir žinių trimėnesinis laikraštis stengiasi kiekvieną kartą skaitytojus supažindinti su buvusia ir esama padėtimi Lietuvoje, skirdamas buvusiems Lietuvos vokiečių veikėjams, žinioms iš Lietuvos, suvažiavimams gana daug vietos.

Ilgas straipsnis su nuotrauka skiriamas gen. M. Katčeei. Autorius Ulrich von Katčee, šiuos prisiminimus parašęs Berlyne 1979 m. birželio mėn. 21 d., nuveda skiatytoją į 18 š. šiaurinę Kauno guberniją, kurioje būta labai daug vokiečių dvarininkų. Su jais į Lietuvą atkeliavę ir malūnininkai, išlaikę šią profesiją iki baudžiavos panaikinimo. Atsiradus vietinių gyventojų konkurencijai, vokiečiams teko iš šios profesijos pasitraukti ir pereiti į tekstilės pramonę, leisti savo sūnus į mokyklas Liepojoje ar Tartu. Vieni tokių ir buvo malūnininko sūnus Wilhelm Katčee, gimęs Kėdainiuose 1824 m. Jo sūnus Max Katčee, gimęs 1879 m. prie Joniškio, dalyvavo Lietuvos laisvės kovose ir pasirašė su lenkais Suvalkų sutartį. 1921 m. M. Katčee organizavo karininkų kursų ir buvo pirmuoju

viršininku. Apdovanotas Vyčio Kryžiumi, gen. Katčee 1922 m. pasitraukė į atsargą ir 1933 m. mirė Biržuose. Straipsnio pavadinimas "Lietuvos vokiečių generolas lavino lietuvių karininkus" yra kiek išpūstas, nes liūto dalis nuopelnų Lietuvos kariuomenės organizavime priklauso patiems lietuviams.

Taip pat daug vietos laikraštis skiria Ričardui Kossmannui, savaitraščio "Deutsche Nachrichten fuer Litauen" redaktoriui. Savo veiklą jis pradėjęs 1925 m. gimnazijoje Kaune ir vėliau teisių fakultete Kauno un-te įsteigęs vokiečių korporaciją "Armenia". Nuo 1930 m. jis ejęs Lietuvos vokiečių kultūros s-gos reikalų vedėjo pareigas, 1941 m. organizavęs reitraciją. Kaip redaktorius už straipsnį apie vokiečių mokyklų priespaudą Lietuvoje buvo nubaustas vieno mėnesio kalėjimu. Paskutinis "Deutsche Nachrichten fuer Litauen" nr. pasirodęs 1941 m. kovo 1 d., perkėlus 52.000 vokiečių į Reichą.

Idomi žinutė apie karinius pratimus Lietuvoje, dalyvaujant Atlanto S-gos atstovams. Pasak "Die Raute", Vakarų valstybių kariniai atstovai tų manevrų beveik nematė, nes jiems kelionėje teko išbūti 22 valandas. Pasiekę pratimų vietą, tuoj pat buvo pakviesti į dideles palapines, išklotas kilimais. Čia gražios lietuvių, pasipuošusių tautiniais drabužiais, vakaričių atstovus lėpino kaviaru, vorka, ugniriais. JAV ir Kanados atstovai manevruose nedalyvavo, nes šios valstybės nepripažįstančios Lietuvos pavergimo.

● Mokslo srityje skaityt naujus veikalus, literatūroje — seniausius. Klasikinė literatūra yra visuomet nauja (Bulwer-Yttton).

Dail. POVILAS KAUPAS, kurio pomirtinė paroda įvyko Čikagoje, šiame paveiksle vaizduoja Kolorado gamtą

Menas ir moralė

Dr. Jonas Grinius

Šia tema jau senokai TŽ redaktorius mane prašė parašyti straipsnį. Neatsisakiau, bet ir delsiau, nes meno ir moralės klausimas man atrodo sudėtingas, reikalaujantis nuodugnesnio apmąstymo. Gal todėl pirmiau manęs šiuo klausimu TŽ pasiskaitė dr. A. Maceina, M. Ivanauskas, A. Kairys, R. Dagilis ir kiti. Tat pagaliau ir man reikia esmingiau pasisakyti.

Ar menai yra gėrybės?

Sis klausimas gyvas nuo izraelitų senovės. Bet jo čia gal nereiktų kelti nė į jį atsakyti, jeigu dailių ir pramoginių menų nebūtų pasmerkę du pasaulinio masto rašytojai: prancūzų Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) ir rusų Levas Tolstojus (1828-1910).

1749 metais atsiliepdamas į Dijono akademijos klausimą, ar mokslų ir menų pažanga pasitarnavo žmonijos papročių pagerinimui, savo traktatą J. J. Rousseau atsakė neigiamai: mokslų ir menų pažanga ne tik papročių nepatobulino, bet dargi juos sugadino. Juos sužalodama, ji nugramzdino žmonių visuomenę ir fizines kančias bei į moralinį skurdą (žiūr. J. Bedier et P. Hazard, Histoire de la littérature française illustree, II, 124 psl.). Šitaip griežtai pasisakęs prieš menus, J. J. Rousseau nebuvo visai nuoseklus, nes netrukus po savo menis smerkiančios tezės paskelbimo jis pats parašė linksną operetę apie kaimo burtininką ("Devin du village").

Rusų rašytojas Levas Tolstojus buvo žymiai nuoseklesnis. Pergyvenęs savo vidinę krizę (1876-77), antroje savo gyvenimo pusėje Tolstojus ne tik kritikavo savo laiko aristokratiškus visuomenės ir rusų pravoslavų religiją bei Bažnyčią, bet taip pat ėmė smerkti ir to laiko meną. Prieš aristokratinį meną ir literatūrą jis kovojo ne tik teoriniais straipsniais ("Čto takoje uskustvo?" — Kas yra menas?), bet ir savo paties kūrybiniais pavyzdžiais, kurių stambiausias buvo "Prisikėlimo" romanas.

Kaikiurių prancūzų simbolistų (apsauktų dekadentais) veikimas, L. Tolstojus smerkė beveik visą XIX š. meną ir literatūrą dėl jų hedonizmo, nes jam atrodė, kad aristokratinio grožio sampratoje glūdi neabejotinas pataikavimas jusliniams ir jausminiems smagumams. Smerkdamas šitokią meną ir literatūrą, L. Tolstojus nūėjo taip toli, kad nebevertino nė L. van Beethoveno didžiojo šedevro — jo IX-sios simfonijos. Jis beįbrapžino tik moraliskai religinės prasmės didaktinę literatūrą, kurią gal suprastį tiek aristokratai, tiek paprasti žmonės (liaudis), be to, abiem ji yra naudinga.

Be abejonės, eidamas į du kraštutinius, L. Tolstojus klydo. Viena, jis estetiškai įvairios (pažinimo) džiaugsmą buvo neteisingai paskandinęs jusliniuose bei jausminiuose smagumuose; antra, neskirdamas dailių menų nuo pramoginių, kurių autoriai dažniausiai pasitenkina jusliniais-jausminiais smagumais, L. Tolstojus neteisingai nuvertino abudu. Bet vis dėlto šis rašytojas turėjo nuostabią drąsą prieš visą pasaulį smerkti juslinius — jausminius smagumus, nors jis gerai žinojo, kad dauguma visuomenės tik šit-

tokių smagumų jieško menuose.

Be abejonės šita savo drąsa L. Tolstojus netiesioginiu būdu prisidėjo prie rimtosios dailiojo meno sampratos, nors jo meto ir vėlesnio laiko rašytojai bei kitų menų kūrėjai jo tezėms nepritarė, kaip ankstyvesni meno kūrėjai nepaisė nė J. J. Rousseau smerkimų. Jų abiejų nepaklausė nė daugelis meno filosofų, nes jie iki mūsų dienų į dailiojo meno kūrybą tebežiūri kaip į vieną tauriausių žmogiskos veiklos sričių, kurioje visapusiškai gali atsiskleisti žmonių prigimtis. Todėl ir mūsų filosofas St. Salkauskis yra palikęs lietuviams šūkį: "Menas grožiui, o grožis gyvenimo tobulumui". Kitaip tariant, St. Salkauskis norėjo, kad, savo menais kurdami grožį, žmonės tarnautų gyvenimo tobulumui.

Tik čia tobulumą reikia suprasti ne kaip dorovinį kilumą, bet kaip kultūrinio gyvenimo pilnatvę. Tai reiškia, kad dailieji menai įvairiai praturtindami gyvenimą, suteikia žmonėms tokių vertybių pažinimo, kokio taip įtaigiai, akivaizdžiai ir maloniai nepajėgia pasiūlyti jokia kita žmogiškoji veikla. Šitokio nesuinteresuoto ir gilaus vertybių pergyvenimo žmonės teisėtai ilgis. Kadangi šį protinę, iš žmonių prigimties kylantį ilgį dailieji menai daugiau ar mažiau patenkina, tai jie iš esmės yra geri. Tuo pačiu visas dailiusis menas yra iš esmės moralus, nes visa, kas patenkina žmogaus prigimtį pagal jo proto nurodymus, tuo pačiu yra moralu arba tuo pačiu yra gėrybė.

Tai bendras dėsniis, iš kurio gali būti ir yra įvairių išimčių. Viena tokia didelė išimtis, su kuria dailusis menas dažnai bendradarbiauja, yra pramoginis menas. Nors jis nesuteikia žmonėms tokių brangių vertybių pergyvenimo kaip dailieji menai, tačiau dėlto jo negalima laikyti nė blogu: tarp įtemptų darbų ir kasdienybės rūpesčių pramoginis menas suteikia žmonėms įvairios, malonios, psichinės atvargos. Taigi jis visuomenėje atlieka teigiamą vaidmenį, kuris gali būti doroviškai geras arba bent neutralus. Tačiau daugiau nukreipti į juslinius — jausminius smagumus negu į egzistencines, intelektualines bei metafizines problemas pramoginiai kūriniai dažniau už dailiuosius nuslysta į žemąją žmonių prigimtį, pasiūlydami meno vartotojams (žiūrovams, skaitytojams, klausytojams) ne vieną blogio sugestiją.

Ir dailiojo meno kūryba, kaip kiekviena kita žmonių veikla, nėra apsaugota nuo blogio: nuo žemų minčių, pikty jausmų, klasingų norų. Įkūnytos įtaigios kūrinio formoje, šios pikto sėklos siūlosi realizuojamos gyvenime. Todėl toks P. Picasso paveikslas, kuriame moteris yra atvaizduota su kiaulės snukiu, savaime žiūrovo sąmonėje užgauna moters žmogišką taurumą, nors tapytojas ir nesako, kad visos moterys yra kiaulės. Dar piktesnė įtaiga matyti A. Skėmos "Baltos drobulės" romane. Kai jo herojaus Garšva po įvairių gyvenimo nelaimių pasijunta patenkintas ir net laimingas psichiatrinėje ligoninėje, negalima nematyti, kad šitaip skaitytojams skelbiama žmogaus gyvenimo beprasmybė arba blogis.

Ir dailiojo meno kūryba, kaip kiekviena kita žmonių veikla, nėra apsaugota nuo blogio: nuo žemų minčių, pikty jausmų, klasingų norų. Įkūnytos įtaigios kūrinio formoje, šios pikto sėklos siūlosi realizuojamos gyvenime. Todėl toks P. Picasso paveikslas, kuriame moteris yra atvaizduota su kiaulės snukiu, savaime žiūrovo sąmonėje užgauna moters žmogišką taurumą, nors tapytojas ir nesako, kad visos moterys yra kiaulės. Dar piktesnė įtaiga matyti A. Skėmos "Baltos drobulės" romane. Kai jo herojaus Garšva po įvairių gyvenimo nelaimių pasijunta patenkintas ir net laimingas psichiatrinėje ligoninėje, negalima nematyti, kad šitaip skaitytojams skelbiama žmogaus gyvenimo beprasmybė arba blogis.

Tačiau kad ir pikto dėmėmis

paženklintus dailės ir literatūros kūrinius neretai siūloma primti kaip gerus arba bent kaip neutralius, jei esą daiktai, o ne veiksmas, nes tik šie paprastai matuojami gėrio ir blogio matu. Todėl ir reikia atsakyti į klausimą:

Ar dailiojo meno kūriniai yra daiktai?

Tikrovės daiktai — akmuo, stulpas, kėdė, plaktukas — yra moraliskai neutralūs: nei geri, nei blogi, nors jie gali būti pavartoti geriems ir blogiems tikslams. Taip pat juodžiausia pornografijos apysaka ir prakliniausio Dovydo psalmių knyga tebus nei geros, nei blogos, kol jos gėlis lentynoje pas bibliofilą ir kol jų neprašė skaityti sąmoningas ir laisvą valią turįs žmogus. Panašiai neutraliai gali atrodyti balta moteriškos statula (gal graikų poetės Sapfo, gal tauriosios prancūzų karžygės Joanos d'Arc statula) miesto sode. Ten varnai, šuniui ir ant suolo miegančiam žmogui ta statula tebus tik daiktas, gal nė kiek nevertesnis už akmenį, stulpą ar kėdę.

Bet anos baltos statulos reikšmė pasikeis, kai pabus ant suolo miegojęs žmogus, kuris pradės klausyti, ką ta balta moteriškė reiškia, ką ji vaizduoja. Tada baltoji statula prabus iš daiktishko neutralumo ir pradės "atsakinėti" buvusiame abejingame miegaliui. Tada tarp jo ir statulos užsimeigs tylus pokalbis. Per jį paaiškės, kad moteriškos statula nebuvo tik daiktas, panašus į akmenį ir stulpą, bet kad ji yra meno kūrinys, kuris gali apreišksti skulptoriaus minčių, jausmų, vaizduotės, norų, kurių nepajėgęs pasakyti nei akmuo, nei stulpas. Bet jeigu norėtume statulą būtinai siesti su daiktu, turėtume tarti, kad ji yra sužmogintas, sugyventas, suveiksmintas, isielintas daiktas.

Šitaip galvoja dailininkai ir rašytojai. Antai, Jono Apyžiaus "Chameleono spalvų" romane skulptorius Skirmonis sako: "Akmuo taip pat neturi sielos, bet aš jį įkvėpiau" ("Chameleono spalvos", 1979, 229 psl.). Panašiai galėtų tarti kiekvienas meno kūrėjas, nes jis pasirinkti sau medžiagą iš tikro įsielina, kad šitaip atsiradęs kūrinys pajėgtų "prabilti" į kiekvieną meno vartotoją, į jo visą žmogišką asmenį — į jo jusles, intelektą, vaizduotę, jausmus — ir atskleisti tai, kas ten buvo svarbu autoriui. Sis žmogiškai dinamiškas pradas gal ryškiausiai pasirodo dainos ir scenos menuose, kur išraiškos priemone tampa gyvo žmogaus dalyvavimas.

Iš meno kūrinių vidinės dinamikos taip pat aiškėja, kad įsielinti daiktai arba meno kūriniai turi trijų fazių "gyvenimą". Pirmoji arba gimimo fazėje kiekvienas meno kūrėjas savo individualios technikos pagalba įkūnija daiktinėse formose tam tikrą savo emocinę idėją, kitaip — savo žmogiškai vertingą idėją arba tiesiog žmogišką vertybę. Šiuo momentu moraliskai pakrikęs autorius, kartais pats to neįsąsčius, gali įkūnyti savo kūrinį (perduoti savo "vaikų") antimoraliskų nuotaikų bei minčių. Tai ta karštoji, labiausiai kūrėją angažuojanti fazė, kai per kūrybos procesą gimsta kūrinys.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

ČIKAGOS LIETUVIAI 1979 m. lapkričio 25 d. buvo pakviesti į jaunimo Centrą susipažinti su naujai išleista sol. Danos Stankaitytės plokštele "Operų arijos". Visos arijos yra įdainuotos lietuviškai, talkinant daliai vietinės "Lyric" operos orkestrantų, kuriuos sutelkė muzikinis plokštelės vadovas ir dirigentas Alvydas Vasaitis. G. Verdi "Liki-mo galios" arijose sol. D. Stankaitytė talkino ir Čikagos lietuvių operos vyrų choras. Plokštelės įrašus atliko "Standa" bendrovė Čikagoje. Įvalko viršelis — dail. Ados Sutkuvienės, sol. D. Stankaitytės nuotrauka — V. Račkauskas. Plokštelės išleidimu rūpinosi lėšas telkęs gausus komitetas, vadovaujamas pirm. Irenos Pempkienės. Sol. D. Stankaitytė plokštelei pasirinko tik operų arijas, nes jose geriausiai atsiskleidžia jos sopranas. Supažindinimui su plokštele skirtoje popietėje kalbėjo: Čikagos lietuvių operos valdybos pirm. V. Radžius, gen. konsulė J. Daužvardienė, "Dainavos" ansamblio valdybos pirm. A. Smilga, primindamas, kad D. Stankaitytė savo muzikinį kelią yra pradėjusi tame ansamblyje Hanau stovykloje, V. Vokietijoje, dažnas sol. D. Stankaitytės patneris scenoje sol. Stasys Baras. Kuz. A. Vasaitis pagrojo tris plokštelėje įrašytas operų arijas, o pati sol. D. Stankaitytė padainavo tris lietuvių kompozitorių harmonizuotas liaudies dainas.

POMIRTINĖ DAIL. POVILO KAUPO DARBU PARODA lapkričio 16-25 d. d. Čikagos Jaunimo Centre, M. K. Čiurlionio galerijoje, surengė specialus komitetas: D. Augienė, D. Barauskienė, inž. V. Mažeika, dail. A. Marčiulionis, dail. B. Murinas, B. Siliūnas. Jai buvo suteikti 74 darbai, sukurti Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV. Vyravo aliejinė tapyba su gamtovaizdžiais, buvo ir keli abstraktai. Parodos atidarymo vakarą bičiulių vardu kalbėjo V. Kasniūnas, M. K. Čiurlionio galerijos — kun. dr. J. Borevičius, SJ, su išsakytais kūrinių ir a.s. supažindino dail. B. Murinas. Parodos atidarymo dieną kapinėse buvo pastatytas gražus paminklas, kuriam projektą paruošė skulptorius A. Marčiulionis. Parodos lankytojų laukė gražiai išleista monografija "Povilas Kaupas", redaguota bei apipavidalinta dail. B. Murino, kainuojanti \$6. Pavieškų nuotraukas monografijai padarė inž. V. Mažeika, įjungdamas ir kelias V. Norėlos, Spausdinio M. Morkūno spaustuvė. Jau pirmą parodos dieną buvo parduoti 26 paveikslai.

BALTIEČIŲ DRAUGIJA BOSTONE jau apie 20 metų rengia lietuvių latvių ir estų muzikų koncertus. Spalio 21 d. į šią seriją buvo įtrauktas dr. Vytenio M. Vasyliūno vargonų recitalis su J. S. Bacho, C. Francko, F. Liszto, J. Gaidelio, V. Barkausko kūriniams. Astrofizikos specialistas dr. V. M. Vasyliūnas dirba V. Vokietijoje, yra baigęs N. Anglijos konservatoriją.

DAIL. ČESLOVO JANUSO tapybos darbų paroda spalio 20-21 d. d. Filadelfijos Lietuvių Namuose surengė vietinis Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius. Tai buvo antroji kūrinyne dail. Č. Janušo viešnagė Filadelfijoje po 16 metų. Šį kartą jis atvežė 88 paveikslus, kuriuose vyravo Lietuvos gamtovaizdžiai — jūros bangos, žvejų valty, tinklai, Nemuno pakrantės, žemaitija su savo ežerais, gubomis, sodybomis. Parodos atidaryme dail. Č. Janušo kūrybą aptarė P. Jurkus. Buvo parodytas trumpas K. Motuzo filmas, užfiksuotas dail. Č. Janušo, kuriantį gamtos aplinkoje prieš 25 metus. Parodos proga, dail. Č. Janušui pageldaujant, prisimintas neseniai miręs dail. A. Varnas, sulaukęs 100 metų amžiaus. Apie jo gyvenimą bei kūrybą taip pat kalbėjo P. Jurkus, o K. Motuzas parodė savo filmą.

KOTRYNOS GRIGAITYTĖS naujasis poezijos rinkinys "Marių vėjai skambant" jau spausdinamas Tėvų pranciškonų spaustuvių Brooklyne, N. Y.

SUDARYTA LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS premijos komisija. Jon jėina: Algirdas T. Antanaitis, Povilas Gaučys, Nijolė Jankutė-Užabalienė, Marija Saulaitytė-Stankuvienė ir Julija Svabaitė-Gylienė. Komisija vertins 1979 m. literatūrinės knygas. Autoriai ar leidyklos prašomi po 5 egzempliorius savo knygų atsiųsti iki 1980 m. sausio 31 d. šiuo adresu: P. Gaučys, 835 S. Grant St., Hinsdale, Ill. 60521, USA. Premija turi būti paskirta iki ateinančių metų kovo 10 d. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.

ALEKSANDRA ZDANAVICIŪTĖ-GUSTAITIENĖ, dramos teatro veteranė, Moterų Federacijos klube Bostone padarė idomų pranešimų apie nepriklausomos Lietuvos dramos teatrų, pagrindinius jų vadovus bei aktorius, paliesdama Kiprą Petrauską, Kastantą Glinskį, Antaną Sutkų, Borisą Dauguvietį, Andrių Oleką-Zilinską, K. Stanislauskio įtaką Lietuvos teatrams. A. Gustaitienė, baigusi A. Olekos-Zilinskio studiją Kaune, yra dirbusi Kauno dramos teatre, Kauno jaunųjų teatro ir Klaipėdos dramos teatre. Saviveiklininkų grupės vadovavo Ravensburge, V. Vokietijoje, ir Bostone.

MASKVOJ ĮVYKUSIAME VI KOMPOZITORIŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIME buvo surengta keletas koncertų, kuriuose skambėjo ir lietuvių kūrinių. Į tų koncertų programą buvo įtraukta J. Juozapaičio simfonija "Zodiacus", diriguota J. Domarko, B. Kutavičiaus "Džiukis-kos variacijos", F. Bajoro "Antrasis styginis kvartetas", V. Laurušo "Sonata smuikui solo", V. Barkausko sonata "Subita" smuikui ir fortepijonui, J. Andrejevo "Mėni koncertas fortepijonui ir kameriniam orkestrui". Šias kompozicijas atliko: styginis Vilniaus kvartetas — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus, A. Vasiliauskas, smuikinininkas R. Katilius, pianistė L. Lobkova, dešimtmetis pianistas R. Sesickis, lankantis B. Dvariono muzikos mokyklą. Latvijos televizijos ir radio choras į savo koncertą buvo įtraukęs V. Bagdono dainą "Skrido bitė" ir A. Bražinsko baladę "Pavasario žaidimai".

JUBILEJINIŲ KONCERTŲ VILNIUJE aukšinę savo amžiaus sukaktį paminėjo kompoz. Valentinas Bagdonas, bene labiausiai pasižymėjęs kūrinių vargonams. Koncerte buvo atlikta jo "Sventinė simfonija", šešios liaudies dainos vargonams solo, trys — sopranui ir vargonams, "Tautos simfonija" styginių orkestrui, chorui, vargonams ir skaitovui. Šiuos kūrinius atliko: vargonininkės N. Dainienė, V. Survilaitė, Z. Survilaitė, sopranas R. Maciūtė, aktorius V. Kybartas, A. Jozėno vadovaujamas kamerinis Lietuvos aklių draugijos choras ir Vilniaus filharmonijos simfoninio orkestro grupė, diriguojama J. Domarko.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS fortepijono katedros studentai buvo išvykę gastrolis Rygon. Ten jie surengė savo prof. Stasio Vainiūno fortepijonių kūrinių koncertą jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Prof. S. Valiūnas yra Rygos konservatorijos auklėtinis, su ja palaikantis glaudžius ryšius. Išvykos koncerto programa buvo pakartota Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje.

TRADICINIAI NOVELS VAKARAI rengiami Jurbarko rajone esančioje gimtojoje Petro Cvirkos sodyboje Klaugiuose. Siemietiniame renginyje P. Cvirkos apsakymų "Kurpius", "Sventasis", romanų "Žemė maitintoja" ir "Frank Kruk" ištraukės skaitė aktoriai K. Kymantaitė, T. Vaisieta ir R. Paliukaitė, savo kūrinius — rašytojai Jonas Maciulis, Bitė Vilimaitė ir Petras Venclova.

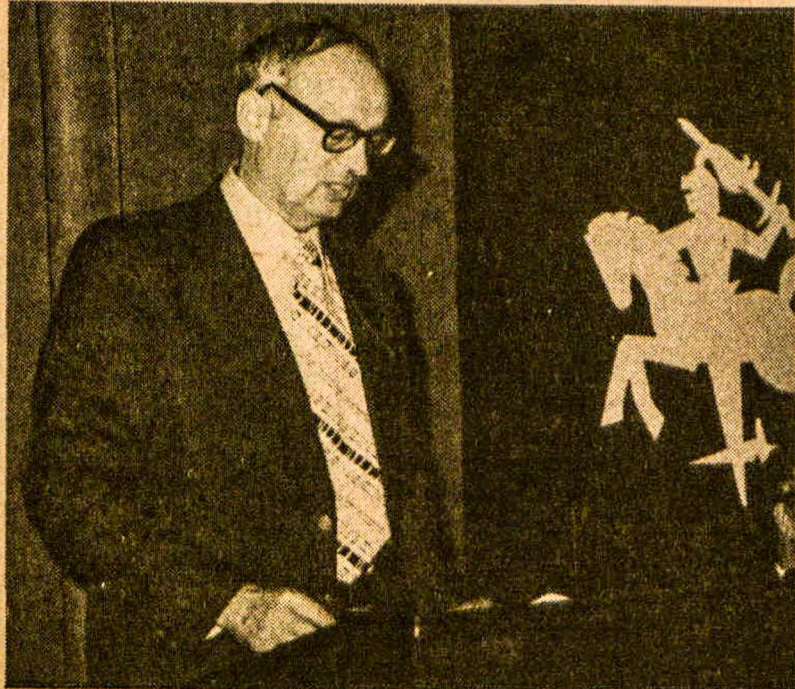
LITERATŪRINĖ ZEMAITES PREMIJA, kurią kasmet skiria jos vardo kolchozas, jau yra laimėję keliolika rašytojų. Buvusioje Žemaitės gyvenvietėje Užnėnuose dažnai rengiami literatūros vakarai. Paskutiniame dalyvavo rašytojai — V. Petkevičius, B. Mackevičius, J. Apulis, A. Sprindis ir A. Zurbas. Koncertinę programą atliko "Armonikos" ansamblis.

VILNIAUS DAILES PARODŲ RŪMŪOSE atstūnāja jaunųjų grafikų vasaros darbų parodą surengė Vilniaus dailės instituto grafikos katedros studentai. Parodai pateikta apie 250 grafikos lapų. Didžioji jų dalis sukurta Klaipėdoje, kur studentams teko dirbti latvių statykloje, remtoje žmonėse, žvejybos uoste, kūrбай skiriant tik laisvalaikis. Parodai įtraukti ir kai kurie ankstesnių vasaros atostogų metu sukurti darbai.

KLAIPĖDOS LAUDIES MENO DRAUGIJOS parodų salone su savo kūriniams viešėjo Liepojos liaudies meistrai, atvežę apie 200 tekstilės, gintaro, metalo ir medžio dirbinių. Daugiausia jų buvo gauta iš dviejų Liepojos viešųjų liaudies meno studijų — "Liepavos" ir "Dzintars", kurios pagrindinį dėmesį skiria Latvijos etnografiniam koloritui, liaudies meno savitumui bei grožiui.

JUOZAS TISKUS, estradinės muzikos propaguotojas, specialiu koncertu Vilniaus filharmonijos salėje atšventė savo amžiaus penkiasdešimtmetį. 1958-66 m. jis vadovavo estradiniam šios filharmonijos orkestrui, o dabar vadovauja 1966 m. įsteigtam "Estradinii melodijų" ansambliui, šiemet dalyvavusiam tarptautinėje estradinėje programoje "Aukšinis ruduo". Sukaktuviniame koncerte dalyvavo pasižymėjęs estrados dainininkė N. Ščiukaitė, "Estradinii melodijų" ansamblio solistas — O. Karkauskaitė, R. Ciniņas, R. Dieninis. Programon taipgi įsijungė su J. Tiskumi anksčiau dirbę dainininkai — L. Ablėnaitė, D. Neimontaitė, N. Tallat-Kelpšaitė, A. Jaurulis, A. Jegelavičius, Ch. Mackanis, pranešėjai — A. Kuzmickas, R. Jovaiša ir J. Zavalaiuskas. J. Tiskaus amžiaus sukakties kompoz. B. Gorbulsis sukūrė specialią dainą poeto J. Maciukevičiaus tekstu "Aukšinis metal".

VILNIAUS DŪDŲ ORCHESTRAS "TRIMITAS", dirguojamas R. Balčiūno, lapkričio 13 d. perklausos metu atliko keletą naujų kūrinių, kurie rekomenduojami saviveiklininkams pučiamųjų orkestrams: J. Novakauskio maršą "Jaunoji pamaina", V. Visockio du maršus, polką ir V. Valčekausko maršą. Du pastarieji yra saviveiklininkų kompozitoriai. Naujųjų kūrinių aptarime dalyvavo R. Balčiūnas, J. Jonušas, R. Kibildienė, E. Brazauskas, M. Obuchovas, M. Tamoliūnas ir V. Indrikonis. V. Kst.

Inž. J. V. DANYŠ, valstybinio Kanados archyvo patikėtinis lietuvių reiklams, surengė Otavoje Kanados lietuvių imigracijos parodą, kurią ketina praplėsti ir surengti ją kitose vietovėse. Nuotr. J. Miltenio

Žmoniškumas atšipino giltinės dalį

ZECHARJA ČESNA

(Tęsinys iš pr. numerio)

Pulkininkas idėmiai nužiūrėjo mane nuo galvos iki kojų ir kiek paabejojęs tarė:

— Tikrai nepanaši į žydę. Kas bus, tas bus, įrašau į sąrašus.

Iš Zibo sužinojau, kad pulkininkui ne tiek vokiečių statybos darbai rūpėjo; jis ėmėsi darbininkų teikimo tam, kad galėtų padėti įvairiems žmonėms, kuriems Lietuvoje dėl vienokių ar kitokių priežasčių buvo ankšta, išnykti iš policijos akiračio.

Sutartą dieną, lygiai antrą valandą, atėjau į geležinkelio stotį Elenos ir dar vienos jos draugės lydimu. Prieš tai Elena parūpino man pažymėjimą, esą aš Kauno Raudonojo kryžiaus medicinos sesuo — rentgeno asistentė, vykstanti savo noru į Vokietiją dirbti. Šį pažymėjimą pasirašė ir antspaudu patvirtino ligoninės direktorius daktaras Kęsgaila (Kęstavičius). Reikia stebėtis gyd. Kęsgailos drąsa: juk jei įkliūčiau, ir jam būtų rieta. Prieš išeinant į stotį Elena užmaukšlino man plačiąbręslę skrybėlę ir užkabino ant nosies akinus. Šis maskaradas turėjo mane paslėpti nuo atsitiktinai sutiktų gatvėje pažįstamų.

Stoties perone daug žmonių, lydinčių išvykstančiuosius. Atsibūtiavome su Elena Statkevičiūte, nuvarvinome ašarą. Traukinys išsardėjo į Vakarų. Pulkininkas lydėjo jo sutelktų darbininkų grupę iki sienos. Eitkūnuose dokumentų tikrinimo metu turėjau dar vieną šurpų nuotyki. Pulkininkas pateikė vokiečių pasienio policijos pareigūnui darbo biržos patvirtintą vykstančiųjų sąrašą ir visų pasus. Mes stovėjome puslankiu aplink policijos pareigūno staliuką ir ramiai laukėme formulų pabaigos. Vokietis apžvelgė mus nuobodžiaujančiu žvilgsniu ir staiga pirštu parodė į mane.

— Jūs, panele, užeikite į muitinę patikrinimui.

Zvilgtelėjau į pulkininką, išblyškusi kaip popierius. Pasiėmiau savo lagaminėlį ir uniformuotos vokiečių lydimu nukiūtinai į multinės pastatą. Vokietis liepė atidaryti lagaminą. Jame buvo paltis lašinių, keletas baltinių, šv. Marijos paveikslas, Rožinis ir maldaknygė.

— Tamsta katalikė?

— Taip, — vos atgaudama kvapą pralemenau.

— Tamstai pavyko, — šyptelėjo vokiečiui. — Vykstate į Viena. Austrija — katalikiškas kraštas. Laimingos kelionės.

Po kelių minučių jau sėdėjau kartu su kitais lietuviais vagonė. Dar spėjau pamoti ranka pulkininkui, vienišai stovėjusiam perone. Traukinys pajudėjo.

Kas girdėti Tėvynėje?

Atkakome į Vieną jau gero kaimo įvairėjus. Visi mano bendrakaičiai nuvyko į lietuvių stovyklą. Man pulkininkas griežtai prisakė nenakvoti stovykloje. Mat, galėjau ten sutikti kokią pažįstamą ar šiaip matytą žmogų, žinantį, kad esu žydė. Tai nereiškia, kad toksai pažįstamas tuoj nubėgtų į Gestapą įskusti, bet neišvengiamai prasidėtų kalbos. O juk Gestapas visur ausis turi.

Už puslankį lašinių mane priėmė vienai nakčiai į viešbutį. Kitą rytą nuėjau į Allgemaines Krankenhaus (generalinė miesto ligoninė) įieškoti darbo. Priėmęs mane tarnautojas pavertė pasą Katrės Vaitkienės vardu, Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninės pažymėjimą, kad esu rentgeno sesuo ir abejingai tarė:

— Vadinasi, lietuvi. . . Dirba čia pas mus jūsų tautietis — gydytojas. Jis jums patars kur darbą rasti.

Lietuvius gydytojas patarė man kreiptis į kitą lietuvių gydytoją, dirbančią Vienos plaučių tuberkuliozės ligoninėje. Toji gydytoja (deja, jos pavardė neišliko mano atmintyje) kartu su šeima pasitraukė į Vokietiją dar 1940 m. vasarą, rusams įsiveržus į Lietuvą. Kiek prisimeinu iš jos pasakojimų, ji prieš karą gyvenusi Tauragėje. Kaip „sena“ Vienos gyventoją ji turėjo šiek tiek pažintis ir prižadėjo man padėti. Laikina priėmė mane pas save gyventi. Nemanau, kad ji suprato, jog esu žydė, bent jau niekad šia tema su manim nekalbėjo. Dar tą patį vakarą gydytoja supažindino mane su kunigu, atėjusiu jos aplankyti. Po trumpo pokal-

bio jis patarė man kreiptis į Arbeitsunfallspital (nelaimingų atsitikimų darbuotojų ligoninė).

— Pasakykite, kad daktarė Sabanienė jus rekomenduoja. To pilnai pakaks.

— Kas gi toji gydytoja Sabanienė? — paklausiau.

— Ji dirbo šioje ligoninėje ir prieš kurį laiką grįžo į Kauną. Ligoninės personalas labai mylėjo ją ir manau, kad jos vardas atvers jums visas duris.

Tauragiškės — vienietės gydytojos šeimoje susipažinau su dar vienu vyriškiu. Jis buvo man pristatytas kaip buvęs nepriklausomos Lietuvos saugumo departamento augštas valdininkas, pasitraukęs į Vokietiją 1940 m. vasarą ir negrįžęs į tėvynę.

— Kas girdėti Tėvynėje? — paklausė mane.

Mudviejų pokalbis užtruko gerą valandą. Jis, patyręs savo srities specialistas, neabejotinai suprato kas aš ir kodėl atsidūriau Vienoje. Jis akylai stebėjo mane, meluojančią ir besipainiojančią vos ne kiekviename sakinyje, ir ramiai šypsojosi. Pokalbiui pasibaigus, jis nuširdžiai paspaudė man ranką ir labai įtaigiai tarė:

— Linkiu jums geriausios kloties. Teišpildo visos jūsų svajonės!

Neišduokite manęs!

Daktarės Sabanienės vardas iš tikrųjų turėjo magišką jėgą. Visi ligoninės darbuotojai apipuoš mane klausinėjo kaip sekasi daktarei Sabanienėi, kaip gyvuoja jos šeima ir t. t. Melavau kiek įmanydamą, juk niekad nesu jos regėjusi. Mane tuoj pat priėmė į darbą kaip Hilfskrankenschwester (pagalbinė medicinos sesuo) ir paskyrė į rentgeno skyrių. Apsigyvenau čia pat ligoninėje esančiame seserų bendrabutyje.

Dirbau stropiai ir sąžiningai, vengiau pažinti, tuščią šnekų. Viena, buvusi Austrijos-Vengrijos imperijos sostinė, taip ir liko daugiataučiu miestu. Tarp austrų ir vokiečių maišėsi gausybė vengrų, čekų, slovakų, bulgarų ir kitų Balkanų pusasalio tautų žmonės. Niekas čia nekrei-

pė dėmesio į kalbos akcentą, plaukų spalvą ir kitus įvairiom tautybėm būdingus bruožus. Juo labiau niekam nerūpėjo svetimų darbininkų kilmė bei jų praeitis. Persekiojamo žmogaus chroniškas siaubas, neapleidęs manęs Lietuvoje per pastaruosius kelerius metus, po truputį ėmė slinkti ir užmaršti. Laikas bėgo nepastebimai. Žinios iš frontų mane džiugino. Nacių pralaimėjimas juk reiškė mano ir visos mūsų tautos negando meto galą.

1944 m. vasarą frontas jau pasiekė Lietuvą. Lietuvių bei kitų tautybių pabėgėlių srautas veržėsi į vakarus, pasiekė net Vieną. Pabėgėlių tarpe neabejotinai buvo nemaža karo nusikaltėlių — nacių talkininkų. Tačiau pagrindinė pabėgėlių masė sudarė žmonės, pasinaudoję pasakutine proga ištrūkti iš Stalino imperijos rojaus.

Sėdžiu sau ramiai tamsioje laboratorijoje, ryškinu rentgeno nuotraukas, visiškai nenujausdamas tykojančio pavojaus. Kažkas nekantriai beldžiasi į laboratorijos duris.

— Keti, daktarė Sabanienė atvažiuo.

Atveriu duris, puolu nepažįstamai moteriai ant kaklo ir lietuviškai šnibžu jai į ausį:

— Daktarė, neišduokite manęs.

Ji tuoj pat susivokė situacijoje ir kaip puiki aktorė įsijungė į džiaugsmingo susitikimo vaidinimą.

Ir šį kartą žmoniškumas atšipino giltinės dalį.

Vietoj epilogo

Karas pasibaigė. Lietuviai pabėgėliai traukė į vakarus, toliau nuo rusų, toliau nuo NKVD. Sonia Joselevičiūtė, buvusioji Katrė Vaitkienė, rado savo kelią į žydų tėvynę Izraelį. Ji pradėjo dirbti vienoje stambiausių mūsų šalies ligoninių Petach-Tikvoje. Po kurio laiko iškėlė už profesoriaus Mordechajaus Turo, pasaulinio garso gydytojo-kardiologo. Turų šeimoje gimė ir užaugo du vaikai. Sūnus Menachemas — ūkininkas, valdo stambų bitininkystės ūkį. Dukrė Mirjam — dailininkė, Izraelio diplomato, tarnaujančio šiuo metu Niujorke, žmona. Profesorius M. Turas mirė 1967 m. Beveik visi Sonios šeimos nariai žuvo vokiečių-nacių okupacijos metais. Gyvi liko tik

brolis ir sesuo. Brolis, dar nepriklausomybės metais išvykęs į tuomet britų valdomą Izraelio kraštą — Palestiną, išvengė katastrofos, ištikusios žydų tautą Europoje. Sesuo spėjo 1941 m. birželio mėn., prasidėjus Vokietijos — Rusijos karui, pasitraukti į rytus. Tuoj po karo ji grįžo į Lietuvą ir prisijungė prie žydų grupės, nelegaliai perėjusios Lenkijos sieną. Po ilgų klajonių ji atvyko į Izraelį 1947 m.

Sonia Turienė, baigusi savo pasakojimą, pasakė labai norinti sužinoti kaip susiklostė gelbėjusių ją žmonių likimas. Jei kas iš „T2“ skaitytojų ką nors žino apie kunigą kapuciną Tėvą Roką, pulkininką — statybos inžinierių, padėjusį jai išvykti į Vieną, buvusį Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninės direktorių gyd. Kęsgailą (Kęstavičių), gyd. Sabanienę bei kitus šiam rašinėjyje paminėtus asmenis, prašome pranešti visą informaciją laikraščio redakcijai, kuri persiųs jūsų laiškus Soniai Turienėi.

Belieka pridurti keletą žodžių

apie šio rašinio svarbiausiąjį veikėją „brolį“. S. Turienės ryšys su šiuo nuostabių žmogumi nutrūko jai išvykus į Vieną. Izraelio memorialiniame institute „Jad Vašem“ saugoma stora šio didvyrio byla. Jo pavardė Bronius Gotautas. Jis padėjo dešimtims žydų slapstytis nacių okupacijos metais. Gestapas galiausiai susekė jį ir suėmė. Nacių konclageriuose jis praėjo devynis pragaro ratus, bet liko gyvas. Pokario metais jis gyveno senelių prieglaudoje Muenchene, kur ir mirė. Broniui Gotautui buvo suteiktas Pasaulio Tautų Teisulių garbės vardas ir jis buvo apdovanotas medaliu. Jo vardu pasodintas medis Jeruzalėje Pasaulio Tautų Teisulių alėjoje.

S. Turienė dar prieš SSRS — Izraelio diplomatinį santykių nutraukimą bandė gauti leidimą, kad jos gelbėtoja Elena Statkevičiūtė galėtų aplankyti mūsų kraštą, pivežti Turų šeimoje. Visi pakvietimai ir prašymai, deja, iki šiol liko be atsako.

BAIGDAMI 1979 METUS,

turime žvelgti ne tik į vienerių metų praeitį, bet ir į viso dešimtmečio.

Kaikuriems iš jūsų Kanada per pastarąjį dešimtmetį tapo nauja tėvynė. Kaip Ontario liberalų partijos vadas neabejoju, kad mūsų krašte radote daug galių, kurių tikiėtės. Malonu man pareikšti, kad jūsų bendruomenė davė šio krašto gyvenimui bei kultūrai nepaprastai didelį įnašą bei saivą atspalvį.

Linkiu jums visiems geros sveikatos ir didžios sėkmės per sekančius metus ir per ištisą dešimtmetį —

STUART SMITH, M.P.P.,
opozicijos vadas

Kalėdų
taika tebūnie
su Jumis, o
NAUJI METAI
teatneša
visokeriopą
laimę —

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1

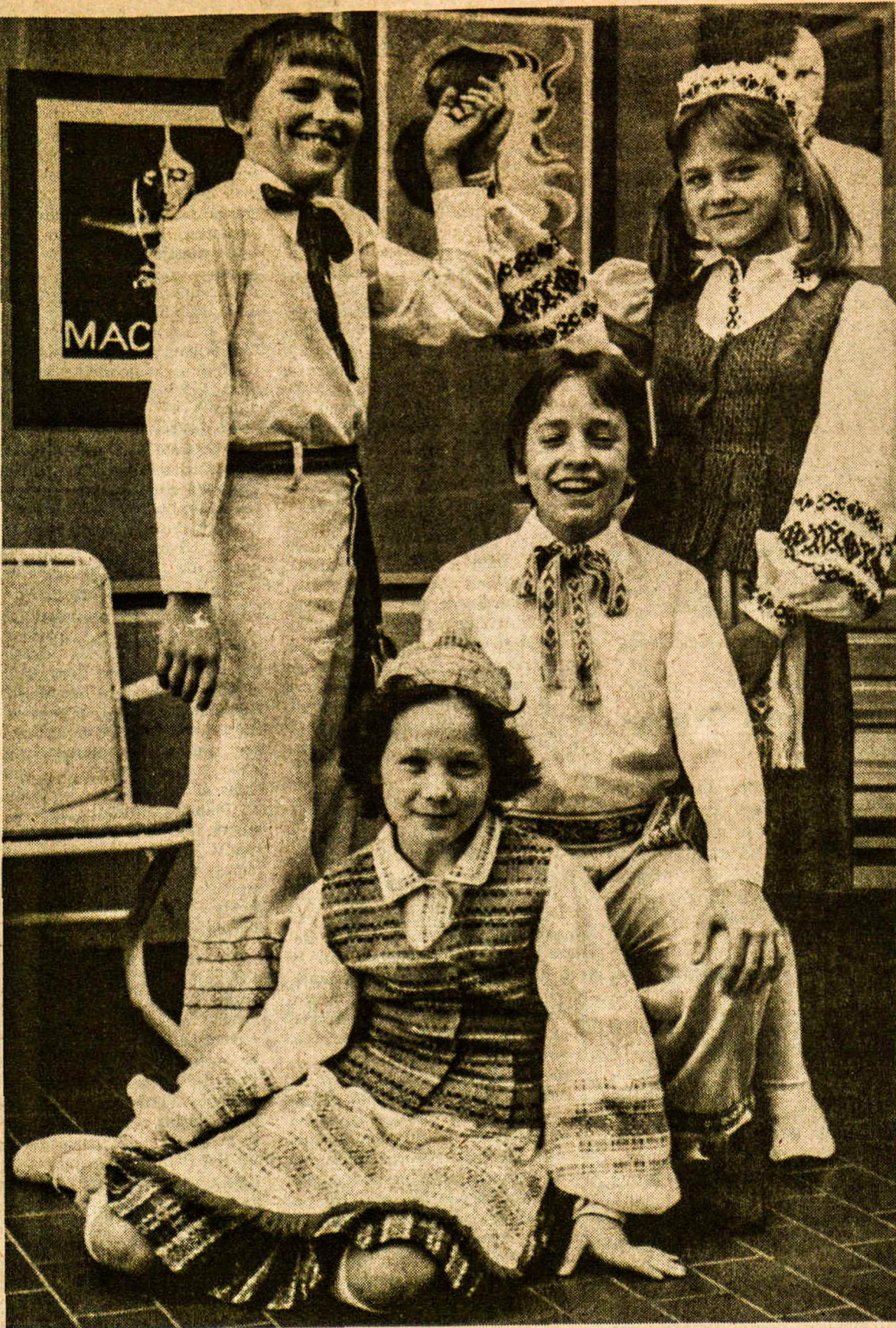

sv. Kalėdų ir
Naujų Metų

proga visus savo klientus draugus ir
pažįstamus nuoširdžiai sveikina —

ALGIRDAS, DONATA PUTERIAI
ir DUKRELĖ LIDIJA

Tel. 763-1144

SV. KALĖDU

proga Toronto jaunimo ansamblis „GINTARAS“ sveikina Toronto bei apylinkės lietuvius, parapijas, organizacijas, institucijas ir linki visiems šventiškos nuotaikos bei laimingų naujų metų.

Ar Seina negirdi?

BR. ZUMERIS

knygos tonomis grūdamos į Lietuvą.

„T2“ 1979 m. 44 nr. buvo išspausdinats reikalingas vedamasis „Seina negirdi“. (Aš manau, kad girdi ir Lomža neapkurts, tik šovinizmo tvirtovė nepasiduo). Straipsnyje iškeliama skaudžioji lietuviškų žemių tragedija. Lietuviškasis Seinų kraštas nuo gėdingo Suvalkų sutarties sulaužymo ir klastingo Želigovskio smurto tebekenčia lenkų vergijoje. Nors komunistai vienas kitą vadina broliais ir nuolat giria, kad atitaisę „buržuazinių“ vyriausybų padarytas žalias kaimynams, bet šiuo atveju komunistinė Lenkija nuoširdžiai pripažįsta Želigovskio smurtą ir jį ligi šios dienos toleruoja — lai pasigrobusi lietuviškas žemes. Ir ne tik laiko, bet dar stengiasi visomis galimomis priemonėmis čia gyvenančius lietuvius sulenkinti. Seinų krašto lietuvių pavardės kartais net ligi juokingumo iškraipytos. Išskyrus keletą pradžios mokyklų su lietuvių kalba ir kada nekada pasirodanti lietuviška laikraštuka, nieko kito daugiau Seinų srities lietuvių nebeturi. Lenkų spauda kartas nuo karto skelbia lietuvių ribas — neiškia tiek pajėgę per vieną ar kitą laikotarpį lietuvių nutautinti.

Nutautinimas

Nutautinimas varomas visom galimom priemonėm — lenkų išmėgintais metodais Vilniaus krašte. Iš vakarų siunčiamos lietuviškos knygos pakeliami dingsta. Vienas lietuvis yra siuntęs „Lietuvių Enciklopediją“ Punksko bibliotekai — dingo. Tas pats atsitinka su lietuviškais laikraščiais bei žurnalais. Lietuviai Seinų krašte uždaryti tarsi kalėjime: be lietuviškos spaudos, be lietuviško žodžio, be lietuviškos knygos. Tuo tarpu rusinamoje Lietuvoje lenkai turi ne tik savo lenkiškus laikraščius, bet net dienraštį, mokytojų seminariją, lenkiškas mokyklas, o lenkiškos

Dar liūdnesnis dalykas su lietuviškais pamaldomis. Sekant Evangelijos mintimi, kiekvienas žmogus garbina Dievą gimtąja kalba. Seinų lietuviai jau per 30 metų prašo leisti Seinų katedroje lietuviškas pamaldas. Bet Lomžos vysk. M. Sasnovskis, kuriam priklauso Seina, apie tai nė girdėti nenori. Į lietuviškoje spaudoje keliamas šiuo reikalu mintis Sasnovskis atsako, kad tai yra jo asmens užpildinėjimas. Neseniai skaičiau to vyskupo laišką foto kopiją dr. J. Prunskiui. Vyskupas laišką prišneka visokių smulkmenų, lietuvių vadina Dievo vaikais, priskaičiuoja kiek jų yra (suprantama, pagal lenkišką statistiką). Apie svarbiausią klausimą, kodėl neleidžiamos Seinų katedroje lietuviškos pamaldos, tai net neužsimena. Atsiranda, girdi, blogų žmonių, kurie sukuria visokias problemas. Laiškė vyskupas užsimena apie savo ryšius su prel. L. Tulaba, kuris vyskupui net dėkojęs. Neskaiciau prel. Tulabos padėkos vysk. Sasnovskiui, bet gerai žinau, kad vyskupas neleidžia Seinų katedroje lietuviš-

kų pamaldų ir už tai dėkoti nėra mažiausio pagrindo. Vyskupo laikysena yra priešinga Evangelijos dvasiai. Dievas leido tautas ir kalbas, ir niekas neturi teisės jų naikinti ar ignoruoti, juo labiau vyskupas. Bet nuo Jaltos konferencijos laikų tebesitęsia lietuvių naikinimo manija lenkų užgrobtose lietuviškose srityse, pagal garsų į posakį: pirma gimiau lenku, o tik po to tapau kataliku. Graudu, kad šiam naikinimui talkina net kaikiurie lietuviai — Pilsudskio pasekėjai.

Neginčijama teisė turi lietuviai Seinų katedroje melstis gimtąja kalba, juo labiau, kad pati katedra statyta ne lenkų, bet lietuvių aukomis ir rankomis. Lenkiškos pamaldos Seinų katedroje neturi jokios istorinės ar moralinės pirmenybės.

Būtų gera, kad šitas klausimas — lietuviškų pamaldų neleidimas Seinų katedroje — būtų oficialiai (kad ir PLB valdybos arba ALTos) iškeltas dabartiniam popiežiui, kuris, kiek jau turėjome progos matyti bei girdėti, lietuviams yra nuoširdus. Jis reikala tikriausiai supras ir nemanys, kad nuo lietuviškų pamaldų sugrius Seinų katedra.

Linksmų
šv. KALĖDŲ
ir laimingų
NAUJŲ METŲ
linki savo klientams,
draugams ir
pažįstamiems —

HENRIKAS, DALIA STEPONAIČIAI
DUKRA KRISTINA ir SŪNUS PETRAS

TAIP ŠVENČIAME KALĖDAS

Aš atsimenu, prieš 5-10 metų man Kalėdos būdavo labai linksmos. Mes praleisdavom Kūčias taip, kaip Lietuvoje. Visi mūsų šeima susirinkdavo prie stalo. Ir tai būdavo vienintelė diena, kai neateidavo kitų pažįstamų. Mes pajaukavom ir labai gerai praleisdavom laiką. Dabar atrodo, kad mes visi užaugom ir išėjom savais keliais. Aš atsimenu, kaip buvo anais laikais, ir įsivaizduoju, kad ir Lietuvoje, nors ten nėra taip gerai, kaip čia, visi turėtų su savo šeimomis renkasi Kūčioms.

Paulius Sukauskas

Kalėdos yra viena iš svarbiausių katalikiškų švenčių. Jos priemen mums Kristaus gimimą ir Jo atėjimą į pasaulį.

Daug žmonių yra užmirę tikrą Kalėdų reikšmę. Jei aš išeičiau į gatvę ir paklauskiau pirmą sutiktą žmogų, ką Kalėdos jam reiškia, jis man turbūt atsakytų, kad tai yra atostogų laikas, kai nereikia dirbti ir kai visi gauna ar duoda dovanas. Kalėdos yra išnaudojamos komercinių bendrovių. Net porą mėnesių prieš Kalėdas jau matosi krautuvėse ženklai, kurie skelbia, kad Kalėdos jau ateina ir kad reikia pradėti pirkti dovanas visiems pažįstamiems.

Lietuvoje tokių dalykų nėra. Tie, kurie švenčia Kalėdas, daro tai tyliai ir reikšmingai. Nors Lietuvoje neleidžia švesti Kalėdų, dauguma žmonių eina į Mišias ir namuose meldžiasi. Lietuvoje Kalėdos yra daug reikšmingesnės, negu čia. Ten nėra jokio komercinio išnaudojimo, nes valdžia tos šventės nepripažįsta. Žmonės atšvenčia privačiai.

Darius Čuplinskas

Sie metai buvo Vaikų Metai, tai per Kalėdas mes turėtume pagyventi apie visus vaikus. Kanadoje beveik visi vaikai turės laimingas Kalėdas, bet yra ir tokių vaikų, kurie negalės džiaugtis dovanomis. Šiems vaikams yra renkami pinigai, už kuriuos perkamos dovanos. Mūsų angliškųjų mokykla rinko pinigų indėnams rezervate netoli Sudburio miesto. Daug pinigų surinkome ir išsiuntėme daug dovanų.

Audronė Medelytė

Prieš penkerius metus aš su sesute ir tėveliais atsikėliau Kalėdų rytą išvynti dovanų. Tą rytą mūsų motinė telefonu pranešė blogą žinią: sakė, kad mūsų tėvukas mirė. Jis buvo tik 58 metų. Iš pradžių aš nesuipratau, nes buvau tik dešimties metų. Man buvo labai pikta, kad jis mirė Kalėdų dieną. Aš pagyvoju, ar kiekvienais metais per Kalėdas mums bus liūdna? Ar mes švesim Kristaus gimimą, ar minėsime tėvuko mirtį? Tačiau, kai už metų atėjo vėl Kalėdos, visi buvome linksmi. Mes turėjome dovanų, eglutę, ir didelę vakarienę — Kūčias. Mes ėjom į šventovę švesti Kristaus gimimo. Ir kai Kalėdų diena praėjo, aš gulėjau lovoj ir prisiminiau savo tėvuką. Ne jo mirtį, bet tuos laikus, kai mes ėjom žuvalti ir maudytis ir kai jis man nupirkdavo ledų. Taigi, Kalėdos vienais metais gali būti liūdnos, bet po to jos vėl pasi-daro smagios.

Loreta Žilinskaitė

Mes turime būti labai dėkingi, kad esame laisvi ir galime švesti Kalėdas. Okupuotoje Lietuvoje komunistinė valdžia neleidžia švesti šio didelio įvykio, nes valdžia yra ateistinė. Čia, laisvame pasaulyje, mes dejuojame, kad viskas perbrangno. Mes kartais ir pamirštame, ką tikrai Kalėdos reiškia ir nepa-rodome vienas kitam, kad mes tikrai esame krikščionys. Kai žmonės gyvena priespaudoje, labiau įvertina laisvę. Dabartinėje Lietuvoje žmonės tebeina į pamaldas, nebijodami persekiojimo.

Donatas Balaišis

Siandien, kai išgirsti žodį „Kalėdos“, pradėti galvoti apie pinigus. „Ar visiem surasiu dovanų? Ar turiu pakankamai pinigų viskam?“ Kalėdos yra pasidariusios materialinė, o ne dvasinė šventė. Iš visų pusių krautuvės ragina pirkti dovanas, gatvėse kabo papuošalai,

šviesos. Ir kur tik žiūri, sėdi Kalėdų senelis, tartum atstovaujantis Kalėdoms...

Kadaise Kalėdos buvo šventė, per kurią šeima galėjo susitikti, kartu valgyti, būti linksmi ir dėkingi, kad ši diena yra Kristaus gimtadienis, kad prieš daugelį metų žvaigždė švietė ir Trys Karaliai nešė dovanas. Dabar tie karaliai yra pavirtę nykštukais, ir jų dovanos — ne laimė, džiaugsmas, bet traukinukas ar saldainiai...

Nors ir malonu išrinkti kam nors dovaną, ją duodant reikia pagalvoti, ar duodi iš meilės, draugystės? Atsimink kur atsirado Kalėdos, ką jos reiškia mūsų pasauliui. Ir per visas dekoracijas gal pamatysi šviesą, kuri žėruoja truputį ryškiau negu kitos...

Leta Vaitonytė

Kai ateina Kalėdų metas, visi vaikai kalba apie tai, ką gaus arba ką norėtų daryti Kalėdų dieną. Kai aš buvau labai jauna, važiuodavau su tėveliu eglutės pirkti. Ji visada būdavo labai augšta ir labai tiesi. Kai grįždavom namo, laukdavom, kol eglutė bus pastatyta, kad galėtumėm gražiai ją papuošti. Tada atnešdavom visas dovanas ir padėdavom po eglute...

Lina Totoraitytė

Tamsios Kalėdos

Kambarys buvo tamsus. Nieko nebuvo girdėti, tik supamosios kėdės cypimas. Senelė sėdėjo susilenkusi ir mezgė pirštines. Jos ištinę pirštai lėtai dirbo be sustojimo. Lauke tyliai krito sniegas. Katė ištempė savo baltą kūną, nušoko nuo palangės ir nuėjo prie senutės kojų. Ji susirangė į kamuolį ir vėl užmigo. Nedaug šviesos buvo kambaryje, tik tiek, kiek įėjo pro langą. Senelė patrynė savo išvargusias akis ir sustojo mezgusi...

Niekas negyveno name su senele. Jau ilgus metus ji buvo viena, be šeimos. Namas buvo pagražintas visokiais kalėdiniais papuošimais, kuriuos senelė pati buvo padariusi. Ji buvo viena, be draugų ir pažįstamų, bet Kalėdos jai teikė džiaugsmo. Prieš tą šventę ji praleisdavo visą savo laiką gamindama rankdarbius vaikams, kurie neturėjo pinigų jų nusipirkti. Šitaip senelė šventė Kalėdas. Supamosios kėdės cypimas aidėjo naktį...

Laura Radzevičiūtė

LIETUVA

Lietuva yra valstybė, kur mano tėvai gimė. Mano tėvelis gimė Kaune, o mano mama gimė prie Marijampolės. Lietuva yra į šiaurę nuo Lenkijos, į pietus nuo Latvijos, į vakarus nuo Rusijos ir į rytus nuo Baltijos jūros. Lietuva yra kraštas, kuriame vyrauja daugiausia lygumos, bet turi ir kalnų.

Lietuvių tika senovėje buvo pagoniška. Pagonys garbino medžius, akmenis ir įvairias gamtos apraiškas. Tik vėliau jie tapo krikščionimis. Buvo karalių ir kunigaikščių, kurie kovojė prieš rusus ir vokiečius. Lietuva buvo užimta rusų prieš pirmą pasaulinį karą. Vėliau Lietuva buvo laisva 22 metus. Lietuvos nepriklausomybės šventė yra Vasario 16. Nepriklausomybės pasibaigė, prasidėjus II D. karui. Dabar dar rusai yra užėmę Lietuvą. Tikėjime, kad Lietuva bus vėl laisva.

Ina Balsytė, VII sk.

Popierinis Banknotas

Aš esu POPIERINIS BANKNOTAS. Iki šiol aš turėjau labai įdomų gyvenimą. Aš esu vertas tik vieno dolerio, dėlto mane daug kas vartoja. Kartais žmonės mane taupo ir laiko mane savo kišenėje. Kartais jie mane pamiršta kišenėje ir įmeta į skalbiamąją mašiną. Man tai atsitiko net tris kartus. Tai nebuvo malonu.

Kartais mane žmonės vartoja keistam lošimui, kuris vadinasi „POKER“. Bet kai vienas žmogus mane numeta ant stalo, kitas paima. Kol aš gyvensiu, nesuprasiu kodėl suaugę žmonės mane vartoja kaip žaislą. Žmonės mane vartoja ir blogam tikslui, ne tik geram. Bet aš esu patenkintas, nes visi, kurie mane mato ir vartoja, yra mano draugai.

Alvinas Kišonas, X sk.

Linksmų, prasmingų

Kalėdų bei Dievo Naujų Metų

linkime visiems išganytojo liuteronų
parapijos parapijiečiams bei visai
lietuvių visuomenei.

„Garbė Dievui augštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiems žmonėms“
(Luko 2, 14)

KUN. ALGIMANTAS ir
RŪTA ŽILINSKAI

Klevelando Sv. Kazimiero lietuvių mokyklos mokiniai dalyvauja koncerte, kurį surengė Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija savo penkiasdešimtmečio proga. Diriguoja ONA MIKULSKIENE

Ne tik parapija, bet ir veiklos centras

Auksinė lietuviškos parapijos sukaktis

AURELIJA BALASAITIENĖ

S. Amerikoje lietuvių parapijos jau ir pačiais ankstyviausiais mūsų imigracijos laikais buvo ne vien maldos namais, bet ir kultūrinio, tautinio, visuomeninio gyvenimo centrais. Lietuvių skaičiai augant, didesnėse kolonijose buvo steigiamos naujos parapijos. Taip 1929 m. būrelis Klevelando lietuvių, iš dalies dėl nesantaikos ir trinties Sv. Jurgio parapijoje, nutarė steigti naują parapiją retai apgyventame rytiniame Klevelando pakraštyje.

Steigėjai 1929 m. nupirko žemės sklypą su klubo patalpomis ir išrūpino vyskupijos leidimą naujai lietuvių Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijai. Pirmasis jos klebonas kun. Karužiškis, išbuvęs apie 10 metų parapijos šeimininku, nepajėgė pagerinti pastatų bei reikiamai pagyventi parapijos gyvenimo. 1939 m. Klevelando vyskupas Mc Fadden paskyrė kun. Juozą Angelaitį iš Akrono naujojo tos parapijos klebonu.

Centas prie cento

Kun. Angelaitis susirūpino kritiška parapijos padėtimi ir sukaupe visas savo jėgas jai gelbėti. Kun. Angelaitis rinko lėšas naujai šventovei įvairiais būdais: meškeriojo ir pardavinėjo žuvis, auginio viščiukus, rinko geležies laužą ir t. t. Darbštus ir nepaprastai taupus, kun. Angelaitis ne tik išmokėjo skolas — 1950 m. jau turėjo pakankamai pinigų statybos fonde.

Tuo metu į Klevelandą atplaukus imigrantų banga su dideliu entuziazmu prie to užmojo prisidėjo. Pastatų projektą paruošė archit. Stasys Kudakas, o statybos darbus atliko inž. Juozas Augustinavičius. Statyba ėjo pamažu, palaipsniui, kol pagaliau buvo baigta daili lietuviška šventovė, klebonija, vienuolynas ir mokykla su didele sale, kavine ir aikštėmis. Prieš ketelį metų parapijos aikštėje buvo pastatyti paminklinis kryžius pagal archit. E. Kersnausko projektą.

Atgimimo laukiant

Deja, kruopštus šventovės statytojas ir toliau tęsė savo kraštutinę taupumo tradiciją, nenorėdamas leisti pinigų pastatų išlaikymui ir švarai. Per eilę metų aikštėje rinkosi laužo krūvos, patamsėjo nevalomi langai, neplautos sienos. Tik masyvūs ir stambūs pastatai liudijo statybos vertę. Gražios patalpos ilgainiui liko tuščios, nes nuoma brangi, o personalo tvarkai bei švarai palaikyti nebuvo.

Kai prieš beveik penkerius metus kun. Angelaitis pasitraukė į pensiją, vietiniai lietuviai, susirūpinę parapijos likimu, stengėsi, kad parapija liktų lietuvių rankose. Tų pastangų dėka DMNP parapijai vadovauti sukilo lietuviai kunigai jėzuitai. Pirmuoju klebonu buvo paskirtas kun. G. Kijauskas ir jo pavaduotoju kun. L. Zaremba, dabartinis jėzuitų provincijolas. Pastarajam perėmus provincijolo pareigas ir išvykus į Čikagą, kun. J. Kidyskas buvo paskirtas klebono pavaduotoju.

Atmintinis pamaldos

S. m. lapkričio 25 d. įvyko iškilmingas parapijos 50 metų sukakties minėjimas. 4 v. p. p. buvo pamaldos, kurių metu giedojo jungtinis choras, grojo kanklės, o Mišios pasižymėjo lietuviškomis liturginėmis tradicijomis, kurias palaipsniui įvedė kun. G. Kijauskas.

Klebonas pamokslė pabrėžė parapijos lietuviškumą, kenčiančios Lietuvos G. Bendrijos padėtį ir mūsų visų pareigą tinkamai naudotis šio krašto mums teikiama laisve. Pamaldose dalyvavo Klevelando vyskupas James E. Hickey, vysk. James Lyke, vysk. V. Brizgys ir daug dvasiškųjų svečių. Vysk. Hickey savo trumpame žodyje pasveikino parapiją jos auksinės sukakties proga ir pareiškė savo pasigėrėjimą mūsų liturginėmis tradicijomis, pozityvomis mūsų savybėmis, kurios pasireiškia solidarumu, patriotizmu ir intelektualumu.

Platus koncertas

Po pamaldų parapijos salėje įvyko koncertas — minėjimas, kuriame programą atliko visos geriausios Klevelando lietuvių

meninės pajėgos: garsioji „Grandinėle“, „Nerijos“ studentų ansamblis, ramovėnų choras, Sv. Kazimiero mokyklos kanklių orkestras ir parapijinės mokyklos jaunimas su orkestru bei dainomis. Nebuvo ilgų kalbų ir šabloniško sveikinimo, kurie nevieną iškilmingą šventę dažnai sumenkina. Programa buvo gera ir įvairi, tik ir šį kartą būtų buvę prasmingiau, jei vienetai būtų trumpinę savo pasirodymus. Vis dar sunku rengėjus ir programos dalyvius įtikinti, kad efektingiausia programa yra tokia, kuri nėra perkrauta.

Programą skoningai, trumpai pranešinėjo Algis Rukšėnas ir Saulė Narbutaitė. Vyskupai buvo apdovanoti plačiomis tautinėmis juostomis, kurias imantriai choreografuoto šokio metu „nuaudė“ „Grandinėle“. Kun. G. Kijauskas vyskupus apdovanojo lietuviškomis kopytėlėmis, o buvusiame klebonui ir šventovės statytojui buvo padovanotos Dievo Motinos paveikslas su specialiu įrašu. Šventės dalyviai buvusio klebono kun. Angelaičio pasigedo tiek pamaldų metu, tiek minėjime.

Klevelando lietuviai DMNP parapiją didžiuojasi ir ją didžiai vertina, nes per paskutiniuosius penkerius metus ji tapo tikrų mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo centru, kuriame visi vienetai, visos organizacijos randa prieglobstį. Pastatų viduje nuolat aidai jauni balsai, daina ir juokas, giesmės ir maldos, himnas ir muzika. Abejones nėra, kad už šį dvasinį atgimimą ir tautinį atsinaujinimą Klevelando lietuviai pirmoje eilėje turi būti dėkingi klebonui kun. G. Kijauskui.

ŠVENČIŲ ir
NAUJŲ
1980 METŲ
proga sveikiname
visus savo
bičiulius —

Anastazija ir
Antanas
Tamošaičiai

Sveikinimai

Mielos tautietės ir tautiečiai, Man regis, „Tėviškės Žiburių“ 30-ties metų sukakties minėjimas visų pirmą simbolizuoja dėkingumą jų steigėjams ir kun. klebonui Ažubaliui, suteikusiems jiems pirminę pastogę.

Taip pat šiomis gražiomis metinėmis pagerbiame ir tie lietuviai, kurie savo darbu, prenumeratūra arba auka prisidėjo prie to, kad šisai savaitraštis gyvuotų.

Kita vertus, šis jubilėjus mus nukelia ir į praeitį, primindamas lietuvių spaudos golgotą ir tuos laikraštinkus, kurie nuo pirmųjų mūsų tautinės sąmonės pragiedrulių rodė lietuvių tautai kelią. Štai kodėl ne be įžvalgomu sakoma, jog Lietuvos nepriklausomybė buvo atkovota plunksna.

Deja, toks mūsų žvilgsnis į suaktį būtų nepilnas, jei nepamintume kun. dr. Pr. Gaidos, kuris jau 25-ri metai, kai neša rūpestingiau už skruzdę sunkiąją redaktoriaus našta. Juk tai įsiai savo aštriu lietuvių kabos jausmu, pakanta, plačia bendradarbių taura ir savo plunksnos dosnumu išugdė gerą lietuvių kalbą „Tėviškės Žiburius“ į solidų ir patrauklų savaitraštį.

Tokiomis mintimis įsijungdamas į šią šventę, sveikinu visą „Tėviškės Žiburių“ įgulą ir nuoširdžiai jai linkiu energijos bei ištvermės tebekurstyti lietuvių ugnį ir remti Lietuvos laisvinimo pastangas.

Dr. J. Zmuldzinas,
gen. Lietuvos konsulas

(Šis sveikinimas buvo perskaitytas paties konsulo suaktuviename „T2“ pokylyje, Red.)

„Tėviškės Žiburiams“ išvairius gilią vagą ir dabar švenčiant 30 metų sukaktį, gerbiama redaktorių ir visus Jūsų artimiausius talkininkus nuoširdžiai sveikiname.

Miela ir džiugu konstatuoti, kad šis savaitraštis mūsų lietuviškosios periodinės spaudos eilėse savo augstos kultūrinės ir pozityvios veiklos pasireikimu užima vieną iš garbingiausių vietų.

Varganama lietuviškosios išeivijos gyvenime kiekvienas lietuviškame laikraštyje mato savo mieliosios tėviškos tikruosius žiburius.

Lietuvių Journalistų Sąjungos
vardu
Jonas Kuprionis, pirmininkas

Sveikiname Jus, susirinkusius paminėti našių 30 darbo metų. Šis savaitinis laikraštis teikia džiaugsmą ir pasididžiavimą ne tik lietuviams, gyvenantiems Kanadoje, bet ir JAV. Geroji Dievo žodžio naujiena per Jus tesklinda ir toliau į visas lietuviškas kolonijas.

Jūsų Kristuje —
Nek. Prasiđėjimo Marijos seserys
Sesuo M. Margarita

Sveikiname Jus, susirinkusius paminėti našių 30 darbo metų. Šis savaitinis laikraštis teikia džiaugsmą ir pasididžiavimą ne tik lietuviams, gyvenantiems Kanadoje, bet ir JAV. Geroji Dievo žodžio naujiena per Jus tesklinda ir toliau į visas lietuviškas kolonijas.

Jūsų Kristuje —
Nek. Prasiđėjimo Marijos seserys
Sesuo M. Margarita

Man yra didelė privilegija kartu ir garbė „Nepriklausomos Lietuvos“ leidėjų vardu šios gražios, prasmingos ir brandžios trisdešimtmečio sukakties proga pasveikinti gražiai gyvuojančius „Tėviškės Žiburius“, jų leidėjus ir visus gausius darbuotojus. Sakoma, kad „T. Žiburiai“ tai geriausias, stipriausias, labiausiai mėgstamas lietuviškas savaitraštis visame pasaulyje. Savo širdžių gilumose dar vis nesamės ta nuostabi žėrinti gimtųjų namų žiburėlių. Ir nieko mums nėra gražesnio, prasmingesnio, labiau gaivinancio už žydrąją gimtąją padangę, gimtųjų namų žiburėlį, pakelėse rymančius pasvirusius kryžius, motules pasaką apie senolių laikus... „T.2.“ kaip tik ištikimai stovi šių ir į juos panašių lietuviškųjų perlių išsaugojime... Spindėkite ir švieskite mums kelius iki tikroji laisvė visiems nušvis.

„Nepriklausomos Lietuvos“
leidėjų vardu
A. Lukošius

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ sveikina „Tėviškės Žiburius“ 30 metų sukakties proga ir linki sėkmės ateities darbuose. Naujų mašinų įsigijimui paremti pridėdame mažą auką.

V. Aušrotas,
valdybos pirmininkas

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ sveikina „Tėviškės Žiburius“ 30 metų sukakties proga ir linki sėkmės ateities darbuose. Naujų mašinų įsigijimui paremti pridėdame mažą auką.

V. Aušrotas,
valdybos pirmininkas

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ sveikina „Tėviškės Žiburius“ 30 metų sukakties proga ir linki sėkmės ateities darbuose. Naujų mašinų įsigijimui paremti pridėdame mažą auką.

V. Aušrotas,
valdybos pirmininkas

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ sveikina „Tėviškės Žiburius“ 30 metų sukakties proga ir linki sėkmės ateities darbuose. Naujų mašinų įsigijimui paremti pridėdame mažą auką.

V. Aušrotas,
valdybos pirmininkas

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas „Parama“ sveikina „Tėviškės Žiburius“ 30 metų sukakties proga ir linki sėkmės ateities darbuose. Naujų mašinų įsigijimui paremti pridėdame mažą auką.

V. Aušrotas,
valdybos pirmininkas

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu sveikinu „Tėviškės Žiburius“, sulaukusius 30 metų. Linkime „Tėviškės Žiburiams“ ir toliau augti, stiprėti, skleistis stiprinančias, jungiančias ir uždegančias idėjas nepailstamai Lietuvos laisvės kovai.

Daug sėkmės Jūsų pasiaukojančiame darbe.

Dr. K. Bobelis,
VLIKO pirmininkas

Mieli ir brangūs „Tėviškės Žiburiai“, Minėdami savo spindėjimo trisdešimtmetį, priminkite ir Ateitininkų Federacijos valdybos nuoširdžiausius sveikinimus.

Jumis gėrimės, džiaugiamės. Dažnai Jums galima rasti pakatos atspairą budėti lietuvių bės ir katalikybės tarnyboje, veiksmingiau rūpintis Lietuvos, Katalikų Bažnyčios ir lietuvių tautos gyvybiniais reikalais. Linkime Jums geriausios Dievo palaimos, nušviečiant kelią į naują Lietuvos laisvės rytą.

Juozas B. Laučka,
Ateitininkų Federacijos valdybos vardu

Džiaugiamės Jūsų gausiais 30 metų darbo vaisiais ir dalyvavimu Jūsų rūpesčiais.

Sveikiname D.G. redaktorių kun. dr. Praną Gaidą, jo nuoširdų talkininką Vytautą Kastytį ir visus bendradarbius, linkėdami, kad „Tėviškės Žiburiai“ sėkmingai skleistų krikščionišką — lietuvišką šviesą ir puoselėtų tautos prisikėlimo viltį, kol jis sulauks naujos Vasario 16.

Lietuvių pranciškonai,
„Darbininko“, „Aidų“ ir „Varpelio“ leidėjai

Kanados vilniečiai šia reikšminga proga nuoširdžiai sveikina „Tėviškės Žiburių“ redaktorių ir visą to mielo savaitraščio personalą — štabą, bendradarbius, rėmėjus ir prenumeratorius.

Trisdešimtmečio proga linkime ištvermės bendrom jėgom su pasišventimu testuoti šį darbą, kad žiburiai neužgestų ir šviesotų pasaulio išlaikytiems lietuviams, kol vėl Lietuva prisikels iš sunkios vergijos ir bus laisva bei nepriklausoma su savo sena sostine Vilniumi.

Stepas Varanka,
Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos

Kanados krašto valdybos pirmininkas

„Tėviškės Žiburių“ 30-ties metų sukakties proga sveikiname laikraščio kūrėjus, buvusius ir esamus redaktorių, leidėjus ir korespondentus. Linkime „T2“ dar ilgai žibėti krikščioniška ir tautiška šviesa.

KLK Moterų Dr-Jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

„T. Žiburiams“, švenčiant 30 metų sukaktį, linkime visuomet būti krikščioniškos meilės ir šviesos žiburiu lietuvių padangėje.

Moterų Salpos Grupė „Daina“

Sveikiname „Tėviškės Žiburius“, švenčiančius gražią 30 m. darbo sukaktį, ir linkime kuo geriausios sėkmės ateityje.

Dėl savo gimtosios kalbos, rašto, spaudos ilgus metus lietuvis kovojo, kentėjo, net gyvybę paaukojo Sibiro taigose. Lietuviška spauda žadino lietuvių sąmonę sunkiose tautai dienose, padėjo atgauti laisvę.

Dabar lietuviška spauda yra mūsų gyvenimo už tėvynės ribų veidrodis. Per spaudą jungiamės vieni su kitais; pajunta me veiklos pulsą — nuotakas, nežūrint kokie nuotoliai mus skyrė. Pogirdžio spauda okupuotoje Lietuvoje taip pat galimas ir nemalonus ginklas priešui. Ji jungia, skatina nepalūžti, duoda viltį šviesesnių dienų.

Džiaugiamės ir didžiuojamės „Tėviškės Žiburiams“, kaip vienu iš stipriausių savaitraščių išeivijoje. Linkime dar ilgai ir taip sėkmingai žiūsti mums. Sveikiname redaktorių, administracijos personalą ir leidėjus.

„Gyvataras“, vad. G. Breichmanienė Nukelta į 21

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Maskvinės taikos angelai

J. KAIRYS

Buvo atvykęs vyriausias anos "taikos" skelbėjas, Brežnevas į Rytų Berlyną. Žiūrėdamas į V. Vokietiją ir siekdamas įkinkyti ir ją Kremliaus imperializmo tarnybon, pasisiūlė atitraukti iš R. Vokietijos tam tikrą dalį maskvinę laisvę saugojančių karinių jėgų. Bet V. Vokietija turėtų pasitraukti iš Atlanto Sąjungos ir susijungti su R. Vokietija. Apie karines jėgas, Kremliaus laikomas V. Vokietijos pašonėje — Čekoslovakijoje ir Lenkijoje, jis nutylėjo.

Sis pasisiūlymas sukėlė ne vien V. Vokietijoje visokių kalbų, komentarų, bet ir kitur. Maskva su savo satelitais pradėjo visaip populiarinti Brežnevo pasisiūlymą ir raginti V. Vokietiją priimti jį. Tą patį skelbia ir laisvų kraštų komunistai su kairiaisiais kairiaisiais ir kitais pasimetėliais. Žinoma, atsirado šviesaus proto politikų, kurie iš karto mojo į Brežnevo pasisiūlymus, nes žino, jog tai yra Kremliui įprasta meškerė apgauti V. Vokietijai bei kitiems kraštams. Kaip besusitarum su juo, vistiek nesilaikys išpareigojimų. Išimtį sudaro jų su Hitleriu 1939 m. pasirašyta sutartis su slaptais protokolais. Jos Kremliaus valdovai laikosi įsikibę, nes ji sovietams labai naudinga.

Einant kalboms apie Brežnevo pasisiūlymus, jų išryškiniui buvo atvykęs ir Sov. Sąjungos užsienio reikalų min. Gromyka. Maskvinę taiką pirmiausia jis vėžė į Madridą. Ten atkalbinėjo ispanus nuo Atlanto Sąjungos ir kaip kompensaciją siūlėsi iškilmingiausiais pažadais garantuoti jų saugumą. Bet, atrodo, Madridas nėra dar pamiršęs 1936 m. Kremliaus at-

neštos Ispanijai maskvinės "taikos" ir saugumo. Todėl ten jis greičiausiai nieko tikro nelaimėjo.

Atvykęs į Bonną, Gromyka pakartojo Brežnevo pasiūlymus, pareikštus R. Berlyne, ir grasinimus už jų nepriėmimą. Remiantis spauda, Gromyka pirmiausia rūpėjo Atlanto Sąjungos užsimojimas modernizuoti savo apsiginklavimą raketų srityje, nes čia Kremliaus Vakarų yra labai pralenkęs. Tai matydami, europiečiai nori išlyginti karinių jėgų proporciją. Be to, jie neatsisako kalbėtis su Kremliumi ir atoslūgio temomis. Bet Gromyka pasisakė už dabartinę padėtį, nekeičiant ginklų sistemos, jų gamybos ir pan. Jei, girdi, vakariečiai susilaikytų nuo tolimesnio apsiginklavimo, tai Kremliui rimtai pagaltų apie savo gamybą raketų srityje, nors, kaip yra jau seniai nustatyta, Vakarų sunaikinimui Kremliui turi užtekti raketų ir kitų ginklų, taip kad nauja gamyba jam nėra reikalinga.

Taigi, Kremliui siekia priiversti vakariečius pasiduoti jo užplanuotam diktatui. Pirmu taikiniu pasirinko V. Vokietiją, kuri yra dar pastovi politiška ir stipri ūkiškai. Bet Bonna nepasidavė jo apgalei ir grasinimams. Kol kas ji pasiliko Atlanto Sąjungoje, bet kartu su tuo kartojo Brežnevo ir Gromykos siūlymą, nežinia. Galimas dalykas, kad Kremliui, kol paaiškės likimas jo pradėto malimo arabų ir JAV, susilaikys nuo lemtingesnių žygių Europoje ir pasitenkins vien apgaulinga propaganda ir grasinimais.

Idomi ekursija iš anapus

AL. GIMANTAS

1979 m. spalio antroje pusėje Jungtinės Valstybės lankė turistinė 25 asmenų grupė iš Lietuvos. Ši ekursija buvo įdomi ir ta prasme, kad jų išvyka sutapo su VI. Česiūno dar vis nevisai aiškia odiseja. Po jos čia daug kas manė, kad bent kuriam laikui dar daugiau susiaurės galimybės lietuvių išvykoms užsienin. Ši kartą toji prielaida ar spėjimas lyg ir nepasitvirtino.

Tą ekursantų grupę sudarė vieni lietuviai, ir vadovu buvo taipgi lietuvis. Iki šiol į tokias išvykas būdavo įterpiami ir kitų tautybių asmenys. Vadinasi, ar tik ne pirmą kartą visa grupė buvo grynai lietuviška.

Gal dėlto, gal ir dėl kitų aplinkybių grupės dalyvių "priežiūra" nebuvo griežta — tautiečiai, norintieji bendrauti su atvykusiais, neturėjo jokių kliūčių ar varžtų. Niekam mūsiškių neįdrįstant imtis atsakomybės ar neturint tam drąsos, kaip ir galima buvo tikėtis, jų globojimo iniciatyva pasiliko "progresyviųjų" rankose. Tačiau neteko girdėti, kad jie būtų darę kliūčių svečiams bendrauti su naujaisiais ateiviais.

Kelionės buvo tvarkomos britų "Cook" agentūros, stengiantis parodyti kiekvieno aplankytą didmiesčio turistines atrakcijas, apsisotant geruose viešbučiuose (pvz. Vašingtone — "Shoreham — Americana", De troite — "Holiday Inn" ir pan.), kur buvo ir valgoma. Kiekvie-

nas turi užsimokėti prieš išvykstant už visą kelionę (per 1000 rb.). Smulkioni išlaidom kasdien buvo duodami penki amerikiniai doleriai.

Beveik kiekvienoje vietovėje vis kas nors iš dalyvių rasdavo artimesnius ar tolimesnius gimines. Kaikurie jų susitikimų buvo itin jautrūs, abipusiškai nuosirdūs. Kaikam buvo ir tikrų staigmenų, nes iš anksto nieko nebuvo žinoma apie atvykimą. Laikas buvo ribotas — maždaug po dvi dienas kiekviename didmiestyje. Tad ilgesniam bendradarbiavimui sąlygų nebuvo. Tik vakarais galima buvo skubotai vieną kitą svečią ar viešnią pas save parsivežti, pasikalbėti, vieną kitą detalę iš lietuviškos aplinkos parodyti, su pažindinti.

Ar yra kokia nauda iš tokių, staigių, neplanuotų ir trumpalaikių susitikimų? Be abejonės. Pas mus yra įvairių nuomonių, bet kiekvienai atveju toks tautiečio iš tėvynės ir išėjimo susitikimas tik jau negali padaryti kurios nors žalos. Tegu tie nepergilūs pokalbiai ir neturi gilesnės reikšmės, tačiau padeda geriau vieni kitus pažinti, artina abi perskirtas tautiečių puses. Lietuviškasis nuosirdumas yra gajus, nepaliestas nei emigrantinių sąlygų čia, nei dirbtinai susiklosčiusių aplinkybių tenai. Susitikdami vieni su kitais, gauname daugiau progų pažinti ir pajusti, kad esame vienos tautos palikuonys, nors ir skirtingų pozicijų.

Džiugių švenčių ir turtingų naujų metų linki visiems lietuviams

BALIO MASKELIŪNO draudos agentūra

Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West.,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

SVEIKINAME

savo mielus artimuosius, gimines, draugus, bičiulius,
pažįstamus bei jų šeimas

šv. Kalėdų ir
Naujų Metų

proga, linkėdami visiems betlėjinės šviesos skaidraus
džiaugsmo ir gausios palaimos bei didžios sėkmės
naujaisiais metais

Elena Aukštakalnienė
Birutė ir Jonas Aukštaičiai
ir šeima

V. V. Augėnai
Ada ir Balys Arūnai

Marytė ir Jurgis Astrauskai
Marytė ir Antanas Aulinskai,

Oakville, Ontario
Ada ir Eug. Abromaičiai

Jonas Araminas,
Montreal, P.Q.

Jonas ir Ona Ažubaliai ir sūnūs

Irena ir Antanas Ambraškės

Regina ir Rimas Bagdonai,
Hamilton, Ont.

Nina ir Petras Balčiūnai
Antanas ir Marytė Barysai

Juozas Bersėnas ir šeima,
Hamilton, Ont.

V. ir S. Balsevičiai,
Ottawa, Ont.

Jadvyga Barzdaitienė
Rimantas, Nelė ir Jonas Budriai

Marija ir Antanas Basalykai

Birutė, Vytautas Biretos ir dukros
Aldona, Jūratė

Monika Antanas Bumbuliai
ir dukros

Teresė ir Vladas Bačėnai
Apolinaras Cepaitis

Birutė, Kazimieras
ir Giedrė Čepaičiai

Irena, Vidutė ir Petras Čiurliai

Benas ir Vera Cvirkos,
Simcoe, Ontario

Linda ir Edm. Cėcėnai,
London, Ontario

Stasys Dabkus
P. ir V. Dalindos

J. Z. Didžbaliai
Albina ir Jonas Didžbaliai,

Hamilton, Ontario
Petras ir Ona Derliūnai

Petras ir Aldona Dranginiai
Ona Dementavičienė

J. ir K. Dervaičiai,
St. Catherines, Ont.

Algis, Danutė Emskaičiai,
Dundas, Ont.

Lina ir Liudas Einikiai
Vladas Eizinas

Marija, Antanas Elijošiai

Ona ir Zigmantas Girdauskai

Irena ir Povilas Girniai,
Hamilton, Ontario

S. I. Girdzijauskai
Petras Gaidelis

Vladas Geras su šeima

Marija Gečienė
Albinas Gačionis ir šeima

Stasys Grizickas
E. K. D. Gapučiai

Halina ir Vladas Gumauskai
Kazimieras ir Onutė Girniai,

Ingersoll, Ont.
Petras ir Janina Gurlkiai

su šeima
Petras Gulbinskas

A. E. Heikiai,
Stayner, Ontario

Jonas, Jadvyga ir Edvardas
Ignatavičiai

Irena, Vincas Ignaičiai
ir šeima

Ona Juodišienė
Danutė ir Motiejus Jonikai,

Hamilton, Ont.

St. Jaseliūnas
Vladas ir Petra Jankaičiai

Ona ir Antanas Jakimavičiai

M. Jasionytė
Vytautas, Angelė, Rūta Kulniai

V. S. Kneitai,
Oshawa, Ontario

Aldona ir Jonas Kutka,
Welland, Ontario

Elena ir Vytautas Krikščiūnai
Albina ir Stasys Kavaliauskai

Olga ir Mykolas Krivickai,
Oakville, Ontario

Natalija ir Jurgis Kaleinikiai

Adelė ir Juozas Kizai
Genė ir Eugenijus Kuchalskiai

Emilija ir Alfonsas Kybartai,
Hamilton, Ont.

Vera ir Kostas Kalendros
Juozas Kvederys

Anita ir Juozas Lapinskai
Julija ir Klemensas Liutkai

Grażina ir Haris Lapai

V. Matulaitis
Ina, Bronė ir Jonas Maziliauskai

Liudvika ir Vaclovas Morkūnai
Genovaitė Mockienė

Br. Mikšys
Stefa ir Marcelius Meškauskai

Antanina ir Jonas Mikšiai,
Hamilton, Ont.

Zosė Martinaitienė ir
brolis Juozas

P. Misevičius
Helen ir Kęstutis Norkai,

Hamilton, Ont.
Irena ir Jonas Nacevičiai

Morta ir Bronius Norkai
Sofija Pyžvienė

Irena ir Vytautas Pečiuliai
A. S. Petraičiai

Romualda, Jeronimas Pleiniai
ir dukros Aušra, Ramunė,

Hamilton, Ontario
Anelė ir Jonas Puteriai

Pranas ir Marija Pranaičiai
Janė ir Stasys Paketurai,

Rodney, Ontario

Joana ir Vladas Plečkaičiai
Stasė ir Mikas Petručiai

A. B. Parščiai,
Hamilton, Ontario

Aldona, Juozas Petrauskai
ir šeima

J. J. Pilipavičiai ir Rima
Cecilija, Bronius Pakštai

ir šeima
Regina, Anita, Balys

Pakalniškiai,
Hamilton, Ont.

Dr. S. ir J. Pacevičiai
A. B. Petkevičiai ir šeima

J. Ražauskas
Onutė ir Leonas Radzevičiai

Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ontario

Jurgis Račys
Danutė ir Mykolas Regina

Aldona ir Jonas Ranoniai
Alvina ir Vladas Ramanauskai

O. L. Rimkevičiai
K. J. Rugiai

J. A. Ramonai,
Oakville, Ontario

Kun. Ant. Sabas,
Sudbury, Ontario

Dr. Antanas ir Birutė Šalkai
Liucija Skripkutė,

Hamilton, Ont.
Vincas Sinkevičius

Ona Savickienė,
Hamilton, Ont.

Jadžė ir Jonas Stanaičiai,
Hamilton, Ont.

Erika ir Vincas Sakavičiai,
Hamilton, Ont.

A. S. Škėmų šeima
P. Šiūlių šeima,

Hamilton, Ont.
P. Ščepavičius

Genutė ir Augustinas Senkai
Grażina, Petras, Antanas

ir Paulius Stauskai
J. O. Staškevičiai,

Port Colborne, Ontario
A. T. Sekoniai,

Stayner, Ontario
J. J. Šarūnai

Juozas, Zuzana ir Ramunė
Stravinskai

Marija Šenferienė
D. ir Br. Staškevičiai,

Montreal, P. Q.
Marija, Bronys, Audrius

Stundžiai
Viktoras, Ona ir Danutė

Skukauskai
Hamilton, Ontario

A. G. Stankai

Zosė, Kostas, Kęstutis
Simonaičiai

P. Šiūlys ir šeima
G. B. Trinkai su šeima

Elzė ir Bruno Tamulioniai
Ignas Urbonas

S. Urbonavičių šeima,
Hamilton, Ont.

Dr. Aleksas ir Aldona Vladkos
Stepas Varanka ir šeima

E. ir Paulius Vindašiai,
Delhi, Ontario

Magdalena ir Povilas Vaitoniai,
Hamilton, Ontario

Marytė ir Vaclovas Vaitkai
ir dukra Rūtelė

J. Valiukienė
Marija ir Juozas Vaseriai

Vladas, Aldona ir Leta
Vaitoniai

J. Vaitkus,
Rexdale, Ontario

Stasys ir Vanda Vaitkai
Marijonas Valaitis

Balys Vaišnora
Aldona, Jonas Vaškevičiai

ir Dalė
Irena ir Petras Zubai,

Hamilton, Ont.
Pranas ir Alė Žuliai

Marija ir Juozas Zurliai,
Hamilton, Ont.

A. Zarembaitė
Irena ir Anicetas Zalagėnai

Stasė ir Antanas Zimnickai
B. K. Žutautai

M. J. Zubrickai
D. Zulonienė

Bronė Ziobienė ir sūnūs
A. O. Želviai,

Oshawa, Ontario
Anelė ir Tomas Žiliai

Marija, Jonas - Bronius Žekai

Nuoširdžiai sveikiname

visus mūsų rėmėjus ir visą lietuvišką bendruomenę

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

Kristus nuolat su mumis! Tai tikint, mūsų šventės ir kasdienybė įgaus gilesnės reikšmės bei paguodos.

Visus ypatingu būdu prisiminsime kalėdinės novenos maldose. Kalėdinių sveikinimų išlaidas skiriame lietuviškai labdarai —

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys Toronte

Kalėdinė palaima ir sėkmė telydi 1980 metais kiekvieną geros valios sesę ir brolių lietuvių! Naujo ryžto tėvynės laisvinimo darbe, vienybės ir broliškos tarpusavio meilės Toronte lietuvių tarpe linki —

KLB TORONTO
APYLINKĖS VALDYBA

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams,
bičiuliams ir pažįstamiems

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų
proga —

PASAULIO LIETUVIŲ
INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ
SAJUNGOS VALDYBA

Linksmų Kalėdų švenčių ir sėkmės pilnų Naujų Metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —

ONUTĖ ir ALFONSAS
SKREBŪNAI

Džiugių Kalėdų švenčių ir sėkmės kupinų naujų metų

bičiuliams ir artimiesiems
nuoširdžiai linki —

Sofija ir Jonas Tumosa

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ
BEI PILNŲ
SĖKMĖS IR
SVEIKATOS
1980
metų
visiems savo
giminėms,
draugams,
bendra-
darbiams bei
pažįstamiems
linki —

VACLOVAS ir JULIJA SKREBUTENAI

Snieguolės lengvutės
Aplėję žemę baltai —
Ilgesys veda Tėvynėn,
Kur suokia, gaudžia Kalėdų varpal..

Šv. Kalėdų proga sveikiname

visame pasaulyje išsiblaškiusius lietuvius, šokėjų tėvelius ir rėmėjus, linkėdami

laimingų 1980 Metų

Kristaus gimimo šventė tejungia mus
visus, skleisdama taiką ir ramybę
mūsų širdyse —

"GYVATARAS"

Lietuvos laisvė - vienijantis tikslas

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, svarstęs aktualiausias dabarties problemas

1979 m. VLIKo seimas įvyko
gruodžio 8-9 d. d. Baltimorėje,
Lietuvių Namuose.

Seimą pradėjo VLIKo pirm.
dr. K. Bobelis, pasveikindamas
seimo narius bei svečius ir pa-
žymėdamas, kad į šį seimą esa-
me susirinkę galimų ypatingų
pasaulinių įvykių išvakarėse
dėl tarptautinės įtampos. Invo-
kacija sukalbėjus kun. dr. J.
Sarauskui išrinkti seimo parei-
gūnai: pirmininkai — S. Lušys,
T. Blinstrubas, J. Audėnas, sek-
retoriai — V. Bražėnas, P. Pra-
naitis, mandatų komisija — M.
Noreikienė, K. Ozėlis, A. Rau-
linaitis, rezoliucijų komisija —
dr. Krivickas, L. Grinius, Br.
Bieliukas, dr. K. Jurgėla, S. Va-
sys, C. Surdokas.

Sveikinimai

Seimą sveikino dr. S. Bačkis,
Lietuvos atstovas Vašingtone, J.
Simanavičius, KLB krašto val-
dybos pirm., dr. K. Sidlauskas,
ALTos pirmininkas (žadėdamas
bendradarbiavimą ir ekonomi-
nę paramą VLIKui, pasisakyda-
mas prieš PLB politinę komisi-
ją), JAV LB Baltimorės pirm.
V. Eringis, "Naujienu" red. M.
Gudelis. Šis pareiškė, kad "Nau-
jienos" rėmusios ALTą ir VLI-
Ką, kai jis ėjo geru keliu. Sei-
mo pirmininkas priminė, kad
sveikinime nūeita į šalį. Vėliau
K. Ozėlis prašė užprotokuluoti,
kad, kai M. Gudelis sveikino
VLIKo seimą, Atgimimo Sąju-
džio atstovas išėjo iš salės. Raš-
tu sveikino mūsų diplomatai ir
kiti pareigūnai.

Pranešimai

VLIKo tarybos pirm. V. So-
liūno pranešimą perskaitė P.
Povilaitis. VLIKo pirm. dr. K.
Bobelio pranešimas buvo ilgas.
Jame buvo paliesti kairurie ad-
ministraciniai reikalai ir VLIKo
darbų garis. Numatoma išplė-
sti VLIKo atstovų tinklą pasau-
lyje per Lietuvių Bendruomenę
ar kitas organizacijas, stiprinti
bendradarbiavimą su diplomati-
nėmis atstovybėmis, konsulatais
ir PLB valdyba. 1980 m. vienas
svarbiausių VLIKo darbų yra
memorandumo įteikimas Hel-
sinkio akto signatarams. VLI-
Ko pirmininkas numato susitik-
ti su kairiųjų kraštų vyriausy-
bių pareigūnais.

VLIKo pirmininko praneši-
mą papildė jo bendradarbiai.
Dr. K. Jurgėla pareiškė, kad ne-
sklandumai tarp VLIKo ir PLB
valdybos bus išlyginti. L. Gri-
nius priminė, jog VLIKo narys

turi taip elgtis, kaip nurodo sta-
tutas. Darykime tai, ko negali
padaryti pavergtos Lietuvos lie-
tuviai. Dr. Krivickas, žmogaus
teisių komiteto pirmininkas,
paaikškino kad telegramų siunti-
mui 33 valstybėms, jų tarpe Len-
kijai ir Rumunijai, pritarė ir
Lietuvos diplomatai. Su diplo-
matais bus tariamasi ir siun-
čiant svarbius memorandumus.
Dr. J. Balys, informacijos rei-
kalų vadovas, pareiškė, jog bus
stiprinama informacija ispanų
kalba, nes Ispanijoje, Madride,
įvyks numatytoji Helsinkio si-
gnatarų konferencija. Sausdina-
ma knyga apie tautųdystę. Ne-
viską galima viešai aiškinti.
Amerikiečiai dėlto pralaimėjo
karą Vietname. Pažėmėnas pri-
minė, kad dr. K. Bobelis su VI.
Būtėnu tuos dalykus iškėlė
spaudoje. Dr. K. Bobelis atsakė,
kad apie pavergtą Lietuvą
reikia šaukti garsiau. J. Audė-
nas pageidavo, kad apie VLIKo
darbus būtų plačiau skelbiama
spaudoje.

Atstovas iš Anglijos Z. Juras
padarė pranešimą apie Anglijos
lietuvių. Ten veikiama 14-kos
pavergtų tautų taryboje. Angli-
jos lenkų kongrese kalbėjo tik
pavergtų tautų atstovai, o pa-
maldos buvo laikomos už visas
pavergtas tautas. Anglijoje bu-
vo surengtas rusų seminaras,
kuriam gildintos dvi temos:
kovoti už taiką ir atstogauti
tik Rusijoje. Anglijoje išleisti
"angliški" pinigai su Brežnevo
paveikslu. Juos buvo leista at-
spausdinti, bet vėliau uždraus-
ta, nes labai panašūs į tikrus
Anglijos pinigus.

Kanados lietuvių \$35.000

Popietiniame posėdyje dau-
giau buvo paliesti VLIKo eko-
nominiai reikalai — Tautos
Fondo pareigūnų pranešimai.
TF centro valdybos pirm. J.
Giedraitis padarė pranešimą,
paliesdamas T. F. veiklą bei sa-
matą. Priminė, kad jau gauta
aukų į Laisvės išdą, kurio kapi-
talas skiriamas nepriklausomai
Lietuvai, o palūkanos — VLIKo
darbams. Iš laisvojo pasaulio
lietuvių rusai kasmet gauna po
7 mil. dolerių.

TF atstovybės pirm. J. Vai-
čieliūnas padarė pranešimą ir
centro valdybos pirm. J. Gied-
raitis įteikė \$35.000 čekį. Pra-
nešimą padarė ir TF Toronte
apylinkės atstovybės pirm. A.
Firavičius. Kanados lietuviams
aukotojams buvo nuoširdžiai pa-
dėkota.

Kova už laisvę

Svarstybose dvilidentis tema
"Lietuvos laisvės byla 1980 m.
perspektyvoje". Pirmininkau-
jantis dr. K. Jurgėla įvardinamė
žodyje pareiškė, jog lietuviai
yra drąsesni už kitus. Lietuvos
bajorai nebijodavo nemalonių
tiesos carui pasakyti į akis, kai
rusai bajorai prieš carą tik
klaupdavosi ant kelių. Laikinoji
Lietuvos vyriausybė 1941 m.
drąsiai pasisakė prieš vokiečius.
Lietuvių tauta pasisako prieš
visus savo priešus. Okupantai
nori lietuvius suskaldyti ir val-
dyti, o laisvojo pasaulio lietu-
vius demoralizuoti. Kultūringas
pasaulis pasisako už žmogaus
teises, o komunistai žmogaus
teisių nepripažįsta. Kova dėl
žmogaus ir tautų teisių yra džiū-
ginantis reiškinys. Kai JAV
klausia, kas dabar dedasi Lietu-
voje, mes "Kronikomis" galime
atsakyti ir išeiti į viešą opiniją.
Vakarų pasaulis nori išskirti
žmogaus teises visuose foru-
muose, bet tai slopina Maskva.
Toks viešas forumas yra ir Eu-
ropos tautų parlamentas Stras-
burge. Norvegija, Svedija, Olan-
dija ir Šveicarija yra jautresnės
žmogaus teisėms, negu didžio-
sios valstybės.

Dr. B. Kaslas pasisakė baigęs
500 psl. dokumentų rinkinį Lie-
tuvos reikalais prancūzų kalba.
Knyga bus išsiuntinėta pasau-
lio bibliotekoms, archyvams.
Prancūzai pirmieji parvežė iš
Maskvos 45 baltiečių pareiški-
mą rusų kalba. Jis jau išverstas
į prancūzų kalbą ir bus platinas.
Europoje lietuviai diplomatai
daugiau veikia per asme-
ninius kontaktus, negu oficia-
liais keliais. Reikia surasti V.
Europoje garsų tarptautinės
teisės žinovų, kurie galėtų padė-
ti VLIKui.

J. R. Simanavičius pranešė
apie lietuvių politinę veiklą Ka-
nadoje kur veikiama kartu su
kitomis pavergtomis tautomis.
Per baltiečių vakarą federaci-
niam parlamente, kuriame da-
lyvauja ir kitų kraštų diploma-
tai, jiems įteikiama atitinkama
informacija Lietuvos reikalais;
1980 m. bus įteiktas memoran-
dumas Madrido konferencijos
reikalui.

Kun. dr. J. Sarauskas, kuris
dirba JAV valstybės departa-
mente, pabrėžė reikalingą palaiky-
ti glaudesnius ryšius su tautinė-
mis grupėmis bei Kambodijos
pabėgėliais. "Nesu politikas, o

(Nukelta į 13-tą psl.)

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo para-
pijos klebonas ir taryba nuo-
širdžiai sveikina visus
parapijiečius, rėmėjus bei
visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia
jūsų gyvenimo kelyje!

Džiugių šv. Kalėdų ir turtingų naujų metų

linki visiems klientams, draugams bei
pažįstamiems —

SAULIUS MASIONIS,
Midland Doherty Ltd.
Tel. 361-6094

Linksmų šv. Kalėdų

bei laimingų ir sveikų NAUJŲ METŲ

LINKIU GERB. DVASIŠKIAMS, GIMINĖMS,
BIČIULIAMS BEI VISIEMS LIETUVIAMS.

NUOŠIRDŽIAI —
Marija F. Yakubynienė

SVEIKINU

savo mielus bičiulius

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga, nuoširdžiai linkėdama
visiems daug džiaugsmo,
laimės ir sveikatos —

BRONĖ ČIRONIENĖ

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių

bei džiugių KALĖDŲ

ir sėkmingų

NAUJŲ METŲ —

ANGELE ir SIGITAS KAZLAUSKAI

šv. Kalėdų Naujų

proga sveikina gimines, bičiulius,
draugus bei pažįstamus —

EMILIJA ir POVILAS
JARAŠONAI

Sveikinu gimines, draugus, pažįstamus su

šv. Kalėdomis
bei ateinančiais
1980 metais —

ADELĖ VAITKEVIČIENĖ

TORONTO

Anapilio žinios

— Kalėdų naktį Bernielių Mišios pirmadienį, 12 val. Pirmąją Kalėdų dieną pamaldos 10 ir 11 v.r.

— N. Metų sutikimas Anapilyje įvyks gruodžio 31, pirmadienį, 7 v.v. Prieš vakarienę, 6 v.v., šventovėje įvyks padėkos Mišios.

— Kalėdų eglutė parapijos vaikams nuo 3 iki 10 metų įvyks mažojoje Anapilio salėje gruodžio 30, sekmadienį. Registruoti pas Rimą Gaižutį tel. 279-3517. Vaikų eglutė rengia Anapilio jaunų šeimų būrelis.

— Tikybos pamoka vaikams ši sekmadienį 10 v. Po Kalėdų atostogų pamokos prasidės sausio 13 d.

— Sv. Jono lietuvių kapinės palaidotos: a.a. Irena Pranavičienė, 57 m., ir a.a. Janina Empakerienė, 65 m.

— Šį sekmadienį, 4 v.p.p., prieškalėdinės pamaldos Stayerio ir Wasagų lietuviams Stayerio katalikų šventovėje.

— Lietuvos kankinių statybos šventovės skolos mokėti aukoj: \$300: N. N.; \$250 dr. A. Valadka; po \$200: F. Mačiulienė (savo vyro a.a. Juozo atminimui), B. Savickas; \$150: P. Lastauskienė; \$125: J. Girėnas; po \$100: M. Dunčikienė, P. O. Dabkus, A. I. Reikštas, E. Miliauskas, N. N.; po \$50: O. Yčienė, B. Molis.

— Iš Lietuvos krašto (Varėnos) viena geradarė atsiuntė lietuviškų raštų audinį altoriui uždegti.

— Rengiasi tuoktis: Bruce P. Graydon ir Daina V. Draugelytė, George W. Semach ir Juozė Endzelytė.

— Pamaldos: ši sekmadienį: 10 v. už a.a. Marijoną Salniene, 11 v. už a.a. Joną Juodį, Oną Ivanauskienę ir a.a. Antaniną Vengraitienę; Kūčių naktį — už a.a. Jurgį Dementavičių, 11 v. už a.a. Janę Landsbergienę. Gruodžio 26, 11 v., už a.a. Joną Bleizį; gruodžio 29 d., 11 v. už a.a. Joną Juodį.

— Susižiedavo Donatas Empakeris, torontiešis, su Rūta Žmuidzinaitė iš Los Angeles.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, gruodžio 23, IV. Advento sekmadienio jaunimo pamaldos 130 v.p.p., kurias praves pats jaunimas. Bus Kalėdų eglutė ir moterų draugijos vaisės. Giedos parapijos choras.

— Kūčių pamaldos su šv. komunią — 6 v.v.; giedos parapijos choras.

— Kalėdų ryto pamaldos 9.45 v.r. be šv. Komunijos. Pirmąjį sekmadienį po Kalėdų pamaldos — 9.45 v.r.

— Finansinis parapijos sekretorius prašo, kad visos šių metų aukos parapijai būtų pristatytos iki gruodžio 31 d. Pakvitavimai bus išsiųstinėti 1980 m. pradžioje.

— Sausio 3 d., 8 v.v., renkasi vietnamiečių šalpos komitetas; sausio 13 d., tarp pamaldų, šaukiamas specialus parapijos susirinkimas ryšium su vietnamiečių klausimu.

— Ekumeninės rąjono pamaldos už krikščionišką vienybę įvyks sausio 22 d., 7.30 v.v., mūsų šventovėje. Giedos lietuvių choras.

— Ruošiantis visuotiniam metiniam parapijos susirinkimui, visi parapijos padaliniai prašomi pristatyti šventovės raštinei paruoštus metinius pranešimus. Visuotinis susirinkimas įvyks po bendrų pamaldų vasario 10 d., 11 v.r. pamaldos su šv. Komunija, o po jų — visuotinis susirinkimas Lietuvių Namuose.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Bernielių Mišios — 12 v. naktį; prieš jas — 11.15 v. v. tradicinis kalėdinis koncertas. Kalėdų dieną Mišių tvarka kaip sekmadieniais.

— N. Metų išvakarėse, gruodžio 31 d., mūsų šventovėje Mišios 7 v. v. N. Metų dieną Mišios kaip sekmadienį, bet vakare Mišių nebus.

— A. a. Irena Pranavičienė, 57 m., paliko vyrą Mečislovą, dukrą Evą ir seserį Janiną. Stasio Rukšos motina Marijona ir Vinco Prankevičiaus brolis Stasys mirė Lietuvoje.

— Parapijai aukoj: Nina Fabricienė \$1000, B. Savickas \$200, parapijos dramos būrelis \$100, M. Z. Romeikos \$100, P. Lastauskienė \$100, St. Prankevičius \$100, V. M. Vaitkevičiai \$100, A. Rastanas \$50, I. H. Stasiulius \$50; vienuolynui — dr. J. M. Uleckai \$250.

— Vietnamo pagėbėliams aukoj: parapijos dramos būrelis \$200; S. Kučinskienė \$100; V. L. Kolyčiai \$75; A. I. Pūkai \$50; S. Olekienė \$25, A. S. Dilkai \$25; I. S. Girdziusai \$10.

— Pianinui pirkti aukoj: V. Lapaitienė \$50, J. J. Ignatavičiai \$50, Iz. Antanaitis \$40.

— Katalikų moterų vajui liturginiams drabužiams pirkti aukoj: N. N. \$100, U. Petkūnienė \$40, E. Selminė \$10.

— Bilietai į N. Metų sutikimą gaunami salėje pas V. Tasecką po 10 v. Mišių. N. Metų sutikimo iškilnių pradžia 8 v. v.

— 1980 m. kalendorius, knygos formato, gaunamas salėje pas S. Prackapą po kiekvienų Mišių sekmadieniais (auka spausdinimo išlaidoms padengti).

— Užprašytos Mišios paskelbtos parapijos biuletenyje.

Lietuvių Namų žinios

— Kalėdų ir N. Metų tarpšventiniame laikotarpyje LN svetainė "Lokys" bus uždaryta gruodžio 25 ir sausio 1 d. Gruodžio 24 ir gruodžio 31 d. svetainė bus atidaryta nuo 12 iki 5 v. p. p.

— Tarptautiniams Vaiko Metams paminėti gruodžio 9 d. įvyko vaikų šventė, kurią surengė LN visuomeninės veiklos komitetas. Dalyvavo apie 150 vaikų ir 200 suaugusių.

— Gruodžio 11 d. LN Karaliaus Mindaugo menė įvyko tradicinis kalėdinis pobūvis, kuriame dalyvavo per 140 LN pareigūnų, tarnautojų, pagalbinių organizacijų narių, bendradarbių bei talkininkų. Tai buvo LN šeimos uždaras vakaras.

— Pr. sekmadienį popietėje dalyvavo 180 asmenų.

— Dienraštis "Draugas" 1979 m. lapkričio 30 d. išspausdino Pr. Alšeno rašinį apie "T. Ziburius" jų 30 metų sukakties progą. Jame autorius atpasakojo šio laikraščio nueitą kelią. Minėtasis dienraštis 1979 m. gruodžio 1 d. įdėjo savo vyriausiojo redaktoriaus kun. Pr. Garšvos vedamąjį "Kaimynus sveikinant Kanados laikraščio sukaktįje". Autorius jame žvelgia į praeitį bei dabartį, gražiai įvertindamas šio savaitraščio reikšmę bei pastangas. Dėkojame redaktoriams ir autoriams už gražų įvertinimą ir geros sėkmės linkėjimus.

— "T. Ziburius" 30 metų sukakties iškilnė praėjo labai sėkmingai. Metinis spaudos balius bus balandžio 12, Atvelyko šeštadienį, Anapilio salėje.

— "T. Ziburius" trisdešimtmečio pokilyje Anapilio salėje gauta \$50 auksa šiam laikraščiui, bet ją priėmęs pareigūnas neužrašė davėjo pavardės. Administracija prašo atsiliepti malonų davėjų.

— Pagarbama a.a. Edvarda Dambrauską, kuris mirė 1979 m. gruodžio 6 d., Jazmina Tikuišytė-Thompson paaukojo "T. Ziburiams" \$10. Savo laiške "T2" ji rašo: "Mes branginame mielą praeitį, kuri mūsų mintyse niekada nepraeina (Tenderly we treasure the past, with memories that will always last)."

— Buvęs VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas su Ponia, užuot siuntinėję kalėdinis sveikinimų atvirukus, sveikina savo draugus, artimuosius, pažįstamus per spaudą ir linki jiems linksmy šv. Kalėdų ir laimingų naujų 1980 metų. Ta proga spaudai jiedu paskyrė \$100, kurių ketvirtadalį — "T. Ziburiams".

— Evangelikų kun. J. H. Bindernagel, Išganytojo parapijos angliškiosios dalies klebonas, nuo š.m. vasario 11 d. persikele klebonauti į didesnę Sv. Luko parapiją Kitčeneryje.

— Fotografas. Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — JAUNIS BAKVICIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronto.

— Salomėja, Jonas Andriulius ir šeima

— Genovaite ir Vytautas Balčiūnai

— Rainis Valiūnas

— Grasilda, Juozas Kaknevičiai ir šeima

— Bronė, Stasys Prackapai ir šeima

— Felicija, Vytautas Urbonai ir šeima

— Brampton, Ont.

Iškilmingas

NAUJU METU

SUTIKIMAS

Anapilyje gruodžio 31, pirmadienį, nuo 7 v. v.

1. Šilta vakarienė su vynu
2. Šalti užkandžiai 10.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Sampaņas
5. Šokiai, geras orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir šokiadieniais pas p. Ščepavičių 766-3726 arba vakarais pas R. Celejowską 231-8832.

ANAPILIO TARYBA

Sausio 13, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių Namuose

Toronto "AITVARAS" vaidins VYTAUTO ALANTO

3-jų veiksmų komediją

"Saulėgražų sala"

- Vaidina daugiausia jaunimas
- Režisuoja ALDONA DARGYTĖ-BYSZKIEWICZ
- Visuomenė kviečiama atsilankyti
- Dalyvaus ir veikalo autorius
- Įėjimas — \$4.00, pensininkams ir studentams — \$3.00.

SIUO "TĖVIŠKES ZIBURIŲ" NUMERIŲ baigiamie 1979 metus ir trečiąjį dešimtmetį. Sekančių numerų, kuris išeis 1980 m. sausio 3 d. data, pradėsime ketvirtąjį šio savaitraščio dešimtmetį.

Kristaus gimimo šventės progą sveikiname savo bendradarbius, rėmėjus, skaitytojus ir visus tautiečius, gyvenančius laisvėje ir nelaisvėje, linkėdami viltingos šviesos dabartinės tautos sūtemos ir vieningo ryžto bendruose darbuose.

Minėdami savo trisdešimtmečio sukaktį, "T. Ziburiai" susilaukė plataus visuomenės dėmesio ir įvairios talbos bei pagalbų pokylio ruošėjai. Rengėjai nuoširdžiai dėkoja J. ir S. Bubuliams už gražios vakarienos paruošimą savikaina. A. ir J. Arštikačiams ir K. Dalindai už puikias gėles, Vl. Paliliui už šviežią tvarkymą ir visiems, kurie prisidėjo prie iškilios laikraščio šventės — darbu, auksa, dalyvavimu. Atskiras padėkos žodis priklauso kun. prof. St. Ylai, kun. dr. F. Jucevičiui, žurnalistinei Vl. Būtenui, atvykusiems iš toli ir aktyviai dalyvavusiems "T2" šventėje.

Baigiantis šioms metams, "T2" administracija kviečia mielus skaitytojus pratesti prenumeratą sekančioms metams, o dar neatsilyginusius — išlyginti skolas. Vietinių skaitytojų patogumui "T2" administracija bus atidaryta ir sekmadieniais — gruodžio 23 ir 30 po 11 v.r. pamaldų.

"T. Ziburius" 30 metų sukakties iškilnė praėjo labai sėkmingai. Metinis spaudos balius bus balandžio 12, Atvelyko šeštadienį, Anapilio salėje.

"T. Ziburius" trisdešimtmečio pokilyje Anapilio salėje gauta \$50 auksa šiam laikraščiui, bet ją priėmęs pareigūnas neužrašė davėjo pavardės. Administracija prašo atsiliepti malonų davėjų.

Pagarbama a.a. Edvarda Dambrauską, kuris mirė 1979 m. gruodžio 6 d., Jazmina Tikuišytė-Thompson paaukojo "T. Ziburiams" \$10. Savo laiške "T2" ji rašo: "Mes branginame mielą praeitį, kuri mūsų mintyse niekada nepraeina (Tenderly we treasure the past, with memories that will always last)."

Buvęs VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas su Ponia, užuot siuntinėję kalėdinis sveikinimų atvirukus, sveikina savo draugus, artimuosius, pažįstamus per spaudą ir linki jiems linksmy šv. Kalėdų ir laimingų naujų 1980 metų. Ta proga spaudai jiedu paskyrė \$100, kurių ketvirtadalį — "T. Ziburiams".

— Evangelikų kun. J. H. Bindernagel, Išganytojo parapijos angliškiosios dalies klebonas, nuo š.m. vasario 11 d. persikele klebonauti į didesnę Sv. Luko parapiją Kitčeneryje.

— Fotografas. Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — JAUNIS BAKVICIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronto.

Toronto Lietuvių Namų patalpose

steigiama baleto studija

- Priimami vaikai nuo 5 metų amžiaus.
- Taip pat sudaromos ir vyresnio amžiaus jaunuolių grupės.
- Smulkesnė informacija kreiptis į GRAŽINĄ MICKUTĘ — BALON tel. 536-6167 kasdien nuo 6 v.v.

Nauja baleto studija. Gražina Mickutė-Balon, neseniai (1978 m.) su šeima atvykusi iš okupuotos Lietuvos, atidarė savo baleto studiją Toronto Lietuvių Namuose (žiūr. skelbimą). Ji 1966 m. baigė Vilniaus M. K. Čiurlionio vardo meno mokyklos choreografijos skyrių, buvusios valstybinio teatro baleto solistės Jadvygės Jovaišaitės-Olekienės klasė. Turi atlikėjos ir pedagoginės praktiką. Yra šoksi "Lietuvos" ansamblyje. Iškėjęsi už kitataučio, gavo leidimą emigruoti su šeima.

Kazys Kaknevičius, seniau aktyviai dalyvavęs Toronto lietuvių veikloje ir kurį laiką pirminkavęs vienai kanadiečių darbininkų unijai, praėjusį rudenį išvyko į Romą, apsigyveno Sv. Kazimiero lietuvių kolegijoje ir studijuoja filosofiją bei teologiją ruošdamasis kunigystei. Ten jis gauna "T. Ziburius", apie kuriuos savo laiške rašo: "Dėkoju už laikraščio siuntinimą, kurį nuolat gaunu ir su malonumu skaitau". Kalėdų bei N. Metų proga jisai sveikina visus savo pažįstamus.

Muzikas St. Gailevičius, anksčiau sukūręs melodijas lietuviškų Mišių giesmių tekstams, ryžosi sukurti melodijas naujiems Mišių tekstams, kuriuos tam tikslui parašė kun. St. Yla. Pastarasis, lankydamasis Toronte, naujosius tekstus jau įteikė muzikui St. Gailevičiui.

Atitaisyimas. "T2" 49 nr. 7 psl. įdėta "Gintaro" vadovų nuotrauka yra ne J. Miltenio, bet E. Daniliūno ir daryta ne Hamiltone, bet Londone po Londono spaudos baliaus koncerto. — "T2" 49 nr. straipsnyje "Ką duoda Lietuvių Fondas" klaidingai atspausdinta Australijos lietuvių pavardė B. Strauskas. Turi būti: B. Straukas. Atsiprašome už klaidas.

Kanados Lietuvių Komitetas Žmogaus Teisėms Ginti Kalėdų proga pasiuntė sveikinimą per Vatikaną radiją sovietų kalinams bei persekiojamiems tautiečiams Lietuvoje, Sibire ir kitur. Sveikinimo turinį žiūr. 2 psl.

Aukos Tautos Fondui. Vietoje kalėdinio sveikinimo savo artimiesiems Algis ir Irena Zemaičiai paaukojo Tautos Fondui \$30. — A.a. dr. Martyno Anyso penktųjų mirties metinių proga Valerija Anysienė paaukojo Tautos Fondui \$100. — A.a. Viktoro Streito atminimui Lilijana Streitaitė Brazilijoje paaukojo Tautos Fondui \$100. Už aukas nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo Toronto atstovybė.

MONTREALQUE

K. L. K. Moterų Dr. Jos Montreilio skyrius atšventė savo metinę šventę gruodžio 8-9 d. d. plačiu mastu. Šeštadienį, 7 v. v., buvo atidaryta AV parapijos salėje dail. Irenos Simonėlienės paroda. Dailininkė pirmą kartą pasirodė Montreilio lietuviams, nors gyvena čia pat — viename priemiestyje. Žiūrovams buvo dalinamas gana gražus paveikslų katalogas su trumpa dailininkės biografija ir kiekvieno paveiklo aprašymu: paveiklo pavadinimas ir kokia technika atliktas.

Rytojaus dieną, 11 v. r., visos draugijos narės su vėliava dalyvavo pamaldose, kurias laikė ir tai šventei pritaikyta pamokslą pasakė klebonas kun. J. Kubilius, S. J. Po pamaldų visi rinkosi į salę. Žmonės gėrėjosi iš vakaro atidaryta meno paroda. Susidomėjimas buvo labai gyvas, ir dalis paveikslų buvo parduota. Tik gaila, kad pati dailininkė negalėjo dalyvauti — paskutinę savaitę susirgo. Draugijos skyrius pirm. G. Kudžmienė trumpu žodžiu pradėjo minėjimą, pakviesdama skyriaus dvasios vadą kun. J. Kubilių, SJ, invokacijai. Dr. J. Rimšaitė skaitė pasakaitą: "Moteris — motina, darbininkė, karalienė". Jos daug keliauta ir prisidaryta daug skaidrų, kurias rodė ses. Teresė. Po paskaitos, kun. J. Aranauskui, SJ, palaiminus valgius, prasidėjo pietūs.

Buvo surengta loterija (dail. I. Simonėlienės padovanotas paveikslas), kurį, visų nustebimui, laimėjo kitas dailininkas — Alf. Vazalinskas.

Tuo ir buvo baigta dr. Jos šventė, atnešusi montrealiečiams dar vieną prasmingą savaitgalį. B. S.

Lietuvių Kredito Unijai "Litas" sukanka 25 metai nuo jos įsteigimo. 1980 m. sausio 19 d., 7 v. v., dviejoje slovakių salėse (7220 Hutchison St.) rengiamas iškilmingas minėjimas — pokylis (viena salė skirta jaunimui). Numatyta oficialioji dalis ir meninė programa, kurią atliks Bostono lietuvių vyrų sektetas, va-

dovaujamas muziko J. Gaidelio. Gros "Continental" orkestras. Pakvietimai jau atspausdinti ir gaunami "Lito" darbo valandomis. Kaina "Lito" nariams \$5, narių svečiams — \$10. Visi "Lito" nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti. "Lito" 25 metų sukaktį ruošti komisijs

Kristaus Karaliaus šventė. Gruodžio 2 d. iškilmingai atšventė Kristaus Karaliaus šventę. Ateitininkai dalyvavo su vėliava pamaldose AV šventovėje. Salėje įvyko minėjimas. Paskaitą "Kristus Karalius ir mes" skaitė MAS CV pirm. Arvydas Zygas iš Čikagos. Jis pabrėžė, kad yra svarbu suprasti, kas yra tikėjimas, kadangi jis yra svarbi mūsų gyvenimo dalis. Pavyzdys gyvo tikėjimo yra mūsų Lietuva, kur žmonės gina savo tikėjimo teises, aukodami savo gyvenimą.

Po paskaitos Arvydas parodė skaidrės ir papasakojo apie IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą, atstovų susitikimą su šv. Tėvu Romoje praėjusią vasarą.

Meninę programą atliko studentai ateitininkai ir Montreilio mergaičių choras, vadovaujamas ses. Teresės, kuris pirmą kartą pasirodė Montreilio visuomenei. Jis atliko montąžą pagal Nelės Mazalaitės "Legendą apie paukštį". Montąžos pagrindinė mintis — atgaila atliekama geras darbais. Dangaus paukštis nusideda pavydo ir pykčio apimtas. Tada Dievas jį nubaudžia — išvaro iš dangaus. Kai jis išgelbsti tremtinį nuo savijudybės, Dievas vėl jį priima į dangų.

Gruodžio 1, šeštadienį, pas seselės salėje Arvydas mus dar supažindino su Punksio lietuvių gyvenimu. Jis įdomiai papasakojo savo išpučius, parodė skaidrės ir pagrojo tų žmonių įrengtuosius dainas bei giesmes.

Arvydas ir asmeniškai susitiko su Montreilio jaunimu, papasakojo apie ateitininkų veiklą kitur ir pa-

(Nukelta į 13-tą psl.)

Montrealio Lietuvių Kredito Unija "LITAS"

sveikina visus savo narius ir nares
SV. KALĖDŲ ir NAUJU METŲ proga
bei linki pakilioje
dvasioje praleisti
didžiulias šventes.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Sveiki sulaukė SV. KALĖDŲ! Laimingų NAUJU METŲ visiems! ADAMONIS Insurance Agency Inc.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME

už patikėjimą mums jūsų draudimų

25 metų laikotarpyje

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiskumą betkurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS, Chartered Insurance Broker

SV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikinu visus savo
gimines, draugus, pažįstamus ir
linkiu džiugių bei laimingų

NAUJŲ METŲ

Mikas Žaliauskas

TRISDEŠIMT VEIKLOS METŲ

Savo veiklos trisdešimtmečio sukaktį gruodžio 16 d. paminėjo KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrus Toronte-Mississaugoje. Jo narės, kaikiuros pasipuošusios tautiniais drabužiais, su savo organizacijos vėliava dalyvavo iškilmingose pamaldose. Kun. P. Ažubalis savo pamokslė išryškino katalikų moterų veiklos pagrindus, atsispindinčius šūkyje "Tiesa ir Meilė". Po Mišių visa dalyvių procesija su vėliava nuėjo prie Sopulingosios Dievo Motinos vitražo, kurį pašventino pamaldas laikęs kun. Pr. Gaida. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Anapilio salėje įvyko antroji iškilnės dalis, kurioje dalyvavo daug viešnių bei svečių. Iškilnės pradėjo skyrus pirm. G. Trinkelienė, trumpai apžvelgdama nuėitą draugijos kelią ir programą vedėja pakviesdama A. Vit-

kienę. Baigusi įvadinį žodį, pirmininkė pakvietė prie scenos buvusius skyrus pirmininkes: dr. A. Užupienę, O. Jonaitienę, (p. Eizininę jau mirusi), S. Petraitienę, T. Sekonienę, R. Sirutienę, V. Ottienę. Jos buvo pagerbtos gėlės prisegimu.

Sukakties proga skyrų sveikino: dvasios vadas kun. P. Ažubalis (sukalbėjo ir invokaciją), kun. Pr. Gaida "T. Žiburių" vardu, sesuo Paulė, red. N. Kulpačienė — KLK Moterų Dr-jos centro valdybos ir "Moters" žurnalo vardu, KLK Centro — Vyt. Bireta, evangelikų moterų dr-jos — M. Dambarienė, Priskelimo par. skyrus — p. Čižikienė, Hamiltono skyrus — p. Kazėmekienė, Delhi skyrus — p. Steigvilienė, Anapilio Moterų Būrelio — pirm. B. Mažeikienė.

Buvusių pirmininkių vardu entuziastingą kalbą pasakė T. Sekonienė, skatinama gyventi didžiosiomis moralinėmis vertybėmis.

Raštu sveikino: Montreale skyrus, Londono skyrus ir vėliaus kūmas dr. A. Valadka.

"Gintaro" dainininkės (septynios), vadovaujamos G. Paulionienės, atliko meninę programą, pritaikytą šventės nuotakai. Šis vienetas per ketelį metų yra padaręs žymią pažangą ir gražiai, darniai reiškiasi lietuviškomis dainomis.

Užbaigai liko puikiai paruoštos vaišės ir loterija, kurioje daug kam nusišypojo laimė.

Pažymėtina, kad šios šventės pamaldose ir salės iškilnėje dalyvavo lietuvių evangelikų atstovės — Elzė Jankutė ir M. Dambarienė, lydimos p. Dambaro. Tai buvo gražus mostas iš jų pusės. DI.

Lietuviai pasaulyje

(Atkelta iš 4-to psl.)

1 v. gr. G. naujas orkestras. Įėjimas su vakariene — 5 svarai. Vakaro pelnas skiriamas "Lietuvos" kelionei į tautinių šokių šventę Čikagoje 1980 m.

LIETUVIŲ INSTITUTE Bellshill, Skotijoje, rugsėjo 30 d. buvo įsteigtas naujas D. Britanijos Lietuvių Sąjungos skyrus. Jo pirmininku išrinktas Pranas Dziudokas, sekret. — Juozas Bliūdžius, išd. — Jurgis Pautienius, jaunimo atstovė — Antanas Patersonas; revizijos komisijon — A. Pautienius ir V. Zaviakas.

Prancūzija

PRANCŪZIJOS TELEVIZIJA 1980 m. sausio 22 d., 8.30 v.v. rodyt filmą apie Simo Kudirkos pabėgimą bei jį ištikusią tragediją — "The Defection of Simas Kudirka". Filmas su gerais aktorijais buvo pagamintas pagal vieno JAV televizijos tinklo užsakymą. Po filmo bus perduodamas pasikalbėjimas su S. Kudirka, A. Gudunovu, A. Ševčenka ir vienu rusų, pėsčiomis keliavusių kelis tuksantus mylių, kol pavyko peržengti Suomijos sieną ir laimingai pabėgti į laisvuosius Vakarus. Pokalbii yra pakviestas ir Sovietų Sąjungos ambasadorius Paryžiuje, bet jo atsakymas dar nėra gautas.

Vokietija

VLB KRASTO VALDYBA centrini Vasario 16 minėjimą V. Vokietijos lietuviams surengs 1980 m. vasario 23 d. Huettenfelde, apie 500 vietų turinčioje "Buergerhaus" salėje. Pagrindiniu kalbėtoju tikimasi gauti vieną žymiųjų vokiečių upolitiku. Programai atlikti kviečiama montrealietė sol. G. Čapkauskienė. Jon taipgi įsijungs Vasario 16 gimnazijos moksleiviai.

MONTREALIŲ

(Atkelta iš 12-to psl.)

skatino mus dirbti. Dėkojame Arvydui, kad mus aplankė, pateikė naujų minčių ir planų ateitininkiškai veiklai. J. A.

Vitas Gerulaitis netikėtai pasitraukė iš "World Championship Tennis Challenge Cup" varžybų, vykusių gruodžio 4-9 d. d. Montrealyje. Pirmą vietą ir \$180.000 laimėjo Bjorn Borg, įveikęs Jimmy Connors. J. B. Lietuvių Kredito Unija "Litās" praneša savo nariams, kad Kalėdų ir Naujų Metų šventės abiejose skyruose nebus dirbama pirmadienį, antradienį ir trečiadienį, gruodžio 24, 25, 26 d. d. ir taip pat gruodžio 31 d., sausio 1-2 d. d. Aušros Vartų skyrus veiks abu sekmadienius (gruodžio 23 d. ir 30 d.), kaip visada.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:	
Einaamasis s-tas	Asmenines	15 %
Taupomasis s-tas	Nekiln. turto	14.5 %
Pensijų planas	Čekių kredito	16.5 %
Term. ind. 1 m.	Investacines nuo	15.5 %
Trumpai. term ind. iki		13 %

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

Šventų KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

sveikiname visus mūsų draugus, pažįstamus, gimines ir linkime gausios Dievo

palaimos 1980 metais —

TORONTO "VOLUNGE"

Lietuvos laisvė - vienijantis tikslas

(Atkelta iš 11-to psl.)

tik stebėtojas, tai ir mano komentaras yra tik įspūdis, o ne valstybiniai sprendimai". JAV Baltieji Rūmai esą žino, kad lietuviai egzistuoja, kad jie rūpinasi Lietuvos reikalais. Žmogaus teisės svarbu Lietuvoje, svarbu ir kitur. Jungtis su visais, kad padidintume savo įtaką. Lietuva nėra svarbiausias JAV vyriausybės tikslas. Tai turime derinti su JAV reikalais. Turime būti stiprūs ir reikalingi tinkamai pateikti valdžiai. Ne užtenka tik problemas skelbti, bet reikia jas gerai paruošti ir įvykdyti. Baltijos kraštuose nacionalizmas auga. Po Brežnevo gali būti ketinės valdžia. Helsinkio konferencija nepasibaigė taip, kaip norėjo sovietai. Žmogaus teisų reikalas yra svarbiausias pasaulyje. Madrido konferencijai ruošiamasi, bet komisija dar nesudaryta. JAV bės labiau rūpinasi savo krašto saugumu, negu žmogaus teisėmis. Kongreso rezoliucija nėra įstatymas. Tai tik kongreso nuotaukos. Nauji Lietuvos diplomatai paskyrimai yra sunkūs, nes nėra teisėtus valdžios. JAV išdavė 200.000 imigracinių vizų, kurių 50.000 teko žydams.

Dr. K. Jurgėla pareiškė, jog pavergtos Lietuvos komunistų partijos sekretorius P. Griškevičius nieko negali pasakyti prieš Maskvą, nes vedęs Suslovo dukterį. Dr. K. Bobelio nuomone, Helsinkio aktas Lietuvai esąs naudingas; tai auglys Rusijos organizme. Svarbu, kad jis sprogtų.

Lietuvių nusikaltimai saviems
L. Grinius savo referate dėstė mintis apie karą nusikaltėlius. Lietuvoje lietuviai turi laikytis okupantų įstatymų, kurie nėra Lietuvai palankūs. Jie neatstovauja lietuvių tautai. Lietuva 1940 m. neteko nepriklausomybės, bet savo įstatymų neatsisakė. Lietuvos okupacija yra nelegali. Jos pirmieji įstatymai veikia. Kai priimama nauja pilietybė, tai atsisakoma senos. Prievarta išvežti ar pabėgę negali priimti okupantų pilietybės. Už visus nusikaltimus gali bausti tik teisėta Lietuvos vyriausybė.

Kas yra nusikaltė Lietuvis? Tie, kurie padėjo okupantui. Lietuvis nusikaltimas lietuviui yra kaltinimas kito, siekiant savo naudą, net vykdant kriminalinį nusikaltimą.

Sias mintis papildė dr. K. Sidlauskas, sakdamas jog negali būti kraujo keršto. Dr. Krivickas pareiškė: nesudarykime iš anksto nusikaltimų. Niurnbergo teismas pasaulio pasmerkė už netikslus ir vienpusiškus kaltinimus. L. Grinius: tos mintys svarstomos, kad pasisaugotų ir teisininkai. Juk svarstomos ir hipotezės.

Vakarinis pokylis

Vakarinė seimo dalis įvyko Baltimorės Lietuvių Namų erdovioje ir gražioje salėje. E. Armonienė pakvietus, įneštos vėliavos: JAV, Lietuvos ir JAV veteranų 154 posto. Priesaiką

vėliavai perskaitė J. Rastienė. JAV himną sugiedojo solistė L. Jurgėlaitė, Lietuvos himną — solistė ir visi dalyviai. Maldą sukalbėjo vysk. V. Brizgys, po vakarienes — kun. A. Dranginis. Pokylio vedėjas dr. J. Stukas pristatė garbės stalo svečius ir visus pasveikino Vyčių organizacijos vardu. VLIKo pirm. dr. K. Bobelis savo kalboje priminė, kad jis Baltimorėje pradėjo pirmuosius žingsnius JAV. Buvo pagerbti 3 Lietuvos savanoriai — kūrėjai, prisegant jiems po baltą gėlę. Sveikinimo žodį tarė LN šeimininkas J. Brazauskas, o Tautinės Sąjungos pirm. V. Pečenka Tautos Fondui įteikė \$100 auką.

Meninę dalį atliko sol. L. Jurgėlaitė, tautinių šokių ansamblis "Kalvelis" ir pianistas R. Howard. "Kalvelio" grupėje šoka italukė, kuri gerai kalba lietuviškai, ir jaunas žydas, berods, Pleškys, kurio tėvai žuvę. Ir jis gerai kalba lietuviškai.

Sėkmadienio pamaldos

Sėkmadienį, 8.30 v. r., Sv. Alfonso lietuvių parapijos šventovėje atlaikytos iškilmingos pamaldos. Į jas su vėliavomis atvyko karo veteranai, kurių tarpe buvo ir poetas D. Rastenis. Iškilmingas Mišias atnėšavo vysk. V. Brizgys, kun. A. Dranginis ir kun. dr. J. Sarauskas. Dalyvavo ir buvęs tos parapijos klebonas emeritas prel. L. Mendelis. Graži, erdvi šventovė, geras choras ir stiprūs vargonų garsai sudarė maldos nuotaiką. Pamokslą dviem kalbom pasakė parapijos klebonas kun. A. Dranginis. Po pamaldų buvo sugiedotas JAV ir Lietuvos himnas.

Paskutinis posėdis

Po pamaldų buvo bendri pusryčiai Lietuvių Namuose. Apie 11.30 v. r. prasidėjo posėdis. Al. Gustaitis skaitė referatą Lietuvos sienų klausimu. Jis jas palietė istoriniu, etnografiniu, valstybiniu žvilgsniu. Nuostabu, kad 1919 m. JAV prezidentas Wilsonas į pietų rytus buvo nutaręs didesnę Lietuvą, negu etnografinė. Gaila, kad jis nepadėjo tokios Lietuvos atstatyti. J. Audėnas priminė, kad Lietuvos sienos buvo nustatytos sutartimis: su Rusija 1920 m., su Latvija — 1921 m., su Vokietija — 1928 m. Su Lenkija tikros sienos nebuvo.

Vyskupo kalba

Siame posėdyje dalyvavo ir J. E. vysk. V. Brizgys. Jis buvo prašytas tarti žodį ir kėlė klausimą, kaip ilgai lietuviai būtų kovoje dėl laisvės, jei tos laisvės nebūtų atgavę 1918-20

m. Jie būtų kovoje iki laisvės būtų gavę. Kai paklausiama, kas dabar yra didžiausias Lietuvos priešas, dažniausiai atsakoma — rusiškasis komunizmas. Ir taip, ir ne. Didžiausias Lietuvos priešas yra alkoholizmas, seksualinis jaunimo palaidumas ir pačius šeimoms. Tiesa, tam pagrindą duoda rusiškasis komunizmas. Dabar Lietuvoje gyvena lietuviai idealistai ir niekšai, kaip ką tik girdėjome skaitytame referate. Gal dar tektų skirti ir trečią grupę, kuriai niekas nebesvarbu — tai lietuviai be principų. Juos tokiais padarė jau minėti priešai. JAV kongreso nariai sako, kad mes, lietuviai, bijojome pasirodyti 1944-45 m. Gal būtume laimėję M. Lietuvą. VLIKo veiklos baras nesąs Amerika. Čia buvo organizacijos, kurios jau veikė prieš VLIKo atsišėlimą į JAV. Jieškokime draugų ir kituose kraštuose. Ir Lenkijoje esą nuosirdžių draugų. Lenkų vysk. Gavilina Romoje dideliame būryje pasakė: "Gėda, kad mes blogai traktavome lietuvius".

Jaunimo pasisakymas

Laukiame perilgai, t. y. kol jaunimas užaugs — dėstė L. Garsienė. Liberali aplinka jaunimą pagauna anksčiau ir jį veikia neigiamai. Ar galima sutikti su liberalais, kurie aiškina, kad komunizmas nėra blogis, o tik blogi metodai? Reikia nugalėti tylą — kovoti prieš priespaudą. Lietuviškas jaunimas turi veikti aplinką. Reikia jaunimą įtraukti į visuomeninį darbą, į VLIKą, skatinti jo veiklą. Atsirast ir vadų. VLIKas veiks iš viršaus, o jaunimas iš apačios. Papildydamas referatą, dr. J. Stukas priminė, kad lietuviškai nebekalbąs lietuviškas jaunimas — vyčiai yra daug padarę kovoje dėl mūsų tėvynės. Poetas D. Rastenis pasakė, kad lietuviškam jaunimui reikia lietuviškos spaudos. J. Brazauskas pareiškė, kad lietuviai 1941 m. anksčiau susigrupavo prieš vokiečius, negu žydai. Vienybė pirmoje eilėje.

Mandatų komisija pranešė, kad seime dalyvavo 34 atstovai. Knygoje pasirašė 70 dalyvių. Po to buvo priimamos rezoliucijos, kurios, manau, bus paskelbtos spaudoje. Tarp jų buvo: remti Lietuvos diplomatus, likviduoti incidentą tarp VLIKo ir PLB valdybos, padėka Tautos Fondo aukotojams, ypač kanadiečiams.

Baigiamąjį padėkos žodį tarė VLIKo pirm. dr. K. Bobelis. Seimas baigtas Lietuvos himnu apie 2.30 v. p. p. J. V.

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus, pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
laimingų bei džiugių
NAUJŲ METŲ —

Apolinaras ir Bronė Beresnevičiai
Toronto, Ont.

SVEIKINAME

Kalėdų ir
Naujų
Metų

proga savo vaikus,
vaikaičius, gimines, draugus
ir pažįstamus, gyvenančius
Kanadoje ir Amerikoje,
linkėdami linksmy švenčių
bei laimingos ateities
1980 metais.

Jūsų ANGELĖ ir ALFONSAS.
ŠMIGELSKIAI

Linksmy
SV. KALĖDŲ ir
Laimingu
NAUJŲ METŲ

visiems linki —

LOUIS IR MARGARET TEMPORALE
Canadian Art Memorial Ltd.

176 Lakeshore Road West
Port Credit, Ont. L5H 1G4
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Linksmy sv. Kalėdų
ir sėkmingų NAUJŲ METŲ

visiems lietuviams linki —

Okullistas R. SCHMID

OPTICAL STUDIO
1586 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A7
Telefonas 535-6252

Linksmy
sv. Kalėdų
ir sėkmingų
Naujų Metų

linki mieliems bičiuliams —

North Sylva Co. Ltd.
nariai ir bendradarbiai

SV. KALĖDŲ
ir NAUJŲ
METŲ proga
sveikiname visus savo
klientus, draugus ir pažįstamus
Candlelight Caterers
tel. 667-8260, 667-8280
JOANA IR STASYS BUBULIAI

Prancūzų žurnalistas Lietuvoj

Katalikai Baltijos kraštuose ir Sovietų Sąjungoje

Mėnesinis prancūzų žurnalas "Informations Catholiques Internationales" 1979. X. 15 išspausdino savo bendradarbio Jacques Fournier rašinį apie katalikus Sov. Sąjungoje. Jame autorius kalba daugiausia apie Lietuvą ir kitus Baltijos kraštus. Prie rašinio pridėtas žemėlapis, kuriame aiškiai matyti nuo Rusijos atskirtos Baltijos valstybės — Estija, Latvija, Lietuva.

Dar liūdnliau Prancūzijoje

Rašinio autorius lankėsi Lietuvoje ir kitose Baltijos kraštuose 1979 m. pavasarį ir pateikė to meto duomenis. Pasak jo, Sov. Sąjungoje yra 1040 registruotų katalikų parapijų ir atitinkamas kunigų skaičius, kurių amžiaus vidurkis esąs 52 metai. Lietuvoje kasmet reikėtų bent 15 naujų kunigų išlaikyti esamam lygiui. Dabargi įvertinama tik 9 kunigai į metus. Taigi, būklė gana liūdnlia, bet, pasak autoriaus, dar liūdnesnė Prancūzijoje dėl visai kitokių priežasčių.

Krikštijamų naujagimių Sov. Sąjungoje esą tarp 6 ir 12 milijonų. Autorius mano, kad teisingesnis pirmasis skaitmuo. Sužinoti tikslų skaičių neįmanoma, nes nežinia kiek vaikų pakrikštija ukrainiečiai unitai, išlaikę ištikimybę Romai.

Vyskupijų pertvarkymas

Rašinio autorius paliečia ir vyskupijų pertvarkymo klausimą, nes po karo pasikeitusių būklė to reikalauja. Pvz. dalis Gudijos ir Vilniaus vyskupijų parapijų teoriškai tebeprisklause Lenkijos vyskupijoms. Taip pat

kaikurios Gudijos ir Ukrainos parapijos laikinai pavestos Rygos vyskupijai. Esą Vatikanui rūpi pokariniai teritoriniai pasikeitimai ir vyskupijų pertvarkymas, kuris tose srityse būtų palankiai priimtas. Lenkams jų pertvarkymas esą nepatiktų, nes daug lenkų katalikų gyvena Vilniaus, Lviso ir Gardino srityse. Pertvarkymą lengvintų ta aplinkybė, kad dabartinis popiežius yra lenkas, gerai žinąs ko reikia Sov. Sąjungos ribose gyvenantiems katalikams. Jo sprendimą esą priimtų ir lenkai. Be to, tai būtų priimtinas dalykas ir Sov. Sąjungai, kurios užsienio reikalų min. A. Gromyka tuo reikalu lankėsi Vatikane 1979 m. sausio mėnesį.

Vatikanas, pasak minėto rašinio autoriaus, nori pertvarkyti ne tik Lietuvos katalikų reikalus, bet ir Gudijos bei Ukrainos, neišskiriant Rytų apeigų katalikų. Vatikanas nesą linkęs skirti Rytų apeigų katalikų problemas nuo lotyniškųjų apeigų tikinčiųjų. Sunkumų sudaro stiprus ukrainiečių polinkis į nepriklausomybę, kuris atsispindi ir religinėje srityje. Tai esą mato Kremlius ir kliudo norimus pertvarkymus.

Kiti tvarkytini dalykai

Sov. Sąjungos vyriausybė, pasak prancūzų korespondento, norėtų, kad susitarimas su Vatikanu, jei būtų galimas, vestų į sudarymą centrinio organo, su kuriuo Maskva galėtų lengviau palaikyti ryšį. Šis pageidavimas betgi nesiderina su K. Bendrijos sąranga. Lietuva esą galėtų sudaryti atskirą vienetą su šiais vyskupijomis, bet Latvi-

ja turinti tikrai vieną (? Red.) vyskupiją.

Gudijos padėtį esą reikia peržiūrėti iš esmės, nes jos Mogilevo vyskupija seniai neturi vyskupo. Sudarant hierarchiją Ukrainoje, tektų žiūrėti, kad ji nebūtų per daug "nacionalistinė", be to, reiktų išspręsti unitų problemą. Galimas dalykas, jų problema būtų išspręsta, jeigu jų reikalus tvarkytų lotynų apeigų vyskupas, bet nei Roma, nei unitų tikintieji tam nėra palankūs. Taip pat reiktų sutvarkyti priklausomybę dvidešimties Sibiro parapijų, Azijos ir Kaukazo bendruomenių. Taigi Jono-Pauliaus II sprendimo laukia visa eilė tvarkytinų dalykų. Jo laikysena kartais būna nepatenkinti "Ostpolitik" šalininkai, linkę į "vatine" politiką, nes Jonas-Paulius II eina tiesiu keliu, artimesniu R. Europos kraštams.

Pašaukimų netrūksta

Minėtasis prancūzų korespondentas rašo, kad Sov. Sąjungoje yra dvi katalikų kunigų seminarijos — Kaune, Lietuvoje, ir Rygoje, Latvijoje. (Apgailėtina, kad šis prancūzų korespondentas ir kartu žurnalas priskiria Lietuvą bei Latviją Sov. Sąjungai, laiko jos dalimi, neužsimena, kad tai sovietų okupuoti ir aneksuoti kraštai. Red.).

Kauno kunigų seminarija priimanti tikrai lietuvių kandidatus, nors jos auklėtiniai kunigai būna siunčiami dirbti ir į Tbilisį arba Maskvą. Rygos seminarijoje mokosi 24 klierikai, kurių pusė yra latviai, kita pusė — gudai ir ukrainiečiai. Kau-

SVEIKINAME

visus mūsų mielus klientus, bičiulius bei pažįstamus ir linkime linksmų šv. Kalėdų ir laimingų, sveikų naujų metų.

Sakas Parcel Service

620 Barton St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-7239

Savininkai
E. V. Sakai - Sakavičiai

Visiems draugams ir pažįstamiems linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų naujų 1980 metų linki —

Vytautas ir Genutė
Agurkiai
Hamilton, Ont.

Linksmų švenčių!

The Olympia Beauty Centre

93 King St. E., Hamilton, Ont.

Savininkas lietuvis Tel. 529-3109
Jonas Norkus 528-6206

Linksmų Kalėdų švenčių, turtingų ir laimingų naujų metų linki savo klientams —

Knight TV

AND APPLIANCES LTD.

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Telefonai: 522-5028 522-5652

Krautuvės savininkas AL PILYPAITIS

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis gimines, draugus, pažįstamus ir linkime laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė ir žentas Ted

Linksmų šv. Kalėdų

ir laimingų, džiugių

Naujų Metų

giminėms, draugams ir bičiuliams linki —

M. J. A. Tamošiūnai

Hamiltono Mergaičių Choras "AIDAS"

vadovai bei tėvų komitetas sveikina visus geraširdžius rėmėjus, bičiulius, lietuviško jaunimo meninius vienetus bei organizacijas Kalėdų švenčių proga ir linki darbingų 1980 m.

Jis tarė: Motina, ant tavo rankų
Pirmo žemės laimė ir kančia.
Tegul malonė juos visus aplanko,
Tebūnie taip visur: ir ten, kaip čia.

(Faustas Kirša)

Kalėdų džiaugsmo šventėje sveikiname visus aukuriečius, buvusius ir esamus, rėmėjus ir žiūrovus.

Darbingos 30 metų sukakties proga sveikiname "Tėviškės Žiburius", jų redaktorius — kun. dr. Pr. Gaidą ir Vyt. Kastytį, linkėdami tolimesnės ištvermės ir sėkmės.

Linkime visiems džiaugsmingų ir darbingų 1980-ųjų metų —

"AUKURAS"

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

Kalėdų

ŠVENČIŲ ir

Naujų Metų

proga sveikina visus savo mielus narius ir linki sėkmės bei Dievo palaimos ateityje —

VALDYBA

ŠVENČIŲ
LINKIME
LIETUVIAMS!

JOOSTEN

mėsos gaminiai, įvairūs skanėstai
201 Ottawa St. N.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-0533

Linksmų švenčių!

Friedrich's Meat & Delicatessen Ltd.

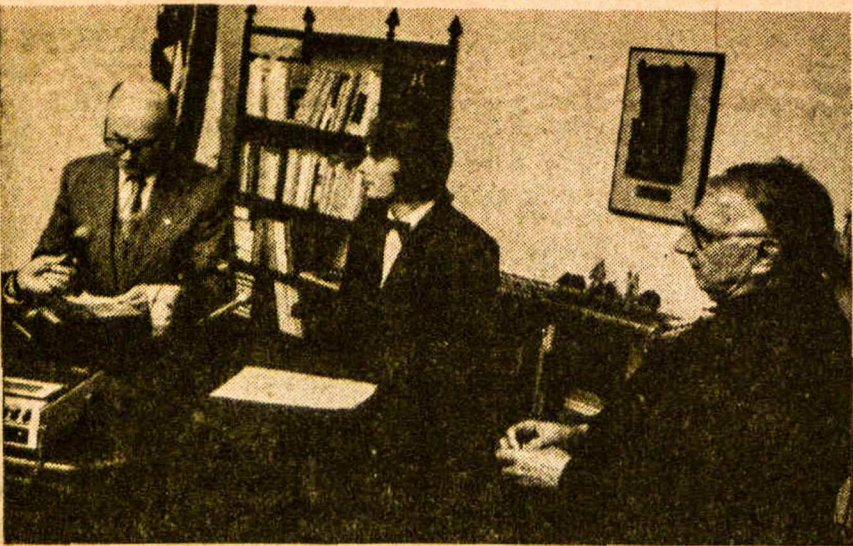
232-234 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 545-4563

Visiems lietuviams linkime džiugių šv. KALĖDŲ ir laimingų NAUJŲ METŲ —

THE J. B. MARLATT

615 Main St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 528-6303

Rimgaudas Kasiulis (viduryje), pasitraukęs iš sovietinės vergijos, BALFo centre Čikagoje pasakoja savo pergyvenimus pavergtoje Lietuvoje. Kairėje — BALFo dir. A. Džirvonas, dešinėje — kun. A. Trakis Nuotr. V. Noreikos

Prancūzų žurnalistas Lietuvoje

(Atkelta iš 14-to psl.)

no seminarijoje yra 62 klierikai. Jai leidžiama priimti pirmaisiais metais 20-21 kandidatas. Praėjusiais 1978 m. buvo įšventinta 11 kunigų, 1979 — devyni. Per penkerius metus įšventinti 45 kunigai 620-čiai parapijų. Rygos seminarija kasmet išleidžia 3-4 naujus kunigus.

Seminaristų skaičių esą nustato sovietinė valdžia. Pasak korespondento, ji tai daro atsižvelgdama į "profesijos poreikimą", panašiai, kaip ir technikos mokyklų atveju. Tai esą priklauso nuo esamos vyriausybės tendencijos bei situacijos. Kauno seminarijai priimtinių klierikų skaičius pastaraisiais metais buvęs padidintas.

Abiejose seminarijose esą laikomasi II Vatikano santarybos gairių bei programos. Tik mažai kas siekia licenciato laipsnio. Keturi kunigai buvę išsiųsti studijoms į Romą.

Dažnai būvę kalbama apie slapto kunigų seminariją, bet ar tai tiesa, sunku esą pasakyti. Viena tikrai aišku, kad pasaulimui netrūksta, nors nevisi yra panaudojami. Nėra jokio vienuolių noviciato. Dominikonai ir pranciškonai esą įjungti į vyskupijų kunigų eiles (autorius nepaminėjo jėzuitų ir marjonų, kurie veikliausiai reiškiasi, Red.).

Vienuolės yra gana gausios, žinoma, slaptos. Jos padeda kunigams parapijose ir dirba įvairiose profesijose. Autorius pastebi, kad vienuolių uždraudimas Lietuvoje nesąs naujas dalykas, nes ir 1920 — 1940 m. laikotarpyje visa eilė vienuolių buvo uždraustos (čia prancūzų korespondentą kažkas žiauriai suklaidino, nes tokio draudimo nebuvo, Red.).

Veržlus tikėjimas

Religinis gyvenimas, nepaisant kliūčių, esąs intensyvus. Paruošimas pirmajai Komunijai vyksta parapijose ir taip pat pirmosios Komunijos iškilmės, nors oficialiai tai yra draudžiama. Tikybos pamokų niekur nėra, bet užtat prieš Mišias duodami planingai paruošti paaiškinimai. Vienas asmuo, turbūt kunigas, pareiškė: "Mes jieskome aiškumo, paprastumo ir tikėjimo esmingumo, kad visa tai įsivartintų tikintieji, kurie neturi kitų galimybių praturtinti savo žinojimą".

Apeigos atliekamos pagal II Vatikano santarybos nurodymus. Lietuviai pirmieji pasirūpino tekstų vertimais bei apeiginiais. Net II Vatikano santarybos nutarimai buvo išversti į lietuvių kalbą. Liturginės reformos vyko labai palengva, kad nesukeltų tokių audrų, kaip Prancūzijoje.

Latvijoje liturginiai tekstai nebuvo išversti dėl specialistų stokos. Tik lenkai turi naujuosius tekstus. Kauno kunigų seminarijos biblioteka turi vieną lentyną naujų knygų vokiečių ir lenkų kalbomis. Jos yra labai skaitomos. Rygos seminarijai trūksta knygų. Ten teologijos kursas perrašinėjamas septyniom mašinėlėmis, vienam diktuojant. Kartais ateina viena kita knyga iš R. Vokietijos.

Vienybės nuotalkos

Sis prancūzų žurnalistas, apilankęs keletą vietovių Sov. Sąjungoje, prabilo ir apie tikybinės vienybės nuotalkas. Esą jaučiamas suartėjimas su ortodoksais. Pvz. vienoje ortodoksų šventovėje jis radęs vakarietiško stiliaus Sopulingosios Motinos Marijos paveikslą. Apylinkės katalikai esą jaučiasi toje šventovėje kaip namie, dalyvauja ortodoksų pamaldose, atlieka išpažintį, prima Komuniją. Kitoje vietovėje korespondentas radęs ortodoksų vienuo-

lyną, kuris lenkų valdymo laikais buvo varžomas, o dabar globoja vieną vienuolę, kurios vienuolynas buvo uždarytas.

Trečioje vietovėje korespondentas pastebėjęs katalikų šventovės bokštą ir sustojęs. Surastas aptarnautojas atidarė šventovę ir nuvedė svečią į šoninę koplytėlę, kur buvo paveikslas, vaizduojąs Svč. Širdies apsiėrkimus Margaritai-Marijai. Vadovas atsistojo prie to paveikslų ir prašė padaryti nuotrauką, sakdamas: "Galėsite nuvežti mano nuotrauką į Paray-le-Monial, nes aš pats ten negaliu nuvykti".

Gudijai neseniai paskirtas naujas ortodoksų vyskupas Filaretas, gyvenantis Minske. Kiekvieną savaitę jis lanko ortodoksų parapijas, palaiko ryšius ir su katalikais. Šių metų gegužėje jis lankėsi Gardine, kur katalikų parapijos klebonas pakvietė jį į savo pamaldas. Dalyvavo 5000 katalikų, kurių pusė buvo jaunimas iki 30 metų amžiaus. Parapijos klebonas su ašaromis akyse pareiškė: "Viešpatie, mūsų Tėve, dėkojame už atvykimą Dievo vyškupo. Jau seniai...". Čia nutrūko klebono balsas iš susijaudinimo. Šį įvykį papasakojo pats metropolitas Filaretas, jautriai priėmęs klebono žodžius, primenantį, kad katalikai ir ortodoksai yra visų pirma tos pačios Kristaus Bendrijos nariai.

Prancūzų žurnalistas Jacques Fournier, rašydamas apie tikybinę vienybę, žvelgia tolimo praeities akimis, turėdamas geras intencijas. Jis betgi nepastebi, kad po ta ortodoksų-katalikų vienybės Baltijos kraštuose ir Sov. Sąjungoje slepiasi senas rusų užmojis naikinti katalikybę ir visus varyti į ortodoksiją. Ten, kur nebebus katalikų kunigų, atvyks ortodoksų šventikai ir perims parapijas. Be to, prisidengę vienybės šūdu ortodoksų šventikai dar lengviau galės vilioti katalikus į savo parapijas ir tuo būdu naikins katalikų bendruomenę. Ekumeninė vienybė galima tik tai ten, kur vyrauja abipusis nuosirdumas, atsisakęs agresyvių užmojų. Sk.

Žemėlapis prancūzų žurnale "Informations Catholiques Internationales", kuriame Baltijos valstybės linija atskirtos nuo Rusijos, tačiau po žemėlapiu įrašyta: "Les pays baltes d'U.R.S.S." (Sovietų Sąjungos Baltijos kraštai)

Atsiųsta paminėti

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. A report for 1978. Edited by Dr. Thomas Remeikis and Bronius Nainys. The Lithuanian American Community, 708 Custis Road, Glenside, PA 19038, USA.

SO LEBEN LITAUENS KATHOLIKEN. Von ihnen selber dargestellt. Aus "Chronik der litauischen katholischen Kirche Nr. 36. Glaube in der 2. Welt.", Zollikon, Switzerland. Tai tarptikybines draugijos leidinys, skirtas komunistinių kraštų problemoms.

VYTIŠ, 1979 m. 8 nr., spalį. Lietuvos vyčių žurnalas, leidžiamas lietuvių ir anglų kalbomis. Sis padidintas numeris skirtas 1979 m. suvažimui. Redaktorė — Loretta I. Stukas, 1467 Force Drive, Mountinside, N. J. 07092, USA.

Sveikinu

gimines draugus ir pažįstamus su
ŠV. KALĖDOMIS
ir ateinančiais 1980
NAUJAIS METAIS —

JUOZAS ŽIURINSKAS

LINKSMŲ *šv. Kalėdų*

IR

LAIMINGŲ NAUJŲ 1980 METŲ
visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —

ADA ir EDVARDAS SUDIKA

Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų!

linkime draugams bei pažįstamiems —

Ona ir Vytautas Taseckai
su šeima

Sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus su
ŠV. KALĖDOMIS
ir linkime laimingų bei sėkmingų
NAUJŲ METŲ —

R. J. Karasiejai ir šeima
G. R. Gaizčiai ir šeima
M. Karasiejienė

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI
SAVO NARIAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS LINKI

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Toronto Lietuvių Namų valdyba

TORONTO MIESTAS

1980 metų senesniems pensininkams mokesčių pagalbos programa

TIK TORONTO Miesto NAMŲ SAVININKAM

Norėdama suteikti finansinę pagalbą senesnio amžiaus namų savininkams, miesto taryba leido miesto išdininkui duoti gyvenamųjų namų savininkams \$100.00 kreditą, sumažinant 1980 metų tokio nekilnojamo turto mokesčius, kurie atitinka sekančias sąlygas:

Namo savininkas — žmona ar vyras:

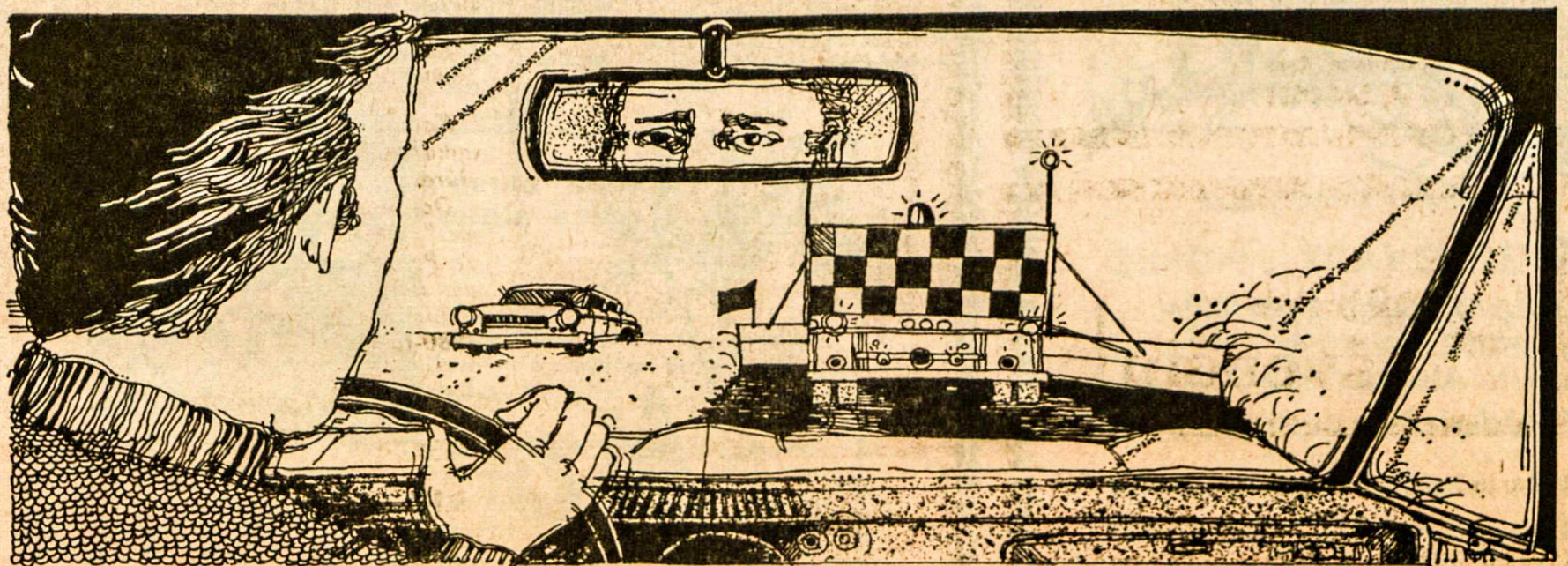
- Turi būti 65 METŲ AMŽIAUS ar daugiau iki 1980 m. kovo 31 dienos, kuri yra paskutinė blankam užpildyti data.
- Turi GAUTI GARANTUOTAS PAPILDOMAS MĖNESINES PAJAMAS, kurias mokamos pagal įstatymą (Old Age Security Act, Canada).
- TURĖTI NUOSAVYBĘ, kuri apdėta miesto mokesčiais.
- Turi būti rezidencinės nuosavybės SAVININKAS Toronte NEMAZIAU KAIP 5 METUS prieš 1980 m. kovo 31 d.

Jeigu turite teisę gauti tą paramą ir dar nesate gavę blanko, skambinkite miesto įstaigai tel. 367-7036, ir blankas bus pasiųstas.

BLANKAI TURI BŪTI UŽPILDYTI KIEKVIENAIŠ METAIS. Šis kreditas, kur duodamas, yra miesto dovana visam laikui ir yra negrąžinamas. Informaciją ar pagalbą teirautis tel. 367-7036.

ROY V. HENDERSON
City Clerk

Prašymai turi būti paduoti iki 1980 m. kovo 31 d.

Ontario vieškeliai... Mes valome juos O jūs rūpinkitės saugumu

Valymas sniego nuo mūsų viešelių gali būti visos paros, visos savaitės darbas žmonėms, kurie vairuoja valomąsias mašinas.

Jie dirba sunkiausiose vairavimo sąlygose, kad žmonės ir gaminiai galėtų keliauti visoje provincijoje net ir blogiausiomis žiemos ore.

Kai tik pamatote sniegą valančios mašinos mėlyną šviesą, sulėtinkite. Būkite kantrūs, nemandykite pralenkti; tai pavojinga jums ir jiems.

Padėkite jiems atlikti darbą.

Atlikite savo dalį — būkite ypatingai budrūs, nustatykite atitinkamą greitį, pritaikykite vairavimą kelio bei oro sąlygoms.

Išsigykite nemokamą knygėlę "Defensive Driving Tips", kurioje rasite žinovų patarimus apie vairavimą žiemos metu, dieną ir naktį, apie didžiuosius kelius. Rašykite:

Public & Safety
Information Branch
Ministry of Transportation
and Communications
1201 Wilson Ave.
Downsview, Ont. M3M 1J8

James Snow,
Minister of Transportation
and Communications
William Davis, Premier

Sveikinu
visus bičiulius,
draugus bei pažįstamus,
gyvenančius Toronte ir kitur,
ŠV. KALĖDŲ bei
Naujų Metų progą —
Jonas Maniuška

Šv. Kalėdų
ir Naujų Metų

švenčių progą sveikiname
gimines, Toronte dvasiškius,
draugus bei pažįstamus —

Ina, Bronė, Jonas Maziliauskai

Geriausio linkėjimai
KALĖDŲ
ir
Naujų Metų progą

visiems klientams, draugams bei pažįstamiems —

DUFFERIN RADIO a. TV. 1000 COLLEGE ST.
Savininkas P. Užbalis

Dėkojame mieliems savo
klientams lietuviams už
dėmesį, sveikiname juos
ŠV. Kalėdų progą
ir linkime gerų
naujų metų —

ASTRA MEAT PRODUCTS & DELICATESSEN

2238 Bloor St. W. Tel. 763-1093
Sav. J. CZANIECKI

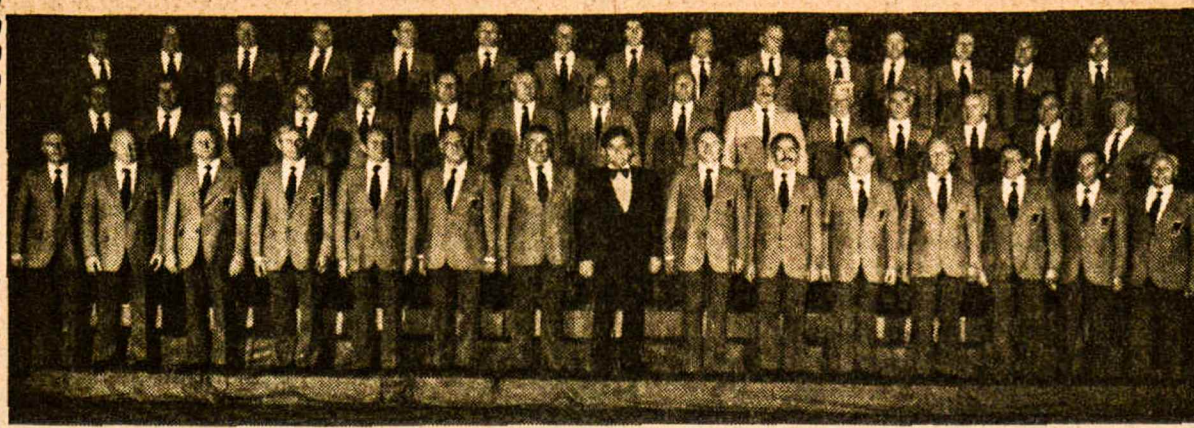

LIETUVISKŲ SORIŲ GAMINTOJAI
Stouffville Creamery savininkai
Stasė ir Aloyzas VISKONTAI
ŠV. Kalėdų ir Naujų Metų progą
SVEIKINA VISUS LIETUVIUS PLAČIAJAME
PASAULYJE, DRAUGUS, GIMINES IR
PAŽĪSTAMUS, LINKĖDAMI DAUG
DŽIAUGSMO IR LAIMĖS.

Mieliems lietuviams linkiu
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

100 Adelaide St. W. Tel. 366-4182
Suite 107

**Linksmų ŠV. KALĖDŲ ir Laimingų
NAUJŲ METŲ**

linkime mūsų choro rėmėjams, draugams ir visiems tautiečiams, išsklaidytiems
plačiame pasaulyje. TORONTO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "ARAS"

Paskutinis kanklininkas

Paskutinis Lietuvos kanklininkas pravrėdė dr. Vincą Kudirką

RIMAS AMALVIŠKIS

Iš istorijos ir padavimų žino-
me, kad senosios Lietuvos lai-
kais ir mūsų krašte, panašiai
kaip vidurio ir pietų Europos
šalyse, per žmonių apgyventas
vietoves keliaudavo liaudies
dainiai, trubadūrai-skaramučiai.
Ir mes turėjome liaudies dai-
nius-kanklininkus, kurie apdai-
nuodavo senovės laikus, žadin-
davo jaunimą kilnesniems dar-
bams-žygiams, keldavo ir gar-
sindavo didvyrių darbus, laimė-
tus karus. . .

Tie lietuvių liaudies dainiai
paliko iš lūpų į lūpas einančias,
plačiai pasaulyje išgarsėjusias
melodijas, liaudies dainas, ku-
rias su pasigėrėjimu citavo Vik-
toras Hugo, kuriomis gėrėjosi
Herderis tais laikais, kai Lietu-
vos vardas (kaip ir šiandien) bu-
vo skutamas ir trinamas iš Eu-
ropos žemėlapių. . .

Mes ir šiandien gėrimės lie-
tuvių liaudies dainomis, jas dai-
nuojame, jomis didžiuojamės,
bet, atrodo, niekada nepasido-
mėjome, iš kur jos atsirado?
Aišku, jos turėjo būti sukurtos
nežinomų tautos dainių, liaudies
poetų, kurie, būdami bėmoks-
liai, jų neužrašinėjo, o tik per-
duodavo iš lūpų į lūpas kaip
liaudies padavimus, pasakas, pa-
tarles, priežodžius, mįsles. . .

Senovinės Lietuvos laikais to-
kių liaudies dainių turėjome
nemaža. Jie kanklių akordais ir
švelniausių dainų garsais žavėjo
lietuvių, žadino tėvynės meilę,
taurino jausmus, ugdė tautai
naujus didvyrius. Jie sugebėjo
Lietuvos jaunimui įkvėpti meilę
savo šlamantioms-ošantioms gi-
rioms, paukšteliams ir visai
gausiai tų laikų gyvūnijai, ap-
linkai, supančiai senovės lietu-
vi.

Gyvosios gamtos gaubiami,
lietuvių susikūrė savo gamtos
garbinimo religiją. Naudoda-
miesi plačiai vaizduote, jie kūrė
savo dievus. Griaustinis-Perkū-
nas, metų laikų dievai, laimė-
jų ir nelaimių dievai, kurių gyvenvie-
tės — šventieji miškai-žuolynai,
šventosios upės, šventi gy-
vūnai ir t. t., o viršum visų —
dievų valdovas ir tėvas Praam-
žius — vienintelis pasaulių kū-
rėjas, globėjas ir tvarkytojas.
Jau tada jautri ir kilni lietuvių
prigimtis, dar nepažįstanti TIK-
ROJO DIEVO, visa savo būtybe
veržėsi į Vienintelį Visatos Kū-
rėją.

Krikščionybės šviesoje nete-
ko reikšmės, sunyko senųjų die-
vų gerbėjai vaidilos, kriviai, kri-
vičiai ir. . .kartu su jais išnyko
tautos dainiai-kanklininkai.

Tautos himno autorius dr.
Vincas Kudirka 1893 m. Vokie-
tijoje išleista "Žemaičių ir
Aukštaičių Kalendoriuje, ant
meto 1893 nuo Viespaties Kris-
taus Užgimimo. . ." įdėjo balta-
barzdžio senutėlio atvaizdą su
kanklėmis ant kelių, kurį jis pa-
vadino "paskutiniu Lietuvos
kanklininku". Tai Saliamonas
Ringys-Staknevičius. Kalendo-
riuje įdėta keletas to senelio su-
dėtų dainų, kurios tuo metu bu-
vo plačiai Suvalkų krašte dai-
nuojamos ir jaunimo labai mėg-
tamos.

Dr. Vincas Kudirkas aprašytas
senelis kanklininkas praėjusia-
me šimtmetyje nuėjo į užmirši-
mą. Kas gi jis buvo? Kodėl dr.
V. Kudirka anieks laikams (be-
veik prieš 100 metų) taip neį-
prastai jį pagerbė? Kokiu būdu
jį pažino? Man tai paaiškėjo tik
dabar, po daugelio dešimtme-
čių, nors kalendoriuje paskelb-

tas dainas buvau vaiku būdamas
mintinai išmokęs. Kanklių stygų
man neleidavo paliesti, nes
kanklės ir kalendorius buvo še-
imos brangenybė. Ne tik kankli-
ninko dainos ir jo atvaizdas bu-
vo branginamas šeimoje, bet ir
tas faktas, kad šis leidinys buvo
spaudos draudimo laikų paliki-
mas. Tada už lietuvišką patrio-
tinį ar bet kokį spaudinį tūks-
tančiai lietuvių savo kaulus pa-
liko Sibiro taigose. . .

Menu, kad tik gerai pramo-
kės skaityti tegaudavau pavar-
tyti kalendorių. Jokios mokyk-
los apylinkėse nebuvo. Skaityti
išmokau iš "Saltinio", "Aukso
altoriaus" ir "Kantičkų". Tik
man paaugus, atsirado pirmoji
pradžios mokykla Ažuolų Būdo-
je, Deikio namuose, į kurią teko
keturis km klampoti per snie-
gynus, kur kartais beveik nu-
klimpdavau. Kartą taip ir bū-
čiau sušalęs snieguose, bet kai-
mynas Kačionas Adolfas, pama-
tęs kažin ką dūlojantį sniege
žiemos sutemoje, gerokai apša-
lusį parnešė į namus.

Gera prisimenu, kaip anų
laikų lietuvis nepaprastai bran-
gino ir mylėjo savą lietuvišką
spaudą ir mokslą, nors ir kažin
kaip sunkiai tai buvo pasiekia-
ma. Lietuviškas spaudinys buvo
šventa relikvija.

Kai būdavo minimos senelio
mirties metinės, visi melsdavo-
mės už jo vėlę, ir man būdavo
leidžiama pavartyti kalendorių
bei atsargiai pirštais paliesti
kanklių stygas. . .

Tik dabar, kai ir mano paties
barzda tapo panaši į anų laikų
kanklininko, paaiškėjo kokiu
būdu dr. V. Kudirka pažino pas-
kutinį Lietuvos kanklininką. Į
(Nukelta į 17-tą psl.)

DŽIUGI NAUJIENA

Garbė Dievui augštybėse, ramybė žemėje
geros valios žmonėms, kuri ir vėl ataidi nuo
Betlėjaus laukų, tebūnie nauju taikos bei
meilės įkvėpimu šiame laikotarpyje.

Telaimina jus bei
jūsų šeimas
Betlėjaus Kūdikis ir
teveda per išstisus
metus.

Stephen B. Roman

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE
AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų naujų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei
pažįstamiems
Valteris Drešeris
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Istaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Geriausio linkėjimai šv. Kalėdų
ir
Naujų Metų progą
visiems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems

P.T. SERVICE CENTRE

Sav. A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas
1862 Mattawa Ave., Mississauga, Ont.
Tel. 279-4371

Linksmų šv. Kalėdų
ir sėkmingų 1980 metų

linkime mieliems klientams, bičiuliams
ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.
S. ir F. JANAVIČIAI

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Savo mieluosius klientus ir draugus
ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ 1980 METŲ
progą sveikinu, linkėdamas sėkmės

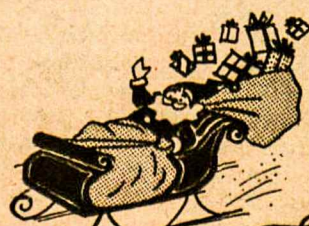
JONAS V. MARGIS, Phm. B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.
Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Gerbiame klientus,
bičiulius bei pažįstamus
Šv. Kalėdų ir Naujų Metų
progą nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime
viso geriausio

PARKSIDE MEAT MARKET
MAISTO KRAUTUVĖ

335 Roncesvalles Avenue Telefonas LE 5-1258

Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų!

RÖTH-STERN LTD.

119 Spadina Ave., 12-tas aukštas
Telefonas 367-9827-8

SAM ROTH

Moteriškai apsiustai, eilutės ir lietpalčiai

KALEDU švenčių

Naujų Metų proga
linkime giminėms ir pažįstamiems
džiaugsmo bei
Dievo palaimos —

A. O. BIVEINIAI
Cambridge, Ont.

Džiugių sv. Kalėdu
ir laimingų
NAUJŲ METŲ

linkiu visai giminei bei
artimiesiems —

JURGIS JUODIKIS

Linksmų sv. KALĖDŲ ir laimingų NAUJŲ METŲ

linkim savo draugams,
pažįstamiems ir
giminėms —

A. BIRGIOLINĖ ir sūnus EIMUTIS

Sveikiname KRISTAUS GIMIMO ŠVENČIŲ

proga, linkėdami

laimės ir džiaugsmo
NAUJAIS METAIS —

R. A. GRIGONIAI ir SŪNUS

Isigykite sukaktovinį Vilniaus universiteto medalį

Tai puiki dovana Jūsų jaunimui, draugams ir bendradarbiams!

Leidėjai: Akademiniš Skautų Sąjūdis
Skulptoriai: Vytautas Kašuba • Kalykla: Franklin Mint

Medaliai: bronzinis, antikinis, 70mm diametro \$15
bronzinis, blizgantis, 70mm diametro \$20
sidabrinis, 44mm diametro \$35
paukuotais sidabrinis, 44mm dia. \$40
auksinis (14 kt.), 44mm dia. \$40

Reikia užsakyti prieš gruodžio 31 d.; apie \$425

Pastabos: Kainos — JAV doleriai. Pridėti \$2 persiuntimui ir draudai.
Cekius rašyti "Vilniaus Universiteto Medalis".

Medalių užsakymo reikalu kreipkitės į savo apylinkės platintojus arba medalio administratorę:

BOSTONE	Julius Spakevičius	(617) 326-0403
NIUJORKE	Dr. Jonas Ulėnas	(516) 271-4470
VASINGTONE, DC	Dr. Saulius Naujokaitis	(301) 986-1547
FLORIDOJE	Kazys Palčiauskas	(813) 360-4113
MONTREALYJE	Rasa Lukosevičiūtė	(514) 366-1210
TORONTE	Prima Sapliene	(416) 654-9052
KLEVELANDE	Dr. Stepas Matas	(216) 524-3242
DETROITE	Liuda Rugienienė	(313) 573-9448
CIKAGOJE	Danutė Korzonienė	(312) 778-6723
	Ramunė Lukienė	(312) 422-4288
OMAHOJE	Teresė Galdelytė	(402) 731-8720
TUCSONE	Dr. Stasys Vanagūnas	(602) 296-0307
PHOENIXE	Aldona Vaitkienė	(602) 266-5954
SEATTLE	Gediminas Morkūnas	(206) 746-1272
SAN FRANCISCO	Danutė Janutienė	(415) 849-1147
LOS ANGELES	Valentinas Varnas	(213) 662-2611
MEDALIO ADMINISTRATORĖ:	Aldona Venckienė	(213) 393-2803
	603 14th Street	
	Santa Monica, California 90402, USA	

Maloniai kviečiame dalyvauti **Naujų Metų**

SUTIKIME

kuris įvyks **DELHI** miesto lenkų salėje,
234 Main St.

Rengia **KLK Materų Dr-jos**
Delhi skyrius

gruodžio 31, 7 val. vakaro,

Įėjimas —
\$10.00 asmeniui

Veiks įvairių valgių bufetas.
Maloni muzika ir kitos staigmenos.

Paskutinis kanklininkas

(Atkelta iš 16-to psl.)

mano rankas pateko seniai išleista monografija "Vincas Kudirka". Knygos 124-5 psl. rašoma apie gausių lietuvių varpininkų suvažiavimą Seimos Būdos kaime, Grinevičių namuose (dr. Kazio Griniaus tėviškėje), 1892 m. vasarą.

"... Suvažiavime būta daug kalbų ir ginčų, net pavargo ir nuišo kiti. Po pietų vaišių senasis Grinevičius pranešė, kad programa dar nėra baigta ir prašė nesiskirstyti. Jis atvedė ir pristatė svečiams baltaplaukį, baltabarzdį aukšto ūgio senelį (Saliamoną Ringi-Staknevičių, Seimos Būdos kaimo ikūrėją, R. A.), nešinę savo darbo kanklėmis po pažasčia. Senelis išsmagines skambino visokias melodijas (savo atsiminimuose rašo V. Palukaitis), pritardamas žodžiais. Visus sužavėjo suktinis: rodos begalinės daugybės didesnių, mažesnių ir visai mažyčių perlų biro ant kokios tai užburto lentelės lyg treliais ir liejosi glaudniais maloniais akordais.

Dr. Vincas Kudirka griebėsi pašielio, nubraižė penkias linijas ir skubiai statė aukštyn, tai žemyn natų (gaidų) virtinukę (plačiai aprašyta jubilėjiniam "Varpe", 1924 m., 171 psl.). Kada senasis kanklininkas atstresniu, pilnu akordu užbaigė suktinį, buvo labai gili kurčia tyta. Senelis vėl patraukė pirštais per kanklių stygas — kur tai toli, rodos, šimtai lakštingalų sučiulbėjo. ... Tada senelis dusliu tyliu falsetu uždainavo jo paties sudėtą dainelę:

Oi giria, giria, girele žalioji,
Pilna raibų paukštelių.
Giedrioje dienoje paukšteliai
čiulbėjo,
Ūkanotoj — liudėjo. ...

Apie save aš nieko nesakyčiau, — rašo V. Palukaitis, — ir kitų nemačiau, bet dr. Vincas Kudirka nusikreipė pasienyje į kampą ir ašaros pabiro per jo veidus, kurias jis greitai nusišluostė. Man rodos, kad šalia stovėdamas tikrai aš vienas mačiau Kudirkos ašaras. ... (V. K., 125 psl.).

Iš artimųjų pasakojimų papildysiu, kad anu suvažiavimo me-

tu į medžius sulaipinti Grinevičių ir Staknevičių vaikai turėjo atidžiai sekti Prienu-Marijampolės (tada Starapolės) vieškelį, kad varpininkų suvažiavimo staiga neužkluptų rusų žandariai, kurie žiauriai persekiojo ne tik lietuvišką spaudą, bet ir Lietuvos atgimimo veikėjus, ypač dr. V. Kudirką.

Tik dabar paaiškėjo, kokių būdu dr. V. Kudirka pažino pasisuktinį Lietuvos kanklininką, jį aprašė XIX š. kalendoriuje ir įdėjo jo dainas, kurių vienos pradžia dar prisimenu:

Paklausyk, jūs lietuviai,
Čionai susirinkę,
Aš jums dailiai pakankliuosiu —
Užsikūres pypkę. ...

Apie kanklininko kilmę atmintyje išliko tik blankūs trupiniai. 1831 m. sukilime prieš rusus prarado tėviškę prie gražiosios Dubysos krantų. Nenorėdamas bėgti iš tėvynės, pasitraukė į Suvalkijos miškus ir Apatko girioje pasistatė būdą prie daugelio šimtmečių senumo girinės obelies, kuri dar mano atminime kas antri metai duodavo per 50 centnerių labai rūgščių obuoliukų. (Iš jų mano namiškiai gamindavo skanų obuolinį vyną Kūčioms ir svečiams pavaišinti). Piktos valios kaimynas V. Kubilius obelį apnaikino, ir ją teko nukirsti, o senio kanklininko būdos likučiai iš storų apvalių rąstų dar ilgai išsilaikė. Vėliau, palengva kirsdamas mišką, sudarė didelį plotą žemės, pasistatė trobesius iš apvalių rąstų, užaugino labai gražų sodą, kuris, kaip ir jo bičynas, buvo garsus apylinkėje.

Kaimynystėje pradėjo kurtis kiti gyventojai — Zigmantas, Anskaitis, Grinevičius (Grinius). Vaikams mokyti atsirado "daraktorius" Abdonas Kačionas. Žmonės įprato vietovę vadinti Saliamono Būda, kuri vėliau išvarto į Seimos Būdą ir tuo vardu yra žinoma iki šiol.

Sendamas kanklininkas padalino savo ūkį dviem sūnum — Simanui ir Juozui, išvesdamas pats ežią per vidurį sodo. Simanas savo ūkį paliko vienintelei dukrai Elzbietai, kuri iškėję už apylinkės lovininko (teisėjo pavaduotojo) Antano Popieros. Antrasis kanklininko sūnus Juo-

zas vedė iš Veiverių apylinkės Apolonią Zilionytę ir išaugino gausią šeimą — keturis sūnus ir dvi dukteris. Vyriausias sūnus kun. dr. Vincas kurį laiką buvo Lomžos klebonu, vėliau klebonavo JAV-se, Newark; senatvę praleido Pasadenoje; gyveno daugiau kaip 90 metų. Antrasis sūnus Antanas iki 1922 m. gyveno Amerikoje ir dirbo rangovo darbu. Grįžęs į Lietuvą, įsikūrė Palangoje, vertėsi pramone, statyba ir išaugino labai gausią šeimą, buvo net išrinktas Palangos burmistras. Pirmojo bolševikmečio metu sugrįžo į Ameriką ir mirė 1955 m. Trečiasis sūnus Andrius žuvo 16 metų amžiaus. Ketvirtasis sūnus Jonas-Henrikas baigė Varšuvos universitetą ir vertėsi gydytojo praktika Irvingtone, N. J. Vyriausioji duktė Katarina Amerikoje iškėję už muziko Roberts ir išaugino du sūnus įžymius muzikus.

Kanklininko tėviškę teko jauniausiai Juozo dukrai Veronikai, kuri iškėję už Adomo Juo- račio ir paliko du sūnus — vienas gyvena Amerikoje, o antrasis medžioja uodus Brazilijos džunglėse. ... (Viena paskutinio kanklininko ainė gyvena Toronte, Kanadoje).

Paskutiniojo Lietuvos kanklininko iškurtą Seimos Būdą išnyko net ir jo pavardė. Kanklės kartu su tėviške sudegė II D. karo metu, ir atminimas išliko tik XIX šimtmečio dr. V. Kudirkos kalendoriuje. Sic transit gloria mundi. ...

Sault Ste. Marie, Ont.

PADEKA

Dėkojame už mums suruoštas išleistas p.p. Duobų namuose ir įteiktą dovaną, išsikeliant iš Sault Ste. Marie į Hamiltoną. Dėkojame rengėjams, p.p. Duobams ir p. Vanagams bei visiems, parodžiusiems nuoširdumą: p.p. Poškams, Motuzams, Kramiliams, p. Gasperienei, p. Galinienei, p. Pareigienai, p.p. Malskiui, Meškui, Skardžiui, Aukštikalniui, Matijošačiui ir Valui.

Nuoširdus ačiū visiems —
Bronius ir Konstancija Kaminskai

• "TEVIŠKOS ZIBURIAI" metinė prenumerata nuo 1979 m. sausio 1 d. — \$14. Naujiem prenumeratoriam — \$10.

Sventiniai sveikinimai
visiems lietuviams

Kalėdų ir
Naujų Metų
proga

spaustuvė
TIME PRESS
82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

Linksmų sv. Kalėdu
ir laimingų bei sėkmingų
Naujų Metų

linki — **ABC motel**
(On Highway 401 and 3B)
3048 Dougall Road,
Windsor, Ontario N9E 1S4
Savininkas V. BALTRUSIONAS

SV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikinu visus
savo gimines, draugus, pažįs-
tamus ir linkiu džiugių bei
laimingų NAUJŲ METŲ —

Juozas Birgelis

Kalėdu
švenčių ir
Naujų Metų

proga sveikiname visus gimines,
draugus bei pažįstamus —

M. B. GENČIAI ir MAMA

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ
ir laimingų naujų metų

giminėms draugams
klientams linki

bei
naujas lietuvių kelionių biuras

SIMON'S TRAVEL SERVICE,

kuris visada maloniai patarnaus Jums, tvarkant dokumentus išskviatimams ir susiruošus kelionei į Lietuvą ar į betkurią kitą pasaulio šalį.

INFORMACIJA TEIKIAMA
Tel. 537-3060 arba 532-8772,
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Kviečiame keliauti kartu 1980!

Kovo 15-23	Vilnius
Spalio 3-11	Vilnius
Lapkričio 3-11	Vilnius
Gegužės 23-30	Vilnius - Paryžius
Birželio 21 - liepos 5	Vilnius - Leningradas
Liepos 7-21 (dainų šventė)	Vilnius - Varšuva
Rugpjūčio 9-23	Vilnius - Muenchenas

13 DIENŲ SU GIMINĖM ! !

Kovo 28 - balandžio 11	Vilnius - Ryga
Balandžio 20 - gegužės 4	Vilnius - Ryga
Gegužės 19 - birželio 1	Vilnius - Ryga
Liepos 7-21 (dainų šventė)	Vilnius - Ryga
Rugsejo 1-15	Vilnius - Ryga
Gruodžio 22 - sausio 5 (1981)	Vilnius - Ryga

SĖKMINGŲ KELIONIŲ NAUJAIS METAIS !

Šioms Kalėdoms duoki dovaną — naują kalbą

Kalėdos yra nuoširdumo bei suartėjimo šventė. Viena geriausių dovanų, kokią galite duoti savo giminėms bei draugams, yra galimybė geriau suprasti savo kaimynus ir suartėti su jais.

Tokia dovana yra naminis "Linguaphone" kursas (Linguaphone Home Study Course), kuris įgalins jums miegą asmenį mokytis anglų kalbos arba betkokios kitos iš 33 kalbų. Tai padės jam stipriau įsijungti į gyvenimą naujame krašte.

Nereikės eiti į specialią mokyklą. Nereikės sėdėti varginančiose pamokose. Galėsite mokytis kaip kam patinka patogioje savo namų apylinkoje.

Platesnę informaciją, kaip paruošti gražią kalbos dovaną, gausite užpildę žemiau spausdinamą atkarpą ir ją atsiuntę mums.

Linguaphone

THE LINGUAPHONE INSTITUTE OF CANADA INC.
Box 416, Postal Station "Z" Toronto, Ontario M5N 1A0

2281

Please send me the FREE Linguaphone demonstration recording and illustrated brochure.

NAME _____ AGE _____

ADDRESS _____ APT. NO. _____

CITY _____ PROV. _____ CODE _____

OCCUPATION _____ PHONE _____

I would like to be able to speak: ☐ English ☐ Italian ☐ French ☐ Spanish ☐ German ☐ Other _____

Linksmų

ŠVENČIŲ
visiems linki —

JUZĖ ir ANTANAS RINKONAI

Švenčių
proga,

geriausai linkėjimai

visiems draugams ir pacientams —

DR. A. D. DICKSONAS

ŠV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikiname
visus mūsų draugus bei
pažįstamus ir linkime
visiems sveikų, laimingų
ir sėkmingų
1980 metų.

Gabrielė ir Henrikas Chvedukai
Lily ir Andrius Chvedukai

AMBER DRAPERIES & INTERIORS

sveikina visus draugus,
bičiulius ir klientus su
šv. Kalėdom bei
naujais metais
ir linki daug laimės —

A. J. Jankaičiai
2231 Bloor St. W., Toronto, Ont.
11-me augšte
Telefonas 762-3838

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS

MOHAWK FURNITURE LTD.

savo mieliems klientams linki
linksmų šv. KALĖDŲ ir laimingų
NAUJŲ METŲ

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442
2448 Danforth Ave. Tel. OX 9-4444

Linkiu jums palaimos pilnų Kalėdų,
laimingų bei sėkmingų naujų metų

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

Aštuntasis baltiečių vakaras Kanados parlamento rūmuose įvyks 1980 m. vasario 20 d. Globos komiteto pirmininkais išrinkti — mln. W. BAKER ir sen. STANLEY HADIASZ. Iš kairės: sen. A. Thompson, sen. S. Haidasz, parlamento narys G. Tower, KLB atstovas J. V. Danys, latvių atstovas dr. E. Parups, mln. W. Baker, sen. P. Yuzyk

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

DU REIKSMINGI POKYLIAI kėlė klausimą, ar proporcingai krenta finansinė našta lietuvių kolonijoms už Čikagoje ir kitur ruošiamus renginius. Koks bebūtų atsakymas, gruodžio 1 d. po \$100 už vietą mokėjo per 200 dalyvių PLB kultūrinės tautos komisijos pokylyje. Puošnia-me restorane vaivės ruošė komisijos pirm. dr. L. Kriaučiūnas, vicepirm. Regina Kučienė, narė Marija Remienė ir kiti, telkiami lėšas 1980 m. pradžioje į S. Ameriką atvykstančiam P. Amerikos jaunimui. PLB valdyba dar 1978 m. seime susitarė koncertams kviešti ir šiais metais suburtai kultūros komisijai pavedė užduotį rūpintis Montevideo (Urugvajaus) „Ažuolyno“ tautinių šokių grupės ir dainuojančio mergaičių vieneto „Zibučių“ (iš Buenos Aires, Argentinos) kellone. Pokylio rengėjai nepastatė įprastinių plakatais, radijo ir spaudos skelbimais — jų pirmininkas ranka išrašė kiekvienam kviečiamajam kelių puslapių laisvą, išaiškinamą vajas tikslą. Meninę programą atliko sol. Vanda Stankienė ir akompaniatorius Ažuolas Stelmokas. Čikagoje svečiai iš P. Amerikos koncertuos vasario 22 ir 23 d.d.

Tautinių šokių šventės pirm. Jonas Talandis su talkininkais lapkričio 12 d. suruošė pokylyje sulaukę apie 250 svečių-rėmėjų. Vakaro pirm. Jūratė Jakaitienė pakvietė dainuoti solistę Daliją Kučienę. Šokių šventėje 1980 m. liepos mėn. dalyvavo apie 2.000 šokių iš S. Amerikos, Europos, Australijos ir P. Amerikos.

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO komitetas lapkričio 24 d. svarstė 1981 m. lapkričio 26-29 d.d. penktąjį mokslininkų suvažiavimą, kurio samata yra apie \$25.000-\$30.000. Mokslinės programos vadovu dr. Pranul Zundel talkina dr. Ina Užugirienė, dr. Rimadadas Nemickis ir dr. J. Bilėnas. Suvažiavimo leidinių rūpinasi inž. Antanas Dundzila. Ramūnė Kubiliūtė ruošia lietuvių mokslininkų bei kultūros darbuotojų vardyną, Linas Rimkus rūpinasi informacija spaudai. Posėdyje taip pat dalyvavo archit. Albertas Kerelis, Valerija Plepienė, dr. Janina Reklaitienė, dr. Domas Giedraitis, dr. Domas Remeikis, inž. Juozas Ivanauskas, kun. Viktoras Rimšelis, ruošos komiteto pirm. inž. Juozas Rimkevičius. Komitetas svarstė šio simpoziumo mokslinę kryptį, į kurią norėtų įtraukti išsivys lietuvių įnašą į mokslą ir kultūrą bei mokslinę sritį Lietuvoje.

STYGINIS ANSAMBLIS savo kevirtų veiklos metų koncertą surengė lapkričio 18 d. Pradžioje dirgavo pianistas Arūnas Kaminskas, o vėliau Čikagos lietuvių styginio ansamblio vadovas muz. Faustas Strolia. Kūriniai parinkti Mozarto, Bacho, Haydno, Schuberto, Brahms, Strauss'o ir Juozo Strollos. Muzikiniam vienete grojo 17 asmenų, o koncertą globojo L. D. K. Birutės draugija. Ansamblis taip pat atliko meninę programą metinėje Jaunimo Centro vakarienėje gruodžio 2 d.

POMIRTINE POVILO KAUPO meno paroda Čiurlonio galerijoje veiks nuo lapkričio 16 iki 25 d. Pušė išskatinti darbu buvo parodui, nes į parodos atidarymą susirinko neįprasta didelė grupė žmonių — per 200, kurie asmeniškai pažino pernai mirusį dailininką. Kaupo darbai kaba ne tik išsivys, bet ir Kauno, Vilniaus, Šiaulių ir Telšių muzėjuose. Parodos proga pradėta platinti P. Kaupo darbų monografiją, kurią redagavo Vytautas Kasniūnas. Nuotraukos — Vytauto Mažeikos ir Vaclovo Noreikos. Atidaryme kalbėjo Čiurlonio galerijos globos komiteto vadovu kun. Jonas Borevičius, dail. Bronius Murinas ir vakaro vadovas Vytautas Kasniūnas.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS vadovs dr. Petras Kisieliūnas savo pareigas po šešerių metų lapkričio 18 d. perdavė Juozui Broniui Laučakui naujai įsigytoje ateitininkų namuose Čikagos priemiestyje. Iškilioje

šventėje dalyvavo federacijos dvasilos vadovs kun. Stasys Yla, generalinis sekretorius Vaclovas Kleiza, federacijos tarybos pirm. dr. Adolfas Damašius, svečiai vysk. Vincentas Brizgys, PLB pirm. Vytautas Kamantas ir kiti.

URSULĖS ASTRIENES šiaudinių bei paveikslų ir kitų kūrinių paroda Jaunimo Centre buvo surengta lapkričio 30 — gruodžio 9 d. Grand Rapids, Mich., gyvenanti U. Astrienė sumaniai pritaikė tradicinį meną patraukliems šiaudų paveikslams ir puošniai Kalėdų eglutei.

KULTŪRINĖS VAKARONĖS penktadienio vakarais Jaunimo Centre, sumanytos buvusio direktoriaus kun. Algimanto Kezio, SJ, šį rudenį per 20 kartų sutraukė kelis tūkstančius žiūrovų ir dalyvių. Čikagoje lankėsi iš kitų vietovių rašytojai, veikėjai, menininkai, tad net kitomis savaitės dienomis buvo ruošiamos vakaronės ar popietės.

Lapkričio 23 d. dėmesys teko Lietuvos pagrindinio spaudai. „Draugo“ redaktorius Bronius Kviklys apžvelgė laisvės kovotojų spaudą, parodydamas originalių egzempliorių, pamindamas ir kaip Lietuvoje tais laikais buvo gaunamos žinios ir apie laisvąjį pasaulį. Dalyviai galėjo apžiūrėti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ originalus, nes jos nuo 1972 m. jau išėjo 40 numerių. Dr. Tomas Remeikis pabrėžė, kad Lietuvoje rezistencija vieninga, nors jos dalyvauja įvairių ideologijų žmonės. Labiau katalikiškos krypties asmenys leidžia „LKB Kroniką“, „Aušrą“, apologetinį „Dievas ir Tėvynė“, pastoracinį „Tiesos Kelia“, liberalinės krypties autoriai leidžia „Varpa“, „Laisvės šauklį“, „Perspektyvas“. Jonas Dainauskas apžvelgė neperiodinius leidinius arba knygas, studijas specialiais reikalais.

Lapkričio 16 d. daugiausia skautininkai ir skautininkės susirinko vakaronėje pagerbti 60 m. amžiaus su laukusio Vlado Vijeikio. Vakaro vedėjas Juozas Toliušis kvietė sveikintojus, o Regimantas Vedegys apžvelgė V. Vijeikio biografiją. VI. Vijeikio skautų stovykloms ir renginiams sukurtas „Tauro rago“ orkestras papildė skaitinių, fejtonų ir dainų vakarą. VI. Vijeikis buvo lietuvių skautų brolijos vyriausiojo skautininku, o pačioje Čikagoje vertinamas už spaustuvės darbus ir kūrinius Kazuko mugel.

Gruodžio 7 d. kun. Leonas Zaremba rodė meno skaidres Advento temai, labiausiai apie Dievo Motiną. Kūrinuose paaiškino meninę, religinę ir istorinę jų reikšmę.

VYRESNIESIEMS LIETUVIAMS informacinę dieną lapkričio 15 d. surengė „Project Senior Ethnic Fund“ tarybos narys Algis Regis ir VISTA lietuvių atstovė Irena Regienė. Per šešias valandas apie 300 asmenų klausėsi pranešimų apie socialinį draudimą, sveikatos pagalbą ir priežiūrą, teisinius reikalus, valdžios mokesčius, asmeninę apsaugą, saugumą. Tokia diena buvo rengiama, kad didesnis skaičius asmenų galėtų sužinoti apie įstatymus bei valdžios ar įstaigų paslaugas vyresnio amžiaus žmonėms, nes vienintelė grynai tokiems reikalams paskirta atstovė Irena Regienė nesuspėjo ir atskirų žmonių paklausimus atsakyti.

LIETUVIŲ OPERA savo vaju vykdė kone ištisus metus, nes 1980 m. pastatymai — „Carmina Burana“ ir „Pajacai“, kaip ir kasmet, pareikalaus daug lėšų. Lapkričio 24 d. su ruoštas tradicinis balius paremti ateinančių metų spektakliams balandžio 19, 20 ir 26 d.d. Vakare pirmą kartą Čikagoje dainavo solistė Angelė Klausaitė, kalbėjo operos pirm. Vytautas Radzius ir valdybos pirm. Jurgis Vidžiūnas. Buvo stambių premijų loterija.

SOLISTES DANOS STANKAITYTES plokštelės sutiktuosė lapkričio 25 d. dalyvavo pilna salė žmonių. Prieš vakarienę solistė padainavo kelis kūrinus. Ją sveikino plokštelės dirigentas ir muzikos vadovas Alvydas Vasaitis, plokštelės išleidimo

Dail. POVILAS KAUPAS, kurio po mirties darbų paroda buvo surengta Čikagos lietuvių Jaunimo Centre lapkričio 16-25 d.d. Baigiama spausdinti apie jį ir dail. Br. Murino parengta monografija

pirm. Irena Pemkienė, lietuvių operos vardu V. Radzius, Dainavos ansamblio — Aleksas Smilga, Stasys Baras, jos darbuotojai „Draugo“ atstovai. Programą pranešė dr. Vitalija Vasaitienė.

PROF. JUOZO BRAZAIČIO penktosios mirties metinės minėtos lapkričio 25 d. Mišiomis ir akademija su Algimanto Kezio, SJ, paruoštu filmu — pasikalbėjimu su J. Brazaičiu. Kalbėjo jo bendradarbiai P. Narutis ir prof. M. Mackevičius, iškeldami Brazaičio išmintį, visuomeninio darbo nuoseklumą ir taktą.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS Čikagos klubo pirm. M. Marcinkienė su narem spalio mėn. surengė G. Čapkauskienės koncertą, prisidėjo prie šv. Tėvo sutikimo lietuvių rajone, įsteigė jau vieną knygų skaitymo ratelį, surengė Arvydo Žygo ir Loretos Stončiūtės pranešimą apie jaunimo kongresą.

London, Ontario

DEMESYS VAIKAMS UŽ GELEŽINIS UŽDANGOS. Gruodžio 9-oji, sekmadienis, Londono etninės grupės buvo skirtas maldoms už pavergtųjų tautų skriaudžiamus vaikus ryšium su vaikų metais. Londono veikias komitetas žmogaus teisių už geležines uždangos ginti sutelkė dešimtį etninių grupių Viktorijos parke prie žuvusiųjų paminklo. Priminimui vaikams daromų skriaudų už geležines uždangos Londono etninių grupių vaikai padėjo vainiką, o minėtam komitetui vadovaujantis ukrainiečių atstovas dr. E. Roslycky savo gana ilgą kalbą apibūdino šeimų padėtį už geležines uždangas: tėvai persekiojami už savo vaikų mokymą religijos, savarankišką reikimąsi kultūrinėje ar politinėje veikloje ir t. t. Priminė, kad vaikai dažnai atskiriami nuo tėvų, kurie paskui negali jų rasti. Taip ardomos šeimos. Pabrėžė, kad nors Sovietų Sąjunga pasirašė Jungtinių Tautų deklaraciją ginti vaikų teises, bet ji niekada nevykdė nė vieno iš joje numatytų principų.

Dr. E. Roslycky dažnai ir labai atvirai pasisako panašiais klausimais. Jo kalba buvo plačiai atpasakota „The London Free Press“ dienraštyje. Jame buvo išspausdintas ne tik platiokas įvykio aprašymas, bet ir didelė nuotrauka. Įvykis buvo perduotas ir televizijos žiniuose. Proteste dalyvavo nemažai lietuvių. A. Č.

MOKSLEIVIAMS, lankantiems pilno kurso mokyklą, įėjimas į Naujų Metų sutikimą — \$7.50 vietoje reguliarios įėjimo kainos \$12.50. N. Metų sutikimą lietuvių parapijos salėje, 1414 Dundas gatvėje, rengia KLB Londono apylinkės valdyba ir visus kviečia dalyvauti. Dovanojančioms laimėms loterijai valdyba nuoširdžiai dėkoja. K.

NUOSIRDUS ACIO „T. Žiburiams“ bei jų atstovui V. Matulaičiui ir „N. Lietuvai“, parodysiems palankumą Londono spaudos būliui. Nemažesnis lietuviškas aciu šaukiamam Toronto „Gintarui“ ir jo vadovams — R. Karasiejenei ir G. Pau-

(Nukelta į 2 l)

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo
gimines, draugus ir
pažįstamus —

Ona ir Juozas GATAVECKAI

Visiems draugams ir pažįstamiems

KALĖDŲ švenčių IR NAUJŲ METŲ

proga linkiu tyro džiaugsmo — Kazys Yurkštas

Visus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname

KALĖDŲ švenčių proga

ir linkime laimingų 1980 metų.

J. J. A. V. Valiuliai

Nuoširdžiausi linkėjimai

Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų proga

visiems savo klientams ir bičiuliams

GIFTS INTERNATIONAL INC.

N. ir J. VAZNELIAI

2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro dirbinių pasirinkimas.

Džiugių Kalėdų

švenčių bei pilnų sėkmės
ir sveikatos 1980 metų

visiems giminėms, draugams
ir pažįstamiems
nuoširdžiai linki —

A. B. Liškauskai su sūnumis

SVEIKINAME

gimines,

draugus,

pažįstamus

ir visus

lietuvius

šv. Kalėdų proga ir linkime
laimingų naujų metų —

Eugenija, Adolfas Sagevičiai
ir šeima

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo draugus ir pažįstamus —

Br. Br. VENSLOVAI,

CHERRY BEACH MOTEL, Stoney Creek, Ont.

SVEIKINAME visus gimines,
draugus ir pažįstamus
ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ

proga —

A. J. ARŠTIKAIČIAI

Brampton, Ont.

Jaukių

ŠV. KALĖDŲ ir

LAIMINGŲ

1980 METŲ

linki artimiesiems, draugams bei pažįstamiems —

Nijolė, Vida, Marija ir Juozas
Mockevičiai

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ,

laimingų ir džiugių

NAUJŲ METŲ

giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki —

VINCAS, LORETA ir ANTANAS

RUTKAUSKAI

ŠV. KALĖDŲ

sveikinimai
su geriausiais sėkmės
ir laimės linkėjimais1980 metais visiems
klientams, bendradarbiams
ir tautiečiams —LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
LITHO-ART LIMITED
971 College St., Toronto, Ont.
Tel. 533-4363

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ ir

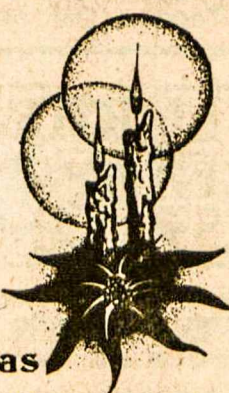
laimingų naujų metų

savo klientams ir visiems
lietuviams linki —

ANKA & PETER, fotografas

2374 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P5

Tel. 769-4488

Nuoširdūs mano linkėjimai —

sveikatos ir sėkmės KALĖDŲ
švenčių ir 1980-ųjų Naujųjų metų
proga giminėms, draugams, Hamiltono ir Toronto
pensininkams —

A. ŽULYS

St. Petersburg, Florida

Vietnamičių pabėgėlių šeima, iškviesta Hamiltono lietuvių grupės. Iš kairės: D. Jonikienė, L. Skripkutė, Vu Thi Thao, Vu Thi Lan Anh, Vu Minh Tuan, J. Didžbalienė, Z. Didžbalis

Riebalai ir sveikata

JUOZAS KRIAUCIŪNAS, MD

Žmogus savo maistui vartoja tris pagrindines maisto rūšis: baltymus, angliavandenius ir riebalus. Baltymai reikalingi kūno augimui, sudėvėtų dalių pataisymui ir audinių palaikymui. Angliavandeniai naudojami kūno energijai gaminti. Riebalai reikalingi energijai gaminti ir kūno energijos atsargoms sudaryti, sukrauti.

Cia kalbėsime tik apie riebalus. Jie yra medžiagos, kurios, liedamos kitas medžiagas, jas riebalina, vilgo. Normalioje aplinkos temperatūroje jų yra kietų ir skystų. Jie yra vertingi maisto gaminiai, nes 1 gr. degdamas, gamina 9 kalorijas šilumos, tuo tarpu baltymų ir angliavandenių 1 gr duoda tik 4 kalorijas, alkoholio 1 gr — 7 kal.

Žmogaus kūne randame trijų grupių riebalus: neutralius, su azotinėmis medžiagomis surištus ir cholesterolį. Neutralūs riebalai yra sudaryti iš glicerolio (glicerino) žiedo ir riebalinių rūgščių; dėlto ir vadinami trigliceridais. Jų kūno skysčiuose (plazmoje, limfoje) randama tam tikrais kiekiais. Organizme riebalinės medžiagos laisviau ar glaudžiau jungiasi su baltyminėmis medžiagomis, kartais ir su kitomis, ir vadinami lipidais. Kūno skysčiuose riebalų — lipidų dalelės ir maži lašeliai apimka baltyminėmis dalelytėmis, lyg suežėjusiu kiautu. Tas padengimas saugo lipidus nuo prilipimo prie sienų ir leidžia plaukyti skysčiuose. Cholesterolis pats nėra net riebalas, bet turi riebalų savybių ir mieliai jungiasi su riebalais ir lipidais; dėlto ir priskiriamas prie lipidų.

Neutralius riebalus sudaro triglicerolis, susijungęs su įvairiomis riebalinėmis rūgštimis, kurių čia nevardinsiu, bet paminėsiu tris būtinas žmogaus organizmui: linoleinę, linolinę ir arachidoninę. Šių trijų žmogaus organizmas nemoka pasigaminti, ir jas reikia gauti su maistu iš augalų aliejų.

Riebalinės rūgštys gali būti prisotintos (saturated) ir neprisotintos (unsaturated). Beveik visi gyvuliniai riebalai turi pirmąsias, o daugumas augalinių aliejų ir žuvis — antrąsias. Neprisotintų riebalinių rūgščių molekulėje vienas anglies (C) atomas surištas su kitu tokiu pat atomu dvigubu ryšiu. Taip iš molekulių iškrinta du vandenilio (H) atomai. Neprisotinimo laipsnis gali būti įvairus: pirmo laipsnio, kur du anglies atomai surišti dvigubu ryšiu, antro laipsnio, kur trys tokie atomai surišti dvigubu ryšiu, trečio — keturi anglies atomai ir t. t. Nuo dvigubų ryšių skaičiaus tarp anglies atomų skaitomas neprisotinimo laipsnis. O kai neprisotintos riebalinės rūgštys įeina į riebalus — lipidus, tai tie taip pat yra neprisotinti ir neprisotinimo įvairaus laipsnio.

Lipidų atsiradimas organizme

Pirmasis kelias — jų įvedimas su maistu. Antras — pats organizmas gamina lipidus. Suvalgyti riebalai, lipidai ir cholesterolis pereina tam tikrą pakitimą. Plonose žarnose tulžies savyai, kasos gaminamas enzimaz lipazė ir žarnų enzimai skaldo visas riebalines medžiagas ligi riebalinių rūgščių ir kitų sudėtinųjų dalių. Tai įgalina tas medžiagas pereiti žarnų sienelę ir patekti į organizmo skysčius. Čia tos dalelės jau kitų enzimų vėl jungiamos į sudėtingesnius lipidus. Tas sujungimas vyksta riebaliniame audinyje, poodyje, arterijų sienelėse, antinksinėje liaukoje, bet ypač kepenyse. Perteklius kraunamas į atsargas — kūno riebalus.

Naujų lipidų gaminimu pasižymi vėl tie patys: riebalinis audinys, poodis, antinksinė liau-

ka, arterijų sienelė ir ypatingai kepenys. Kepenyse daugiausia gaminamas ir cholesterolis. Cholesterolį gali gaminti ir iš kitų, neriebalinių medžiagų, kaip pvz. angliavandenių, alkoholio ir net baltymų, jeigu jų yra perteklius organizme. O visų jų sujungtų ir naujai pagamintų lipidų (ir cholesterolio) perteklius, kuris nesunaudojamas tuoj pat energijai, kraunamas į organizmo atsargas. Juo tų medžiagų daugiau, juo atsargos didesnės, ir žmogus darosi riebesnis, sunkesnis, nutukęs.

Lipidų panaudojimas

Lipidai (ir cholesterolis) yra nuolat organizmo naudojami ir, reikalui esant, lengvai paimami iš atsargų, pvz. badaujant. Panaudojimas yra fiziologinis vyksmas ir jo smulkiau neaprašysiu, tik paminėsiu, kad suskaldyti ligi sudėtinųjų dalių lipidai naudojami dažniausiai organizmo energijai gaminti. Riebalinės rūgštys, glicerolis, sterolis ir nuo lipidų atskirtos baltyminės medžiagos (šios suskaldytos ligi amino rūgščių) gali būti organizmo ląstelių naudojamos, deguoninamos (deginamos) ir paverčiamos vandeniu, anglies dvideginiu, amoniu ir kt. Pastarieji, kaip atlaikos, išmetami per plaučius iškvėpimu, per inkstus šlapimu, per odą prakaitu ir per žarnas išmatomis.

Hiperlipidemija — lipidų pagausėjimas

Organizmo skysčiuose (plazmoje, limfoje) yra lipidų visada. Jų kiekiai normaliai randami kraujo plazmoje: riebalinių rūgščių 190-420 mg, trigliceridų 40-150 mg ir cholesterolio 150-280 mg kiekviename 100 kubinių cm kraujo. Po maisto, ypač riebaus, tie kiekiai gali žymiai padidėti, bet po 6-8 valandų kiekis vėl grįžta į normalų. Vyresnio amžiaus žmonės gali tuos kiekius turėti prie augštesnio galo. Tačiau, jei tas kiekis padidėjimas yra nuolatinis 12 valandų jokio maisto neėmusiose asmenyse, tai jau rodo, ypač hiperlipidemiją — lipidų kiekio padidėjimą kraujuje. Hiperlipidemija yra kenksminga žmogaus sveikatai.

Lipidų pagausėjimą organizme galima sukelti dirbtinai. Pagausėjimas gali atsirasti ir nuo tam tikrų susirgimų. Pagausėja dirbtinai, kai žmogus valgo ir kemša daug riebalų ar net angliavandenių (krakmolai, cukrus ir kt.) turintį maistą, nuolat vartoja alkoholinius gėrimus. Dalis žmonių kenčia nuo hiperlipideminių ligų. Tos gali būti paveldėtos, prigimtos ar gyvenant įgytos. Priminsiu tik kai kurias: kepenų, inkstų, kasos ligos, skydinės liaukos susirgimai, cukraligė gali reikšti hiperlipidemiją.

Radus nuolatinį lipidų padidėjimą kraujo plazmoje, reikia nustatyti, kuri lipidų grupė tą padidėjimą daro: trigliceridai, cholesterolis, kitų rūšių lipidai ar jų kombinacijos. Kenksmingiausi yra trigliceridų ir cholesterolio padidėjimai. Dėlto ir laboratoriniai tyrimai dažniausiai daromi tik jiems nustatyti.

Kartais galima rasti spaudoje ar išgirsti pavadinimus: didelio tirštumo lipoproteinai — žymimi HDL, mažo tirštumo lipoproteinai — žymimi LDL ir labai mažo — VLDL. Toks skirstymas yra dėl praktinių priežasčių, nes nurodo kurie lipidai vyrauja plazmoje.

Nustatyta, kad hiperlipidemijos atvejais lipoproteinai gali sudaryti 5 kombinacijas arba grupes, kurių viena dar turi dvi pogrupes. Grupės nustatomos ultracentrifugavimu, jau žinant kraujo plazmoje esančių trigliceridų ir cholesterolio kieki. Tam reikalui yra ir kitas — vėsinimo būdas. Kartais dar prireikia ir

elektroforezės. Žinoma, tyrimai yra laboratorijų ir medicinos reikalas.

Žala sveikatai

Hiperlipidemija kenkia sveikatai, nes lipidų perteklius nusėda ant arterijų vidaus sienelių, kurios nuo lipidų pertekliaus organizme būna pabrinkusios ir lengvai sužeidžiamos. Sužeistos vietos gyja randu, kuris yra stangrus ir susiaurina indelio kiaurymą. Į sužeistą vietą nusėda kalcio druskos (jų visada yra kraujyje) ir padaro tą randą kietu, suakmenėjusiu. Tai dar labiau susiaurina arteriją, o kartais ir visai užkemša. Tokios randuotos ir suakmenėjusios vietos, įvairaus dydžio plokščių pavidalo, yra vadinamos aterosklerozė. (Nesumašyti su arteriosklerozė, kuri yra arterijų suakmenėjimas dėl amžiaus). Manoma, kad aterosklerozė yra priežastimi širdies, smegenų ir kitų svarbių ir mažiau svarbių kūno dalių arterijų užkimimo, dėl kurio įvyksta širdies smūgiai, smegenų priepuoliai (stroke) ir pan. Įtariama, kad mažo tirštumo lipoproteinai LDL, kurių sudėtyje yra daugiau 45% cholesterolio, yra dažniausia aterosklerozės priežastis.

Saugokime sveikata

Hiperlipidemijos išvengti ar ją sumažinti visada patariama mažinti maisto, ypač riebalų kiekį. Suaugusio maistas turi būti įvairus, bet turi vengti dažno valgymo ir nuolatinio bet ko į burną kimšimo. Apriboti daug riebalų ir saldumynų turintį maistą. Vengti dažno alkoholio vartojimo. Jau anksčiau minėjau, kad organizmas, ypač kepenys, moka gaminti cholesterolį iš angliavandenių (cukraus, krakmolo, javainių...) ir alkoholio. Mažinti ar vengti ypač daug cholesterolio turinčio maisto — kiaušinio trynio, sūrio, taukų, lajaus, visokios grietinės, riebaus pieno, antienos, veršienos, vištienos ir kalakuto odos, kiaulienos ir kt. Reikalingus riebalus galima papildyti su neprisotintais riebalais: kuku rūzų, saulėgrąžų, linų aliejais ir iš jų pagamintais margarinais, žuvimi. Neprisotinti riebalai nekelia lipidų kiekio organizme, net mažina. Kodėl taip vyksta, dar medicina neturi atsakymo. Maisto kiekiai priklauso nuo žmogaus aktyvumo, amžiaus, palinkimo. Sunkiai dirbąs gali daug ir viską valgyti, jo lipidai organizme lieka normalūs, ir jis netunka.

Jei laikantis dietos hiperlipidemija vistik nemažėja, reikia gydytojo pagalbos, o kartais ir vaistų. Juos gali nurodyti gydytojas po patikimų laboratorinių tyrimų (minėjau, kad hiperlipidemijų yra 5 grupės).

Žinoma, vien vengimas tik riebaus ir saldaus maisto yra neviskas. Reikia mažinti ir kitus maisto gaminius, kad kūno svoris nebūtų perdidelis. O kai įpratusį daug ir dažnai valgyti alkis kankina, tai galima pagraužti morkos, saliero, salotų, ridikėlių, raugintų kopūstų, agurkų, grybų be jokių priedų ir kt. Tai padės nuraminti alkį. Reikia taip pat stengtis būti aktyviam: kasdien bent valandą fiziniai padirbėti, o nesant darbo — sportuoti, pabėgioti, paplaukyti ar tik guviai pasivaikščioti. Darbo ir fizinio užsiėmimo sparta bei tąsa priklauso nuo asmens amžiaus.

Jei kiekvienas žmogus nuo savo jaunystės kreiptų dėmesį į tai, kas anksčiau pasakyta, turėtų geresnę sveikatą ir būtų laimingesnis. Būtų retesni atvejai, kur šeima nukenčia ir maži vaikai lieka našlaičiai.

Žinoma, yra dar daug ir kitų priežasčių, trumpinančių žmogaus gyvenimą, bet apie tai kitą kartą.

SVEIKINAME
draugus ir pažįstamus
ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ

proga —

V. O. Marcinkevičių šeima

Mielus savo klientus,
draugus bei
pažįstamus

Kalėdų ir

Naujų Metų proga

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Džiugių šv. Kalėdų
ir sėkmingų
naujų metų

visiems klientams ir
pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS,

vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas
1113 Dundas Street West, Toronto
Telefonas LE 3-5454

LINKSMŲ palaimos **KALĖDŲ,**
pilnų **NAUJŲ METŲ**
laimingų bei
sėkmingų

klientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —

Tel. 537-9070

namų 763-6256

Lietuviška gėlių krautuvė "Petals" —
savininkė V. Siminkevičienė

Kalėdų švenčių ir
Naujų Metų proga

nuoširdžiai sveikina
mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos
ir sėkmės sekančiais
metais —

V. Bačėnas,
Aušra Karkienė,

All Seasons Travel Agency

1551 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Telefonas 533-3531

Sveikiname

gimines, draugus, pažįstamus
bei klientus su šv. KALĖDOM ir
linkime sveikatos, sėkmės 1980
metais —

Antanas, Liuda ir
Elvyra Krakauskai

AIRPORT TAVERN & REX

Windsor, Ontario

CHOLKAN**R. CHOLKAN & CO. LTD.**
REAL ESTATENuosirdžiai
sveikinu
visus
klientus
draugus
bei
pažįstamus
šv. KALĖDŲ
ir NAUJŲ
METŲ
proga —**P. KERBERIS,**
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 239-5923

**Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas**999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414**AKTYVAI — virš 17 milijonų**

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų 12 1/4 %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų 10 %
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas 11 %
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąją s-tą 10 %
Penktadieniais 10-8	spec. taup. s-tą 12 %
Šeštadieniais 9-1	depozitų-čekių s-tą 6 %
Sekmdieniais 9.30-1	

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
** pensijų ir namų s-tą nuo sausio 1/80

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Pardavama "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ**MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.**NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS****MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)****PROGRESS****REAL ESTATE LTD.**
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331**BLOOR AUTORITE GARAGE**296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilijų mechaniniai
* taisymai. * Snieglinės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT**Simons****TELEVISION**
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto

Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas
bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.**P. ir T. SERVICE CENTRE garažas**

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų sviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.• Sąžiningai atliekame visus automobilijų mechaniskus potaisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamoliūnas****THE PORTRAIT GALLERY**

Lietuvis fotografas

Petras Žemaitis,Specialistas portretų,
vestuvinių ir vaikų
nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos 50 metų sukakties iškilmėse Kievelande. Kairėje pusėje matyti klebonas kun. G. KIJASKAS, SJ, vysk. V. BRIZGYS, vietos vysk. J. A. HICKEY, vysk. J. P. LYKE, programos vedėjas A. RUKŠENAS

KANADOS ĮVYKIAI**Ir vėl rinkimai**

Kanados konservatorių min. pirm. J. Clarko mažumas vyriausybę po 193 dienų nuvertė opozicijos iškeltas nepasitikėjimo klausimas dėl naujojo biudžeto. Nepasitikėjimas buvo pareikštas 139:133 balsų santykiu.

Ši kartą nuo balsavimo susilaikė kai kuriais biudžeto punktais nepatenkinti kreditistai su savo vadu F. Roy. Su kreditistais konservatoriai turėdavo tik vieno balso daugumą. Tačiau ši kartą net ir visų penkių kreditistų parama nebūtų išgelbėjusi min. pirm. J. Clarko — vis tiek būtų trūkė vieno balso. Balsavimo metu parlamente nebuvo trijų konservatorių atstovų — Australijon išvykusio L. Crouse, ligoninėje sunkiai sergančio A. Hamiltono ir iš S. Atlanto Sąjungos posėdžių Briuselyje pavėlavusio sugrįžti užsienio reikalų ministrės F. MacDonald. Liberalai parlamentan atsivežė net ir du savo atstovus iš ligoninės. Nepasitikėjimą min. pirm. J. Clarko vyriausybei pareiškė visi 27 socialistai ir posėdyje dalyvavę 112 liberalų. Min. pirm. J. Clarkas savo vyriausybės atsistatydinimą pranešė Kanados gubernatoriui E. Schreyeriui. Naujiems rinkimams buvo paskelbta 1980 m. vasario 18 d. data.

Finansų ministerio J. Crosbie parlamentui pateiktas konservatorių biudžetas nepadidino pajamų mokesčio kanadiečiams, bet ir jo nesumažino, kaip buvo žadėta rinkiminiam vajuje. Pasak J. Crosbie, to padaryti neleidė perdidelis ligšiolinis \$10,2 bilijono deficitas, paveldėtas iš liberalų, kurį jis iki 1981 m. kovo pabaigos norėjo sumažinti iki \$7,9 bilijono, o per sekančius dvejus metus — iki \$5 bilijono. Kovodamas su deficitu, J. Crosbie įsipareigojo valdžios išlaidas didinti tik pagal infliacijos nuosimtį, praktiškai jas palikdamas dabartiniam lygį. Kadangi deficitui sumažinti yra būtinas biudžetinių pajamų padidėjimas, min. pirm. J. Clarko vyriausybė nutarė padidinti federacinius mokesčius už parduodamas cigaretes, alų, vyną ir degtinę. Korporacijų mokesčių už pelną norėta padidinti 5%, nežymiai pakelti darbininkų ir darbdavių įmokas nedarbo draudimo fondui.

Kritiškiausiai opozicinės partijos sutiko galiono benzino pabranginimą federaciniu mokesčiu 18 centų. Po 10 centų nuo galiono buvo leista atskaityti ūkininkams, žvejams, viešojo susisiekimo bendrovėms. Didesnis naftos kainų kėlimas turėjo prasidėti tada, kai dėl jų bus susitarta su Alberta. Min. pirm. J. Clarko vyriausybė buvo pasirašiusi Albertai už jos naftą leisti mokėti 85% pasaulinės kainos. Tai turėjo būti įgyvendinta iki 1985 m. Tada dabartinė galiono benzino kaina nuo \$1,28 būtų pakilusi maždaug iki \$2. Mažiau uždirbančioms kanadiečių šeimoms buvo numatytas pajamų mokesčio kreditas benzino ir namams šildyti alyvos išlaidoms sumažinti. Šeimos, kurių metinis uždarbis neperžengia \$21.380, būtų galėjusios atskaityti \$80 už kiekvieną suaugusį narį ir po \$30 už vaiką. Tarp minėtiosios sumos ir galutinės \$25.780 ribos buvo numatytas mažesnis kreditas. Šis ribą peržengusios šeimos kreditą nebūtų gavusios. Min. pirm. J. Clarko vyriausybė taipgi buvo numatiusi specialiu įstatymu didoką dalį parduodamos naftos pelno nukreipti į savo įždą ir jį panaudoti naujų šaltinių paieškoms, kad Kanada ateityje būtų užtikrintas pil-

nas apsirūpinimas vietine nafta bei kitais energijos šaltiniais.

Sis min. pirm. J. Clarko planas, atrodo, ir buvo pagrindinė jo vyriausybės kritimo priežastis. Faktas betgi lieka faktas, kad Albertos naftos kainų su-lyginimo su pasaulinėmis reikalauja jos premjeras P. Lough-eedas, jį šiuo metu parduodantis maždaug už pusę kainos. 1867 m. pasirašytas S. Ameri-kos britų aktaš žemės turty tvarkymą yra atidavęs provincijai jurisdikcijai. Taigi, P. Laugh-eedo reikalavimas yra teisėtas, ir su juo turės skaitytis Kana-dos ministeriai pirminkai, nesvarbu kokiai partijai jie atsto-vautų. Su sparciai kylančiomis naftos kainomis pasaulinėje rin-koje turės brangti ir Albertos nafta. Galimas dalykas, nemažos įtakos min. pirm. J. Clarko vyriausybės nuvertimui turėjo ir paskutinieji Gallup instituto viešosios nuomonės tyrimai. Juose už liberalus pasisakė 47% apklaustų kanadiečių, už kon-servatorius — tik 28%, už so-cialistus — 23%. Buvęs NDP parlamentaras D. Fisher savo ko-mentaruose "The Toronto Sun" dienraštyje gruodžio 14, sekan-čią po konservatorių min. pirm. J. Clarko vyriausybės kritimo, įvykstančiuose parlamento rinki-muose pranašauja sunkią kovą NDP partijai ir jos vadui E. Broadbentui. Jo nuomone, kanadiečiai, nebenerėdami daugiau rinkimų, ši kartą stengsis savo balsus atiduoti pagrindi-nėm partijom — arba konservatoriam, arba liberalam.

Naujieji rinkimai sudaro dilemą liberalams dėl jų vado P. E. Trudeau pareikšto atsistatydinimo. Pagrindiniais kandidatais į jo vietą buvo laikomi du buvusieji finansų ministrai — J. Turneris ir D. Macdonaldas, abu jau pasitraukę iš politikos. Spaudos konferencijoje Toronte J. Turneris viešai atsisakė savo kandidatūros. Jos oficialiai dar nebuvo paskelbęs ir D. Macdonaldas.

SPORTAS**SPORTAS LIETUVOJE**

Sachmatų veteranas V. Mikėnas lankėsi Kėdainiuose ir VI vidurinėje mokykloje susitiko su kėdainiečiais sachmatų mėgėjais. Juos jis su-pažindino su sachmatų istorija, Lietu-voje ir Sovietų Sąjungos sachmati-ninkų laimėjimais. Simultana V. Mi-kėnas sužaidė su 24 sachmatininkais, laimėdamas 14 partijų, 8 užbaigda-mas lygiomis, 2 pralaimėdamas. Stip-riausiais kėdainiečių sachmatininkais, įveikusiais V. Mikėną, buvo pensininkas D. Pabrinskis ir "Žibu-rio" kolchozo statybininkas A. Siu-šis.

Baigminės Lietuvos moterų krepšinio pirmenybių kovos dėl laimėsi-čio "Sportas" XVI-sios metinės tu-rės įvyko Raseiniuose. Taurę antrus metus iš eilės laimėjo Vilniaus "Do-vanos" krepšininkės: trenerė N. Kmieliauskienė, kapitonė N. Kaše-lionienė, N. Abramaitienė, D. Če-plienė, V. Gaizutytė, A. Klimavičienė, S. Pakarskienė, I. Steponkutė, A. Vengrienė ir E. Vyšniauskienė. "Do-vanos" varžovėmis buvo Kauno "Po-litechnika", Vilniaus "Sviesa" ir Vil-niaus "Kooperatininkas". Pirmon vieton "Dovana" iškopė su vienu pralaimėjimu — ją netikėtai nugalė-jo 55:54 rezultatu paskutinę vietą užėmusios Vilniaus kooperatininkės. Antrą vietą užėmė Kauno "Politech-nika", susitikimą su "Dovana" pra-laimėjusi 92:79. Ir "Dovana", ir "Po-litechnika" pirmenybės užbaigė su 2 taškais. Taurė "Dovana" atiduota už geresnį krepšio skaičių. Trečioji vieta teko Vilniaus "Sviesai".

XIX-sios moterų augščiulius ly-gos rankinio pirmenybės lapkričio 27 d. buvo pradėtos Rostove prie Dono ir Mukaciove. Šioje 12-kos ko-mandų lygoje Lietuvai atstovauja Kauno "Žalgiris", 1979 m. pirmeny-bėse išsikovojęs bronzos medalį, ir

Atėitininkų žinios

Ideologiniai moksleivių kursai Dai-navoje prasideda antrą Kalėdų die-ną, gruodžio 26, ir baigiasi N. Metų diena. Kursus jau eilę metų paruo-šia kun. St. Yla, Atėitininkų Federa-cijos dvasios vadas. Iš Toronto į kursus ruošiasi vykti keletas moks-leivių. Smulkesnės informacijos tei-kia Morkus Sungaila, tel. 239-1047.

Studentai atėitininkai nuosirdžiai dėkoja kun. J. Bacevičiui ir ses. Ig-nei už pravestas rekolekcijas. Gaila, kad dėl egzaminų negalėjo rekolek-cijose dalyvauti didesnis skaičius. Dalyvavusieji džiūgiausi, kad tas savaitgalis jiems padėjo atverti savo širdis Jėzaus meilei ir Jo dvasiai.

Visiems atėitininkams ir jų tė-vams, taip pat ir sendraugiams, ku-rie jau patys yra tėvai, linkime jau-kių Kalėdų švenčių. Tegų Jėzaus at-neštoji ramybė būna visų širdyse! Tegų nauji metai įpareigoja mus dar labiau įsivertinti ir tą uolą, kuri yra Kristus ir kuriame mes ryžta-mės visa atnaujinti.

Skautų veikla

• Sulaukę šv. Kalėdų ir pradėdami naujuosius 1980 metus, budėki-me dar tvirčiau, saugodami skautiš-kuosius idealus, ir dėkokime Amži-najam Kūrėjui, kuris mums šią pri-vilegiją suteikė. Sveikiname seses ir brolius, tėvus, rėmėjus ir bendra-darbius.

• LSS tarybos pirm. v. s. fil. S. Miknaitis paskelbė 1980 metus jau-nųjų vadovų metais. Tuo reikalu iš-leistame bendraraštyje jis rašo: "Stenkimės išgirsti jaunųjų vadovų norus, suprasti jų gyvenimo pažiū-ras, naikinti laiko pastatytas galvo-senų sienas". Kviečiama 1980 m. or-ganizuoti kursus, suvažiavimus, se-minarus, perduoti jauniesiems skau-tavimo meilę ir entuziazmą.

• Mindaugo dr-vės sueiga — sau-sio 16 d. Prisikėlimo Parodų salėje. Žiemos iškyla numatoma sausio pa-baigoje Albion Hills parke.

• Pianisto Vytauto Smetonos koncertas — kovo 30 d., 4 v. p. p., Prisikėlimo auditorijoje. Bilietai į šį koncertą jau platinami. Rengėjai — Kanados rajono vadija.

• A. a. Stepo Kairio mirties de-šimtmečio pamaldos — balandžio 13 d., 7 v. v., Prisikėlimo šventovėje.

• Po vasaros jūrų skautai persi-tvarkė ir dabar veikia šie vienetai: H. Montės jūrų budžių įgula, kurios vadas v. v. V. Keturakis; jūrų skau-tų Valdoto laivas, kurio vadas v. v. E. Punkrys; Jūrų budžių kandidatų valtis, kurios vadas vair. M. Yčas; bebrūkų valtis, kurios vadas P. Pet-rauskas.

Pajieškojimas

Jieškomas Antanas Gasperavičius, gimęs 1906 metais, Panevėžio apskrityje, Najamiesčio valsčiuje, Sar-gėnų kaime. Dirbo Toronto General ligoninėje 1965 metais. Gyveno 109 Ryerson Ave., Apt. 3, Jieško savo dėdes Petronėlę Sadreikienę, Vil-nius — 40, 232040, Krantinės 25-58, Lithuania — Lietuva.

Jieškomas arba apie jį žinantieji prašomi paskambinti Toronte: 922-0450.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

Vilniaus "Eglė", užėmusi IX vietą Rostove prie Dono žaidė "Žalgiris", Mukaciove — "Eglė". Žalgirietės pirmąsias rungtynes su stipria Mask-vo "Lučio" komanda užbaigė lygiomis — 16:16, o Vilniaus "Eglė" 13:11 rezultatu įveikė Zaporozės pramonės instituto komandą. Po šios neblogos pradžios abi Lietuvos komandas išti-ko skaudi nesėkmė: "Eglė" 21:17 nugalėjo pernykštės pirmenybės stipnią žaidusį Beregovo "Koloso" komandą, "Žalgiris" — 19:16 šioje lygoje debiutuojančios Krasnodaro "Urožajaus" rankininkės.

Baltijos kraštų, Gudijos ir Leni-ngrado džiudo imtynių pirmenybės Leningrade laimėjo šio miesto atsto-va, II vietoje palikę Gudijos rink-tinę, III — Lietuvos. Lietuvos atsto-vaį paršivežė tik du aukso medaliai: antrakursis Vilniaus pedagoginio instituto dinamietis A. Čerėška abso-lučiaime svorėje ir trečiakursis Kau-no kūno kultūros instituto dinamietis A. Ramanauskas pussunkiaime svorėje. Bronzos medalį lengviausia-me svorėje laimėjo Vilniaus dina-mietis A. Tamanianas.

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island

St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RŪTA KRIAUCIŪNAITE,

Kanos lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

ŠV. KALĖDŲ

ir Naujų Metų

proga

sveikinam visus klientus, draugus ir pažįstamus

AL GARBENS**REAL ESTATE LTD.**

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Taupyk ir skolinkisPirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:	IMA:
12 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	12% už asm. paskolas
12 1/4% už 1 m. term. indėlius	12% už mortgičius
10% už 3 m. term. indėlius	
11% už pensijų ir namų planą	15% už perversio kreditą
12% speciali taup. sąsk.	(line of credit)
10% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 24 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

ir 532-1149

Toronto, Ontario

M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,

Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

**FLORIDA
REAL
ESTATE**Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakarc (813) 345-2738**DUFFERIN RADIO AND TV**

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.

Prityręs specialistas su ilgo praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.

Telefonas 536-5936 ir

2239 Bloor Street West.

Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepturės.

Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė**PARKSIDE MEAT MARKET**

335 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

ANKA & PETER / photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 769-4488

Specialistai vestuvinių nuotraukų, portretų ir kitų
fotografinių darbų.**TIM'S AUTO BODY LTD.**Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

pasiteiravimų, ar dar turime Lietuvių Enciklopedijos komplektų. Deja, pilnų LE komplektų jau nebeturime. Trūkstantis tomas būtų galima iš naujo atspausdinti, jei atsirastų pakankamas kiekis prenumeratorių. Taigi visi, kurie norėtų įsigyti pilną Lietuvių Enciklopedijos komplektą (36 tomai), prašomi prisijungti užsakymus iki 1980 m. vasario 1 dienos. LE komplekto kaina \$300.00, plus persiuntimas.

Taip pat kviečiame užsisakyti šiuos, dabar gaunamus, leidinius:

Encyclopedia Lituanica, 6 tomai	\$125.00
Iš mano atsiminimų, Petras Klimas	13.00
(kainos su persiuntimu)	
Rubajotai, Stasys Santvaras	7.00
(kainos su persiuntimu)	

Užsakymus prašome siųsti:

LITHUANIAN ENCYCLOPEDIA PRESS
395 W. Broadway, Box 95
So. Boston, Mass. 02127, USA

Montrealio Lietuvių Studentų Sąjunga praneša, kad visos vietos yra užimtos 17-toje ŽIEMOS STOVYKLOJE nuo 1979 m. gruodžio 8 d.

- Tikslai asmenys, kurių įmokėjimai gauti iki 1979 metų gruodžio 8 d., bus priimti į stovyklą.
- Įmokėjimai, kuriuos gausime vėliau minėtos datos, bus gražinti.
- Asmenys, kurie skambino ir iki minėtos datos neatėmė įmokėjimo, NEBŪS PRIIMTI.
- Dėl informacijų apie įmokėjimus arba registracijas skambinkite tiems patiems asmenims, kuriems buvo siųsti įmokėjimai arba skambinta.

TOMAS MURASKAS REGINA KUDŽMAITĖ
1-514-259-8725 1-514-256-4318
Ačiū visiems ir iki pasimatymo!

ŠYPSENOS Parinko Pr. Aš.

Knygų vertė

Viena smalsi ponja paklausė Marką Twainą, kaip galima nustatyti knygų vertę.

— Labai paprastai, gerbiama, — atsakė garsus humoristas, — iš knygų išorinių savybių. Irištos ir odą knygos tinka skustuviams galsti, stori leksikonai — įsilauželiams mušti, didelio formato atlasai — langams užkišti, o plonos knygos, pakistos po stalo koja, gražina tam keturkojui pusiausvyrą.

Trijų pašnekesys

Pasaulinės krizės metu, Vokietijai užpuolus Lenkiją ir Lietuvai paskelbus mobilizaciją savo sienoms apsaugoti, Kaune,

prie Igulos šventovės, sėdėjo trys elgetos — šlubas, kurčias ir aklas.

— Girdėjau valdžia paskelbė mobilizaciją, — pareiškė kurčiasis.

— Jeigu mobilizuos, tai ir eisime, — sako šlubas.

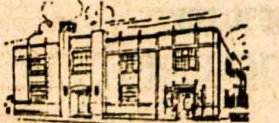
— Tai dar pažiūrėsim, — abejoja aklas.

Skrybėlė

Žmona: Seniau mane vadinau angeliuku, o dabar nenori man skrybėlaitės nupirkti!

Vyras: Bet atsimink, brangioji, angelai nedėvi skrybėlių!

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Turner & Porter

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

• NAMAI
• VASARNAMIAI
• ŪKIAI

Stayner, Springhurst,
Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDOS • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Sveikinimai

(Atkelta iš 9-to psl.)

Visuomet gėrimės "Tėviškės Žiburiais", jų gražiu spinduliu, Jums vadovaujant, tautinių ir valstybinių sąmoningumu. Priimkite ir mūsų nuosirdžiausius sveikinimus bei linkėjimus. Sėkmės! Ilgiausių metų! Jūsų —

Ona ir Stasys Bačkiai

"Tėviškės Žiburiai" yra ir bus tautinės lietuvių kultūros švyturiai.

Anastazija ir Antanas Tamošaičiai

Trisdešimties metų sukaktį minint, tegyvuoją ir žiba "T. Žiburiai" kaip mūsų periodikos puošmena, kur skaitytojai randa aktualius, įdomius straipsnius ir didelį laikraščio gyvumą. Priedu auka.

Pagarbiai —
Janina Narūnė

"T2" 30 sukaktį sveikina "Krikščionies gyvenimo" redakcija ir administracija.

Mons. Vyt. Balčiūnas

"T2" savaitraščio 30 metų sukakties proga Vl. Pūtvo kuopos šauliai ir šaulės nuosirdžiai sveikina Jus, gerb. redaktoriau, ir visus laikraščio darbuotojus, linkėdami geriausios sėkmės.

kuopos pirmininkas
Stasys Jokūbaitis,

Toronto "Gintaras" sveikina "T2" 30 metų sukakties proga.

Rita Karasiejeienė

Spauda yra nepaįmanomas komunikacijos įrankis, ypač lietuvių tarpe. Lietuviai yra išsiskleidę po didelius plotus visame pasaulyje. Lietuviška spauda jungia juos.

Tokių institucijų kaip "Tėviškės Žiburiai" nėra daug. Kas savaitę skaitytojai nekantriai laukia šio žiniaraščio, bet neturi progos redakcijai išreikšti savo džiaugsmo. Šiandien, minint "T2" 30 metų sukaktį, turime proga viešai įvertinti šio laikraščio pastangas.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga, kurios tikslas yra jungti visame krašte išsisklaidžiusius lietuvių jaunuolius, visada remiasi "Tėviškės Žiburiais". Be šios svarbios komunikacijos priemonės Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos in-

formacijos perdavimo tinklas labai susilpnėtų.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos vardu sveikinu "T2" redakciją, bendradarbius ir linkiu jiems ištvermės skleidžiant lietuvišką žodį.

Laima Beržinytė,
Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė

Priimkite ir mano nuosirdžiausius sveikinimus bei linkėjimus "Tėviškės Žiburiams", sulaukusiu 30 metų amžiaus. Ypač sveikintini jų pradininkai, pastarųjų buvę bei esantieji aktyvūs talkininkai ir kiti pasiryžę, kurie sunkiose aplinkybėse emėsi spaudos darbo, 30 metų tęsę jį ir tebetęsia dabar. "T2" skaitytojai turi būti labai dėkingi ir Jums, Didžiai Gerbiama Kunige Redaktoriau, bei visiems talkininkams. Todėl linkėtina, kad Jūsų redaguojamas savaitraštis nevien pasiliktų pasiektame pajūgyje, bet nuolat stiprėtų ir, būdamas stiprus, savo darbo tęsimui kiek galima greičiau persikeltų į išsilaisvinusios Lietuvos sostinę Vilnių.

J. Kairys

"T2" 30 metų proga dėkoju visiems leidėjams, bendradarbiams už taip turiningus ir įdomius "T2", kurie mane lanko beveik 30 metų.

A. Rubinas

Sveikinu Jus jūsų redaguojamo laikraščio trisdešimties metų proga ir linkiu sėkmės ateityje.

Malonėkite priimti mažą auką mano a.a. vyro Antano Lapačio prisiminimui.

Vita Lapaitienė

"Tėviškės Žiburiai" 30 metų sukakties proga Toronto tautinių šokių vienetas "Atžalynas" sveikina Jus šia garbinga proga. Kaip lietuviškas žodis, taip ir tautinis šokis padės mums išlaikyti tautinį tęstinumą išeivijoje.

Toronto "Atžalynas"

Sveikiname "T2" 30 metų sukakties proga.

M. ir J. Karka

Sveikiname "T2" redaktorių ir visus darbuotojus 30 metų sukakties proga. Linkime darbingų metų ateityje.

Jūsų skaitytojai —

Ona ir Jonas Kirvalčiai

(Atkelta iš 18-to psl.)

Ilionienė. Gili padėka visiems spaudos balių atvykusiems ir prie jo surengimo prisidėjusiems: už dalyvavimą, aukas, visokeriopą pagalbą bei visa kita. Ypatingą padėką noriu išreikšti Rodnės lietuviams, kurie, nepasidami mityliu skaičiaus nei didelio išvargimo ryšium su vyksiančiu darbu, ryžosi pas mus atvykti. Dalyvavo didesnę pusę visos apylinkės. Ačiū J. A. Ausrotams, atidavusiems pirmenybę ne privatumui, bet viešajam renginiui: nuvykę į draugo gimtadienio pobūvį, jie perdavė jam savo linkėjimus ir atvyko į spaudos balių. Šiuo keliu einant lietuviška veikla klestėtų.

Spaudos balius surengimas pareikalavo daug pastangų iš juo besirūpinančių Londono lietuvių, kuriems noriu išreikšti nuosirdžią padėką: klebonui kun. J. Staškui, parapijai už salę, G. Mačienėi (už didelę auką — svečių pavaišinimą), I. Daniliūnėi, L. P. Radzevičiui, J. Launikačiui, V. Vaitkui, L. Elmantui, P. Stygai, P. Jokšai, Sakiniui, O. Kudukienei, M. Svilpenei, R. Miškinėi, I. Dragūnėvičienėi, O. Petrašiūnėi ir M. Genčienėi, o taip pat — E. G. Petrauskams, V. V. Gudeliams, solistai D. Svilpaitėi ir jaunimo atstovams: pranešėjai E. Petrauskaitėi, R. Miškinytei ir J. Butkui. Ačiū ir visiems, atnešusiems laimikus (fantus) loterijai, ypač P. Stygai už vertingą ir originalų savo kūrinių — paveikslą "Laivas". Kiek prisimenu, jį laimėjo Z. Bersėnaitė. Nebūčiau teisingas, jei neatkreipčiau dėmesio į tai, kad L. Elmantas labai nuosirdžiai talkino visiems spaudos baliams. Jis pasiima daugiau negu vienas pareigą. Jis dar priima naujas lietuvių ir lietuvių prenumeras bei jų pratęsimus ir vakaro dalyvams pasiūlo kitas su spauda susijusias paslaugas. Jam priklauso mano dvigubas ačiū.

Visiems visiems parėmusiems spaudos balių didi padėka.

E. Daniliūnas

Džiaugiuosi, kad "Tėviškės Žiburiai" jau trisdešimt metų ištesėjo garbingoje lietuvių ir humaniškoje sargyboje, neįsistatami skatino ir ugde išeivijos lietuvių kultūrinį gyvenimą, visada gyvai atsiliepė į gyvybinius klausimus. Dėlto visai pelnytai daugumas mūsų tautiečių "Tėviškės Žiburius" laiko vienu geriausių išeivijos lietuvių laikraščių.

Kaip vienas iš laikraščio nuolatinių bendradarbių linkiu ir toliau eiti ta pačia vaga, nepailsti kovojant su tautiečių apatija, nugalint materialinius sunkumus.

Su tikru nuosirdumu —
Jūsų

Pranas Naujokaitis

• Sv. Raštas yra šio pasaulio — kalėjimo langas, pro kurį galime matyti amžinybę (T. Dwight).

Stipendijos studentams

Prieš keletą metų Aleksas ir Teodora Koyelaičiai-Kujalavičiai savo testamentu užrašė Kanados Lietuvių Fondui \$100.000, kurių palūkanų didžioji dalis turi būti skiriama lietuvių studentų stipendijoms, nežiūrint iš kokio krašto jie būtų. Tie garbingi lietuviai dar tebėra gyvi, bet jau kelinti metai dalimis įmoka KL Fondui po keletą tūkstančių dolerių. Jau susidarė toms stipendijoms nemaža suma.

Stipendijoms skirstyti pagal testamentą nuostatus KL Fondas sudarė specialią komisiją, kuri paruošė tam tikras taisykles. Jas patvirtino KL Fondo taryba ir p. p. Koyelaičiai-Kujalavičiai.

Pagal tas taisykles, stipendija bus mokama iki \$2500 siekiančiam daktarato iš liuanistikos, iki \$2000 siekiančiam magistro laipsnio iš liuanistikos, iki \$1500 liuanistiką studijuojančiam nors ir papildomu dalyku, iki \$1500 neturtingų tėvų ar kraštų studentams, studijuojantiems ir nelituanistiniais dalykais. Visi šie asmenys prašymus turi paduoti A. ir T. Koyelaičių-Kujalavičių stipendijų fondo komisijai iki 1980 m. balandžio 15 d. šiuo adresu: Kanados Lietuvių Fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada, pažymėdami į kokį universitetą yra priimti. Daktaro, magistro laipsnio siekiantieji ir liuanistiką nors ir pašaliniiu dalyku norintieji studijuoti turi pažymėti, kokią liuanistikos sritį yra pasirinkę, o studentai pasirinkę nelituanistinį dalyką, turi pažymėti, kokią liuanistikos sritį yra pasirinkę.

Neatsiradus minėtiems kandidatams, stipendijos bus skiriamos mokiniams, lankantiems ar norintiems lankyti lietuviškas gimnazijas, studentams, parašiusiems betkokia proga universitetui kokį rašto darbą iš liuanistikos srities, lankantiems jaunimui ruošiamus liuanistikos seminarus. Šie kandidatai prašymus turi paduoti taip pat komisijai tuo pat adresu iki 1980 m. birželio 30 d. Studentai, parašiusieji universitetui kokį rašto darbą iš liuanistikos, prie prašymo stipendijai gauti turi pridėti to rašto darbo nuorašą arba bent trumpą santrauką su nurodymu, kokia mokslinė literatūra naudojosi, ir profesorius pažymėjimą, kad toks rašto darbas gautas.

Tos stipendijos bus skiriamos ir ateityje, kol bus lietuviško jaunimo. Tad kviečiame universitetus baigusius ruošti mokslinius darbus iš liuanistikos, o studentus — studijuoti liuanistiką nors ir papildomu dalyku arba rašyti universitetams rašto darbus iš liuanistikos, tuo pagarsinant universitetuose Lietuvą liečiančią mokslinę literatūrą ir pačią Lietuvą. Tokių progų daugeliui studentų pasitaiko. Taip pat kviečiame jaunimą mokytis lietuviškoje gimnazijoje ir lankyti liuanistinį seminarą, kurį kiekvieną vasarą JAV-ese ruošia PLJS-gos Rysių Centras.

Lituanistika suprantama visa, kas liečia lietuvių tautą ar valstybę.

L. Tamošauskas, komisijos pirmininkas

• RASYTOJAS negali nematyti, kad religijos jėga, ypač tikėjimo į apreiškimą, šiandien yra silpnėjęs kaip betkurioje žmonijos istorijos epochoje. Vis daugiau ir daugiau vaikų auga be tikėjimo į Dievą, be tikėjimo į atlygį ir bausmę, į sielos nemirtingumą ir net etikos galiojimą (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TORONTO MIESTAS

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

GRUODŽIO 24, pirmadienį — nebus atmatų išvežimo
GRUODŽIO 25, antradienį — nebus atmatų išvežimo
GRUODŽIO 26, trečiadienį — nebus atmatų išvežimo
REGULIARUS atmatų išvežimas bus GRUODŽIO 27, ketvirtadienį, ir GRUODŽIO 28, penktadienį.
SAUSIO 1, antradienį — nebus atmatų išvežimo. Vietoje reguliaraus atmatų išvežimo tą dieną, jis bus atliktas SAUSIO 2, trečiadienį.
Laikraščiai ir sunkūs daiktai nebus išvežami gruodžio 26, trečiadienį, ir sausio 2, trečiadienį.
SEKANTIS REGULIARUS IŠVEŽIMAS laikražių ir sunkių daiktų bus atliktas sausio 9, trečiadienį.
KALEDINIŲ EGLUČIŲ išvežimas — trečiadieniais — sausio 9 ir 16.

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESHERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v. — 12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilų
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

BENDRASIS NUOLATINIS VYRIAUSYBĖS KOMITETAS ISTATYMO PROJEKTAS 3 — ĮDARBINIMO TAISYKLIŲ PAKEITIMO ISTATYMAS, 1979

Bendrasis Nuolatinis Vyriausybės Komitetas (The Standing General Government Committee) savo posėdyje svarstys projektą numerį 3-čią, keičiantį įdarbinimo įstatymą "The Employment Standards Act", 1974. Komitetas posėdžiaus 1980 m. sausio 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ir 30 dienomis nuo 10 v.r. iki 12.30 v.p.p. ir nuo 2 v.p. iki 4.30 v.p.p. komiteto kambaryje 228, Legislative Building, Queen's Park, Toronto, Ontario.

Komitetas kviečia asmenis, grupes arba organizacijas, norinčius pareikšti savo nuomonę apie minėtąjį įstatymo pakeltimą, pateikti savo siūlymus raštu arba žodžiu. Visi pasiteiravimai apie savo siūlymų pateikimą turi būti adresuojami komiteto sekretoriui.

BRUCE McCaffrey, M.P.P.
Chairman

(Mrs.) FRANCES I. NOKES
Clerk

Room 110, Legislative Building
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1A2
Telephone: (416) 965-1406

VILNIAUS GRUPĖS 1980 METAIS:

8 dienų	2 savaitę	2 arba 3 savaitę
Gegužės 1-9	Geg. 29-birž. 12	Liepos 31-14-21
Gegužės 15-23	Birželio 12-26	Rugpjūčio 14-28-4
Rugsėjo 4-12	Birž. 19-liep. 3	
Spalio 1-19	Liepos 3-17	
Lapkričio 6-14		

Dviejų ir trijų savaičių grupėse, šalia VILNIAUS, bus galima pasirinkti šiuos miestus: RYGA, ROMA, VIENA, DUBROVNIKA, ATENUS, AMSTERDAMA arba kitus. Susidarius 5 keleiviams, bus galima sustoti dviejose vietose pagal pageidavimą. Kad tai būtų galima padaryti, reikia labai anksti užsiregistruoti. Smulkesnių žinių skambinti žemiau nurodytu telefonu.

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČĖNAS
A. KARKIENĖ
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

**A+
MARIJAI RUKŠIENEI**
Lietuvoje mirus,

sūnams JONUI, BALIUI, STASIUI su šeimomis ir jų
artimiesiems Lietuvoje reiškiamė gilią užuojautą —
B. S. Jokubynai
V. V. Rasiuliai
V. P. Jankaičiai

**A+
JUOZUI MACIULIUI**

staiga mirus, reiškiamė gilią užuojautą jo žmonai
FILOMENAI, dukrai, sūnams bei giminėms —

"Šatrijos" ir "Rambynų"
skautų tėvų komitetas

**A+
mielai Irenai Pranevičienei**

mirus, jos vyrui MEČISLOVUI ir giminėms
reiškiamė gilią užuojautą bei kartu liūdime —

Regina ir Gediminas
Daugėlos

Audronė ir Antanas
Kazanavičiai

**A+
STASIUI VITAUSKUI**
Lietuvoje mirus,

jo broliui VLADUI ir šeimai reiškiamė nuoširdžią
užuojautą bei kartu liūdime —

S. K. Stankevičiai

M. A. Čepukai

K. J. Blužai

MYLIMAI MAMAI

Lietuvoje mirus,

jos sūnus — JONĄ, BALĮ ir STASĮ RUKŠAS giliai
užjaučiu —

Jonikas

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

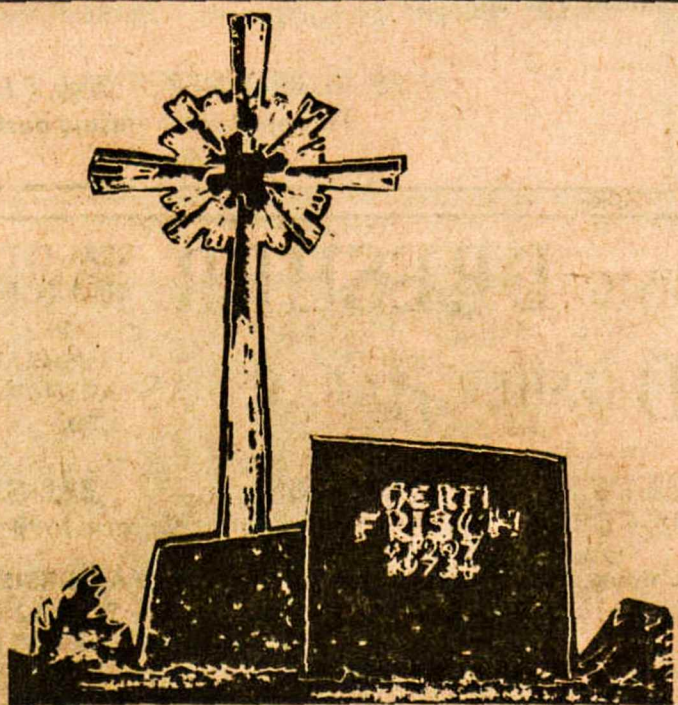
Atlieka įvairius kapų paminklų ak-
mens ir skulptūros darbus — greitai
ir meniškai. Užsakymus atliekame pa-
gal projektus ir taip pat turime didelį
pasirinkimą pagamintų paminklų lie-
tuvų kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume
neskubėdami atlikti visą meniską darbą
pagal pageldivimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Punsko lietuvių jaunimas sutuoktųjų metu savo šventovėje

BŪKITE LIETUVOS ATŽALOMIS
Silvijos Martinkutės, "Atžalyno" vadovės,
atsisveikinimo ir padėkos žodis

1979 m. gruodžio 2 d. Toronto
"Atžalynas" suruošė savo tradicinę
popietę, kuri yra jau tapusi "šeimos"
švente. Siemet toji popietė buvo man
labai skirtinga nuo kitų, kadangi te-
ko atsisveikinti su atžalyniečiais vie-
neriems metams. Skaudu palikti sa-
vo širdies dalį ir trumpam laikui,
bet tos popietės malonios staigme-
nos sulaukė ašaras ir skatino šypso-
tis matant bresantį jaunimą ir jo
atsidavusius tėvelius, mokytojus bei
rėmėjus.

Nuoširdus ačiū mielajai "Gyvata-
ro" vadovei G. Breichmanienei už
dalyvavimą ir sveikinimo žodžius,
"Gintaro" vadovei R. Karasiejenei
už nuoširdumą bei dovaną.

Rėmėjų eilėse yra asmenų, kurie
nepagaili savo brangaus laiko "At-
žalynui". Dėkoju gerb. "Tėviškės
Žiburių" redaktoriui kun. dr. Pr.
Gaidai už dalyvavimą mūsų pobū-
viuose, neišskiriant ir šios popietės,
jo stiprią paramą spaudoje mūsų
veiklai. Nuoširdus ačiū gerb. Prisi-
kėlimo parapijos klebonui kun. Au-
gustinui Simanavičiui, OFM, evan-
gelikų kun. klebonui A. Žilinskiui su
ponia.

Taip pat nuoširdi padėka aukoto-
jams, be kurių nebūtų įmanoma ke-
liauti už Toronto ribų ir pajusti tiek
daug meilės ir šilumos, kaip pvz. te-
ko pajusti prieš porą savaitių Sud-
burio šaulių kuopos surengtoje Lie-
tuvos kariuomenės šventės iškilme-
je.

Ačiū jums, "Vasaros garsai", už
jūsų dainą, skirtą man. Linkiu ir
jums sėkmės ateityje.

Vėliau suruoštoje vakarienėje Vi-
dos Javaitės jausmingi žodžiai mo-
kytojų vardu, taip pat ir Aldonos
Zander džiugino ir jaudino mane.
Diana Bubulytė ir Snieguolė Unde-
rytė atnaujino prisiminimus iš pir-

mųjų mano dienų "Atžalyn" ir dar
kartą patvirtino mums visiems, kad
pasaulį (gal tai perplačiai apiman-
tis žodis) valdo moterys. Tvirtai ti-
kiu, kad "Atžalynas" palieka geros
rankose!

Ačiū mielajai Dianai Bubulytei,
vienai iš pirmųjų atžalyniečių, už
gražias mintis ir dovaną šeimos var-
du. O Rita Rudaitytei ir Snieguolei
Uderytei dėkoju už mano brangių
jūsų linkėjimus bei prasmingą
dovaną. Glaudžiu jus visus prie savo
širdies ir tariau ne tik ačiū, bet ir
tvirtą linkėjimą: būkite ir toliau gy-
vomis Lietuvos atžalomis! Kad tai
įmanoma, įrodė Laimis Andrusis,
praveddamas man "Ilgiausių metų"
giedojimą. (Negalėjo vyrai pasiduoti
merginom).

Visiems svečiams, atsilankiusiems
į pobūvį, reiškiau gilią padėką (jau-
čiausi neverta tokio dėmesio). Ačiū
mano brangiesiems — mamytėi ir
broliui Rolandui. Dėkoju už atskirus
linkėjimus ir dovanas p. Balasieniui
ir dukrai Dianai, p. p. Bubulių sei-
mai, p. E. Kvedarienei.

Didžiausią dėkingumą jaučiu šau-
nijam tėvų komitetui, jų žmonom
bei vyram. Tai yra "Atžalyno" pa-
matai, išstvermingas branduolys as-
menų, kurie pašvenčia daug valan-
dų nematomam organizaciniam dar-
bui. Lengva vadovė ir mokytojom
dirbti, kai yra tvirta atrama. Reiškiau
jums visiems gilią pagarbą ir tariau
nuoširdų ačiū už brangią išleistuvių
dovaną, mielieji p. Bubulienė, p.
Maugini, p. Zander, p. Lukošienė, p.
Drešerienė, p. Podsadecki, p. Morkū-
niene, p. Dovidaitė, p. Sturmai, p.
Jurėnai.

Linkėdama jums daug sėkmės
1980-tais metais, bučiuoju jus visus,
Jūsų —

Silvija

**A+
IRENAI PRANEVIČIENEI**
mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia jos vyrui ir
giminėms —

Delhi, Ont.

Vanda ir Petras Garneliai

Padėka
Kai giliai mylimas vyras ir tėvelis
a.a. Antanas Dobilas

užbaigė Viešpaties skirtą ilgą žemės kelionę, jį ap-
vainikavo jo užsistarnauta meilė ir pagalba. Už tos
meilės parodymą ir išreiškimą labai nuoširdžią padė-
ką jaučiame Tėvams pranciškonams už lankymą ir
sakramentinį patarnavimą. Ypatinę dėkingumą reišk-
kiamė daktarui A. Pacevičiui už nenuilstamą per dau-
gelį metų priežiūrą bei stiprinimą, lankymą velio-
nies namuose, ligoninėje ir net laisvu laiku vasarna-
myje. Gili padėka visiems už paguodos išreiškimą, už
maldas bei aukas šv. Mišioms ir už dalyvavimą lai-
dotuvių apeigose. Už visus patarnavimus ir pagalbą
liūdesio dienosė visiems liekame nuoširdžiausiai dė-
kingi —

Velionies žmona Kunigunda,
sūnūs ir dukterys su šeimomis

**Mobawk
Furniture Ltd.**
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Stovamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

**AUKOS ŠVENČIŲ
PROGA**

Vietoje kalėdinių atvirukų au-
kojo "T. Žiburiams" \$30: Anelė
ir Jonas Puteriai, Albinas Ga-
čionis ir šeima, E. Aukštakal-
nienė; \$25: Birutė, Kazimieras
ir Giedrė Cepaliai, Stasys Gri-
zickas, Cecilija ir Bronius Pakš-
tai su šeima, Birutė ir Vytau-
tas Biretos; \$22: Halina ir Vla-
das Gumauskai, Vera ir Kostas
Kalendros.

\$20: Antanas, Marytė Bary-
sai, Zita ir Jonas Didžbaliai,
Vladas Plečkaičiai, Teresė ir Vla-
das Bačėnai, Marija ir Antanas
Basalykai, Mykolas ir Olga Kri-
vickai, Oakville, Ont., Aldona,
Jonas Vaškevičiai ir Dalia, Ada
ir Eugenijus Abromaičiai, P. V.
Dalindos, Juozas Kvederys; \$16:
Stefanija ir Marcellus Meškaus-
kai, Irena ir Antanas Ambrāš-
kos.

\$15: J. Bersėnas ir šeima, Ha-
milton, Ont., Jonas ir Aldona
Ranoniai, Vytautas, Angelė ir Rū-
ta Kulniai, S. V. Kneitai, Osha-
wa, Ont., Vincas Sinkevičius,
J. J. Filipavičiai ir Rima, M. P.
Pranaičiai, Stepas Varanka su
šeima, Povilas ir Magdalena
Vaitoniai, Hamilton, Ont., J. J.
Sarūnai, St. Petersburg, JAV,
dr. S. ir J. Pacevičiai. Teklė ir
Adolfas Sekoniai.

\$12: Gražina, Petras, Antanas,
Paulius Stauskai; \$11: Aldona
ir Jonas Kutkos, Welland, Ont.

\$10: Zosė Martinaitienė ir bro-
lis Juozas, Petras ir Ona Der-
liūnai, Ona ir Jonas Azubaliai
ir sūnūs, Petras ir Janina Gurk-
liai su šeima, Irena ir Anicetas
Zalagėnai, Stasys ir Vanda Vait-
kai, Emilija ir Alfonsas Kybar-
tai, Hamilton, Ont., Jadzė ir Jo-
nas Stanaičiai, Hamilton, Ont.,
Aldona, Vladas ir Leta Vaito-
niai, Balys ir Ada Arūnai, J. O.
Staškevičiai, Port Colborne,
Ont., Br. Mikšys, E. P. Vinda-
šiai, Delhi, Ont., Linda ir Edm.
Cicėnai, London, Ont., A. Za-
rembaitė, Genovaitė Mockienė,
Marija ir Antanas Eljošiai, Da-
na ir Br. Staškevičiai, Verdun,
P.Q., Anita ir Juozas Lapinskai,
Vytautas ir Aldona Pečiuliai, P.
Siūlių šeima, Hamilton, Ont.,
Bronė ir Aleksas Parėščiai, Ha-
milton, Ont., Algis, Danutė Ens-
kaičiai, Dundas, Ont., Vladas
Geras su šeima, Stayner, Ont.,
Trika ir Vincas Stanaičiai, Ha-
milton, Ont., A. B. Petkevičiai,
B. G. Trinkos, J. K. Liutkai.

\$9: Marija, Bronys ir Audrius
Stundžia; \$6: Marija ir Jonas B.
Zėkai, Petras Gaidelis, Petras
Gulbinskas, A. Zelvai, Oshawa,
Ont., A. G. Stankai, P. Misevi-
čius, J. Araminas, Montreal,
P. Q.; \$5: J. Vaitkus, A. S. Ške-
mų šeima.
\$26: Onutė ir Leonas Radze-
vičiai; \$15: Elzė ir Bruno Ta-
mulioniai; \$10: Natalija ir Jur-
gis Kaleinikiai.

**CANDLELIGHT
CATERERS**

SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuves, paren-
gimai namuose ir įstaigose. Skam-
binti pirmadieniais, antradieniais,
trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v.
tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

PARDUODAMAS VASARNAMIS
SPRINGHURSTE — trys miegamieji,
salonas, virtuvė, prausykla. Izo-
luotas žiemai, apstatytas gražiais
baldais, išklotas kilimais, tinkamas
gyvenimui vasarą ir žiemą, elektrinis
šildymas. Tik kelios minutės nuo pa-
plūdimio, arti Mėlynujų Kalnų bei
slidinėjimo. Naujas dvigubas gara-
žas. Prašoma kaina \$33,900. Skam-
binti Mississaugoje tel. 279-9785.

IŠSILAVINUSI, malonaus būdo,
netekėjusi lietuvaitė nori susipažin-
ti su 45 metų ribą peržengusiu tau-
tiečiu vedybų tikslu. Rašyti "Tėvi-
škės Žiburii" adresu, ant voko pažy-
mint "Lelija".

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS, vir-
tuvė ir atskira prausykla. Skambinti
tel. 536-4968 Toronto.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsi-
sakyti naujas ir atnaujinti jūsų pu-
kines antklodes (kaldras) ir pagal-
ves. Tel. 787-9021 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka
stalius, plytelių dėjimą, vonių, tua-
letų ir prausyklų įrengimo darbus už
priemamą kainą. Skambinti 769-5024.

**LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė**

savininkė V. SIMINKIVIČIENE.
Įvairiomis progomis skambinti į "Pe-
tals Florist" tel. 537-9070, vakarais
tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor
St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvų
Namus. Pristatymas į ligonines, lai-
dotuvių namus ir t.t. Savininkė yra
prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo
srityje.

Padėka

Mieliam draugam ir bičiuliui, aplankiusiam mus
ir mūsų namą gražiai suruošusiam popietę-staigmeną
nuoširdžiai dėkojame.

Ta proga atsisveikinome su P. Jankauskiene, atvy-
kusia pavišėti pas savo dukras. Jai buvo palinkėta
laimingos kelionės.

Dėkojame visoms rengėjoms ir Tėvui Eugenijui už
atliktas religines apeigas.

Gimines, draugus ir visus pažįstamus sveikiname
su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų naujų metų —
Slaboševičių šeima

Padėka

**A+
KATRINA STEPONIENE,**
mūsų mylima žmona, mama ir močiutė
mirė 1979 m. lapkričio mėn. 22 d.

Nušiirdžiai dėkojame kun. klebonui A. Žilinskiui už
maldas koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiam į amžiną
poilsio vietą.

Dėkingi kun. J. Bindernagel už maldas bažnyčioje
ir kapuose. Ačiū labai P. Šturmui, atlikusiam muzikinę
dalį koplyčioje ir bažnyčioje. Nuoširdus ačiū Mažosios
Lietuvos moterų draugijai už prisiminimą ir atsiųstas gė-
les. Labai dėkingi išganytojo Lietuvių Evangelikių Mo-
terų Draugijos būreliui už visokeriopą pagalbą, atsiųstas
gėles ir parodytą tikrą nuoširdumą. Liekame dėkingi vi-
siems, išreiškiusiems užuojautą žodžiu, spaudoje, per
radijo valandėlę "Tėvynės prisiminimai", už atsiųstas
gėles ir taip gausias aukas išganytojo parapijai velionės
atminimui. Ačiū visiems, kurie kokių nors būdu lengvi-
note mums liūdesio valandas. Ačiū šeiminiškėms už pa-
ruošą maistą

Liekame visiems nepaprastai dėkingi.

Liūdinčiai vyras Jonas Steponas
sūnus Ernestas, žmona ir anūkai

Padėka

Mirus mano sūnui Vytautui

1979 metų lapkričio 25 dieną, dėkoju:

Tėvams pranciškonams už maldas laidotuvių namuose,
už Mišias šventovėje ir už palydėjimą į kopines; dr. J.
Yčui už nuoširdžią priežiūrą sunkioje ligoje, p.p. Gražu-
liams už rūpestį bei lankymą namuose, ligoninėje, už
pagalbą laidotuvių metu.

Dėkoju visiem už gėles ir lankymą laidotuvių na-
muose bei palydėjimą į kapus; dėkoju P. Gulbinskui už
giedojimą laidotuvių namuose ir bažnyčioje. Dėkoju A.
Gataveckienei už skanių pusryčių paruošimą. Pagaliau
dėkoju kuo nors prisidėjusiems prie mano sūnaus laido-
tųjų.

Matilda Mažulaitienė

**A+
VALEI POCIENEI**

Lietuvoje mirus,

Lietuvoje mirus,

brolių JONĄ MAZILIAUSKĄ ir šeimą nuoširdžiai
užjaučiame —

A. S. Petraičiai

A. E. Underiai

A. J. Pliopliai

R. E. Draudvilai

**A+
MIELAI SESUTEI
VALEI POCIENEI**

iškeliauvus amžinybėn Lietuvoje, brolių JONĄ
MAZILIAUSKĄ ir jo šeimą nuoširdžiai
užjaučiame —

S. A. Kavaliauskai

M. M. Galinaičiai

A. Vencus

I. Urbonas

J. O. Inčiūros

E. Jurkšaitienė

M. Adomavičienė

T. D. Shewchuk

**A+
JONUI BERNATAVIČIUI**

mirus,

mirus,

jo artimiesiems reiškiamė nuoširdžiausią

užuojautą —

A. Artiškoni

V. Matikonis

A. Bekeris

R. Michalauskas

P. Dambrauskas

B. Orbakas

P. Karka

J. Osaukas

V. Puga